

Ραψωδία Α΄

- ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν:
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
005 ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ:
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἦσθιον: αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
010 τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν:
τὸν δ' οἷον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς
νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
015 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων
καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες
020 νόσφι Ποσειδάωνος: ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινε
ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἳ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος οἳ δ' ἀνιόντος,
025 ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἐκατόμβης.
ἔνθ' ὃ γ' ἐτέρπετο δαιτὶ παρήμενος: οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἄθροοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε:
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμόν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
030 τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης:
τοῦ ὃ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα:
«ὦ πόποι, οἷον δὴ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται:
ἔξ ἡμέων γὰρ φασὶ κάκ' ἔμμεναι, οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ

- σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν,
 035 ὥς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
 γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἵπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμείαν πέμψαντες, εὐσκοπον ἀργεῖφόντην,
 μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
 040 ἐκ γὰρ Ὀρέστια τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
 ὀππότε ἂν ἠβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
 ὥς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
 πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἄθρόα πάντ' ἀπέτισεν.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 045 «ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κεῖται ὀλέθρῳ·
 ὥς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
 ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,
 δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχει
 050 νήσω ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης.
 νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
 Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὃς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
 055 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν
 θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρόσκοντα νοῆσαι
 ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοὶ περ
 060 ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε. οὐ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 «τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 065 πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
 ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηροχος ἀσκελὲς αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
 070 ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
 πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ ἄλως ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγείσα.
 075 ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
 ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἴδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 ὃν χόλον· οὐ μὲν γὰρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.»

- 080 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 «ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
 νοστήσῃσι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον ἀργεῖφόντην
 085 νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
 νόμῳ ἐυπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
 νόστον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται:
 αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
 μᾶλλον ἐποτρύνω καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείῳ,
 090 εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
 πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ
 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσῃ,
 095 ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.»
 ὥς εἰποῦς ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην
 ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιοι:
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῷ,
 100 βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἴξασα,
 στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσσεύς,
 οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου: παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
 105 εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι Μέντη.
 εὖρε δ' ἄρα μνηστήρας ἀγῆνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
 πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον
 ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί:
 κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
 110 οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
 οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
 τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής,
 ἦστο γὰρ ἐν μνηστήρσι φίλον τετιμῆμενος ἦτορ,
 115 ὁσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴ ποθεν ἐλθὼν
 μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείῃ,
 τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχει καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσει.
 τὰ φρονέων, μνηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
 βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
 120 ξείνον δητὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν: ἐγγύθι δὲ στὰς
 χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἅμμι φιλήσεται: αὐτὰρ ἔπειτα
 δειπνοῦ πασσάμενος μυθήσεται ὅττεό σε χορή.»
 125 ὥς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἥ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.

- οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
 ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
 δουροδόκης ἔντοσθεν ἐυξόου, ἔνθα περ ἄλλα
 ἔγχε' Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἵστατο πολλά,
 130 αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσας,
 καλὸν δαιδάλεον: ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
 πᾶρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιθεῖς ὀρυμαγδῶ
 δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
 135 ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἄργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι: παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 140 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων:
 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰέρας
 παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα:
 κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἶνοχοεύων.
 ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες. οἱ μὲν ἔπειτα
 145 ἐξεῖλες ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειᾶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 150 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
 μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
 μολπὴ τ' ὀρχηστὺς τε: τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός:
 κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκεν
 Φημίῳ, ὅς ῥ' ἦειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 155 ἦ τοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεδεῖν.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι:
 «ξεῖνε φίλ', ἦ καὶ μοι νεμεσήσεται ὅττι κεν εἴπω;
 τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή,
 160 ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοντον νήποινον ἔδουσιν,
 ἀνέρος, οὗ δὴ που λεύκ' ὁστέα πύθεται ὄμβρῳ
 κείμεν' ἐπ' ἡπείρου, ἢ εἰν ἄλῃ κῶμα κυλίνδει.
 εἰ κείνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα,
 πάντες κ' ἀρησαίαντ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
 165 ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
 νῦν δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
 θαλπωρὴ, εἴ περ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 φῆσιν ἐλεύσεσθαι: τοῦ δ' ὦλετο νόστιμον ἦμαρ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον:
 170 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;
 ὀπποίης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο: πῶς δέ σε ναῦται

- ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐν εἰδῶ,
175 ἥδ' νέον μεθέπεις ἧ καὶ πατρώϊός ἐσσι
ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
180 Μέντης Ἀγχιάλιοιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι
υἱός, ἅτάρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
νῦν δ' ὦδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἧδ' ἐτάροισιν
πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους,
ἐς Τεμέσσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἶθωνα σίδηρον.
185 νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
ἐν λιμένι Πρίθρῳ ὑπὸ Νηίῳ ὕλθεντι.
ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
190 ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν
γρηῖ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἧ οἱ βρωσίν τε πόσιν τε
παρτιθεῖ, εὖτ' ἂν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν
ἐρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδοιο.
νῦν δ' ἦλθον: δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
195 σὸν πατέρ': ἀλλὰ νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλ' ἔτι που ζῶδς κατερύκεται εὐρεί πόντῳ
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
ἄγριοι, οἳ που κείνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
200 αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
ἁθάνατοι βάλλουσι καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω,
οὔτε τι μάντις ἐὼν οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
οὐ τοι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης
ἔσσεται, οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν:
205 φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
αἰνῶς μὲν κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
210 πρὶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐνὶ νηυσίν:
ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον οὔτ' ἔμ' ἐκεῖνος.»
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
215 μήτηρ μὲν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγὼ γε
οὐκ οἶδ': οὐ γάρ πω τις ἐδὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
ὥς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς

- 220 ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἐοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε.
 νῦν δ' ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 «οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμνον ὀπίσσω
 θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον:
 225 τίς δαίς, τίς δὲ ὄμιλος ὃδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
 εἰλαπίνῃ ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν:
 ὧς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
 δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
 αἴσχεα πόλλ' ὀρόων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.»
 230 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 «ξείν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς,
 μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὃδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν:
 νῦν δ' ἐτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
 235 οἱ κείνον μὲν ἄιστον ἐποίησαν περὶ πάντων
 ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
 εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμῃ Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 ἠδὲ κε καὶ ὧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω.
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἄρπυιαι ἀνηρεΐψαντο:
 οἴχετ' ἄιστος ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 κάλλιπεν. οὐδέ τι κείνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 οἶον, ἐπεὶ νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 245 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 ἢ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
 250 ποιῆσαι δύναται: τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἐμόν: τάχα δὴ με διαρραΐσουσι καὶ αὐτόν.»
 τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη:
 «ὦ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
 δεύῃ, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείῃ.
 255 εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
 σταίῃ, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
 τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
 260 ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο—
 ὥχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
 φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴῃ
 ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας: ἀλλ' ὁ μὲν οὐ οἱ
 δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας,

- 265 ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς—
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίετο πικρόγαμοί τε.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ἢ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
270 ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσσει ἐκ μεγάροιο.
εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάξω μύθων·
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι,
275 μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμάται γαμέεσθαι,
ἅψ' ἔτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι.
σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθηαι·
280 νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν ἐείκοσιν, ἢ τις ἀρίστη,
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἦν τίς τοι εἴπησι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσης
ἐκ Διός, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα διον,
285 κείθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοντον καὶ νόστον ἀκούσης,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσης μηδ' ἔτ' ἐόντος,
290 νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά τέ οἱ χεῦναι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσης τε καὶ ἔρξης,
φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
295 ὅππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
κτείνης ἢ δόλῳ ἢ ἀμφιδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐσσι.
ἦ οὐκ αἶεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
300 Αἰγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα·
καὶ σύ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἐὺ εἴπη.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἥδη
ἦδ' ἐτάρους, οἳ πού με μάλ' ἀσχαλώωσι μένοντες·
305 σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάξω μύθων.»
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
«ξεῖν', ἦ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
ὥς τε πατήρ ῥ' παιδί, καὶ οὐ ποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,

- 310 ὄφρα λοεσσάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆεν, μάλα καλόν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
ἐξ ἔμευ, οἷα φίλοι ξείνοι ξείνοισι διδοῦσι.»
τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
- 315 «μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγῃ,
αὖτις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλόν ἐλών: σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.»
ἢ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 320 ὄρνις δ' ὥς ἀνόπαια διέπτατο: τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἐ πατρὸς
μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι νοήσας
θάμβησεν κατὰ θυμόν: οἴσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φώς.
- 325 τοῖσι δ' αἰοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
ἦατ' ἀκούοντες: ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν αἰοιδὴν
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια:
- 330 κλῖμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἷο δόμοιο,
οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δῦ' ἔποντο.
ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα:
- 335 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον αἰοιδόν:
«Φῆμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν αἰοιδοί:
τῶν ἔν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
- 340 οἶνον πινόντων: ταύτης δ' ἀποπαύε' αἰοιδῆς
λυγρῆς, ἣ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ,
ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.»
- 345 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
«μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον αἰοιδὸν
τέρπειν ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὐ νύ τ' αἰοιδοὶ
αἵτιοι, ἀλλὰ ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφειστῆσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστω.
- 350 τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰεῖδεν:
τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἢ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτῃ ἀμφιπέλῃται.
σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν:
οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
- 355 ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.

- ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἰστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεςσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.»
 360 ἢ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
 ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβάσασα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
 πάντες δ' ἡρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 «μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
 νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
 370 ἔστω, ἐπεὶ τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ἄοιδου
 τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
 ἡῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
 πάντες, ἵν' ὕμιν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
 ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
 375 ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δ' ὕμιν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντι νήποινον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
 αἶ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 380 νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσθεν ὀλοισθε.»
 ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 «Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 385 ὑψαγόρην τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν·
 μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 ποιήσειεν, ὃ τοι γενεῇ πατρῴϊόν ἐστιν.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 «Ἀντίνο', ἧ καί μοι νεμεσήσεται ὅττι κεν εἴπω;
 390 καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διὸς γε διδόντος ἀρέσθαι.
 ἧ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
 οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἰψά τέ οἱ δῶ
 ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμήςτερος αὐτός.
 ἀλλ' ἧ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 395 πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἡδὲ παλαιοί,
 τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς·
 αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
 καὶ δμῶων, οὓς μοι λήσσαντο διὸς Ὀδυσσεύς.»
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ἠΰδα·
 400 «Τηλέμαχ', ἧ τοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
 ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·

- κτῆματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
 μὴ γὰρ ὃ γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅς τις σ' ἀέκοντα βίηφιν
 κτῆματ' ἀπορραΐσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετοώσης.
 405 ἄλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι,
 ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 γαίης, ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
 ἦέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
 ἢ ἐὼν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἰκάνει;
 410 οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
 γνόμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἐώκει.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδ'·
 «Εὐρύμαχ', ἦ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
 οὐτ' οὖν ἀγγελίῃ ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
 415 οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦν τινα μήτηρ
 ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
 ξείνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώιος ἐκ Τάφου ἐστίν,
 Μέντης δ' Ἀγχιάλιοι δαΐφρονος εὐχεται εἶναι
 υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.»
 420 ὥς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
 οἱ δ' εἰς ὀρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
 τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθε·
 δὴ τότε κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 425 Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
 ὑψηλὸς δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
 τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὰ ἰδυῖα
 Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
 430 τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν
 πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν,
 ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
 εὐνῇ δ' οὐ ποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
 ἢ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
 435 δμῳάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
 ὦϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο,
 ἔζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·
 καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
 ἢ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 440 πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι
 βῆ ῥ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνῃ
 ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
 ἔνθ' ὃ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶδς ἄώτῳ,
 βούλευε φρεσὶν ἧσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

Ραψωδία Β΄

- ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ὠρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
εἵματα ἐσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὅξ' ἔθ' ὦμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
005 βῆ δ' ἔμειν ἐκ θαλάμοιο θεῶ' ἐναλίγκιος ἄντην.
αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς.
οἳ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
010 βῆ ῥ' ἔμειν εἰς ἀγορήν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἷος, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο:
ἔξετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
015 τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην καὶ μυρία ἦδη.
καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέω Ὀδυσῆι
Ἴλιον εἰς εὐπῶλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
020 ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον.
τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα.
ἀλλ' οὐδ' ὥς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
τοῦ ὃ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε:
025 «κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω:
οὔτε ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένετ' οὔτε θόωκος
ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς διὸς ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί.
νῦν δὲ τίς ᾧδ' ἠγείρει; τίνα χρεῖω τόσον ἵκει
ἢ νέων ἀνδρῶν ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
030 ἢ τίς ἄγγελόν στυγατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένονιο,
ἦν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
ἦ τίς δῆμιον ἄλλο πιφαύσκειται ἢδ' ἀγορεύει;
ἐσθλὸς μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος. εἴθε οἱ αὐτῷ

- 035 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅτι φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.»
 ὥς φάτο, χαῖρε δὲ φήμη Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
 οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
 στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
 κῆρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.
 040 πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
 «ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, τάχα δ' εἴσεαι αὐτός,
 ὃς λαὸν ἡγεῖρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἰκάνει.
 οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 ἦν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
 045 οὔτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ' ἀγορεύω,
 ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὰ ἔμπεσεν οἴκῳ
 δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὃς ποτ' ἐν ὑμῖν
 τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν·
 νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 πάγχυ διαρραΐσει, βίον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 050 μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελοῦσῃ,
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι,
 οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
 Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
 δοίη δ' ὃ κ' ἐθέλοι καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι·
 055 οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἥματα πάντα,
 βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἰγας
 εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον
 μασιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 060 ἡμεῖς δ' οὐ νύ τι τοῖσι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα
 λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαγκότες ἀλκὴν.
 ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύνάμεις γε παρείη.
 οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 οἶκος ἐμὸς διόλωλε, νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 065 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 οἳ περναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
 ἦ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λύει ἠδὲ καθίζει·
 070 σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἷον ἑάσατε πένθει λυγρῷ
 τεῖρεσθ', εἰ μὴ πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
 δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιοῦς,
 τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
 075 τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἶη
 ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε.
 εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη·
 τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστρ' ὑποτιπτυσοίμεθα μύθῳ
 χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.»

- 080 ὥς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
 δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε:
- 085 «Τηλέμαχ' ὕψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες
 ἡμέας αἰσχύνων; ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 σοὶ δ' οὐ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτιοί εἰσιν,
 ἀλλὰ φίλῃ μήτηρ, ἣ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
 ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἴσι τέταρτον,
 090 ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπὶσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω
 ἀγγελίας προῖεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
 ἦ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε:
 στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 095 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε:
 «κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
 ἐκτελέσω, μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται,
 Λαέρτη ἥρωι ταφήιον, εἰς ὅτε κέν μιν
 100 μοῖρ' ὀλοή καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο,
 μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεσῇσῃ.
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.»
 ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
 105 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθεῖτο.
 ὥς τριέτες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς:
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ἦδη,
 καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
 110 ὥς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης:
 σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἴν' εἰδῆς
 αὐτὸς σῶ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί:
 μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
 τῷ ὅτεώ τε πατὴρ κέλεται καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 115 εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
 τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ὃ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλὰς
 κέρδεά θ', οἷ' οὐ πῶ τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 τάων αἰ πάρος ἦσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
 120 Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε εὐστέφανός τε Μυκῆνη:
 τάων οὐ τις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
 ἦδη; ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε.
 τόφρα γὰρ οὖν βίότον τε τεδὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 ὄφρα κε κείνῃ τοῦτον ἔχῃ νόον, ὃν τινά οἱ νῦν
 125 ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί. μέγα μὲν κλέος αὐτῇ

- ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμεν οὔτε πη ἄλλῃ,
 πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ' ἐθέλῃσι.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 130 «Ἀντίνο', οὐ πῶς ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι
 ἣ μ' ἔτεχ', ἣ μ' ἔθρεψε: πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
 ζῶει ὃ γ' ἣ τέθνηκε: κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
 Ἰκαρίῳ, αἶ κ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 135 δῶσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγεράς ἀρήσεται ἔρινυς
 οἴκου ἀπερχομένη: νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσεται: ὥς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψω.
 ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαίτας
 140 ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντι νήποινον ὀλέσθαι,
 κείρετ': ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
 αἶ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
 145 νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοισθε.»
 ὥς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετῷ εὐρύοπα Ζεὺς
 ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
 τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο
 πλησίω ἀλλήλοισι τιτανομένω πτερυγέσσιν:
 150 ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἰκέσθην,
 ἔνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πυκνά,
 ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὅσσοντο δ' ὄλεθρον:
 δρουφαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς ἀμφί τε δειράς
 δεξιῷ ἥϊξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
 155 θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν:
 ὠρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν ἅ περ τελέεσθαι ἔμελλον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρης
 Μαστορίδης: ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικίην ἐκέκαστο
 ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι:
 160 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε:
 «κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω:
 μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφασκόμενος τάδε εἶρω:
 τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται: οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσεται, ἀλλὰ που ἤδη
 165 ἐγγὺς ἐὼν τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
 πάντεσσιν: πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην ἐυδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν: οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 παυέσθων: καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λωίον ἔστιν.
 170 οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' ἐὺ εἰδώς:
 καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα,

- ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἅπο πάντας ἐταίρους,
 175 ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι: τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.»
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ἠΐδα:
 «ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
 οἴκαδ' ἰών, μή ποῦ τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω:
 180 ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
 ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
 φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναΐσιμοι: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὤλετο τῇλ', ὥς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 ὠφελές, οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
 185 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὦδ' ἀνείης,
 σῶ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε πόρῃσιν.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
 αἶ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλὰ τε εἰδὼς
 παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
 190 αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
 πρῆξαι δ' ἔμπησ οὐ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε:
 σοὶ δέ, γέρον, θωγὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 τίνων ἀσχάλλῃς: χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός:
 195 μητέρα ἦν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι:
 οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι.
 οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι οἴομαι υἱᾶς Ἀχαιῶν
 μνηστύος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὐ τίνα δεῖδιμεν ἔμπησ,
 200 οὔτ' οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἔοντα,
 οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σύ, γεραιέ,
 μυθεάι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 χρήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα
 ἔσσεται, ὄφρα κεν ἡ γέ διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
 205 ὄν γάμον: ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡμᾶτα πάντα
 εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 ἐρχόμεθ', ὅς ἐπιεικὲς ὀπιέμεν ἐστὶν ἐκάστω.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 «Εὐρύμαχ' ἡδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 210 ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω:
 ἤδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἵκοσ' ἐταίρους,
 οἳ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
 εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 215 νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 ἦν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὅσσαν ἀκούσω
 ἐκ Διός, ἡ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν:

- εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
 ἧ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν:
 220 εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
 νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 σῆμά τέ οἱ χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
 πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.»
 ἧ τοι ὃ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
 225 Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
 καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν:
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
 «κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακῆσιοι, ὅττι κεν εἴπω:
 230 μὴ τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
 σκηπτουῆχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι:
 ὥς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσῆος θεῖοιο
 λαῶν οἷσιν ἀνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 235 ἀλλ' ἧ τοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὐ τι μεγαίρω
 ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο:
 σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
 οἶκον Ὀδυσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
 νῦν δ' ἄλλω δῆμῳ νεμεσίζομαι, οἶον ἅπαντες
 240 ἦσθ' ἀνεω, ἀτὰρ οὐ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι
 παύρους μνηστῆρας καταπαύετε πολλοὶ ἐόντες.»
 τὸν δ' Εὐήνοριδης Λειώκριτος ἀντίον ἠΐδα:
 «Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἤλεέ, ποῖον ἔειπες
 ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν. ἀργαλέον δὲ
 245 ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
 εἴ περ γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
 δαινυμένους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 ἐξελάσαι μεγάραιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
 οὐ κέν οἱ κεχάροιτο γυνή, μάλα περ χατέουσα,
 250 ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
 εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο: σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
 τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἥδ' Ἀλιθέρης,
 οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι εἰσιν ἑταῖροι.
 255 ἀλλ' οἴω, καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
 πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὐ ποτε ταύτην.»
 ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος,
 μνηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἔσαν θεῖου Ὀδυσῆος.
 260 Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἀλδὸς εὕχετ' Ἀθήνη:
 «κλυθὶ μευ, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ
 καὶ μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἡεροειδέα πόντον

- νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο
 265 ἔρχεσθαι: τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
 μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηγορέοντες.»
 ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἦμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 270 «Τηλέμαχ', οὐδ' ὅπιθεν κακὸς ἔσσεια οὐδ' ἀνοήμων,
 εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦϋ,
 οἶος κείνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε:
 οὐ τοι ἔπειθ' ἀλήη ὁδὸς ἔσσεται οὐδ' ἀτέλεστος.
 εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσι γόνος καὶ Πηνελοπείης,
 275 οὐ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃν, ἃ μενοινᾷς.
 παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
 οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὅπιθεν κακὸς ἔσσεια οὐδ' ἀνοήμων,
 οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσεύς προλέλοιπεν,
 280 ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτήσαι τάδε ἔργα.
 τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἕα βουλὴν τε νόον τε
 ἀφραδέων, ἐπεὶ οὐ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι:
 οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
 ὅς δὴ σφι σχεδὸν ἐστίν, ἐπ' ἥματι πάντας ὀλέσθαι.
 285 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται ἦν σὺ μενοινᾷς:
 τοῖος γάρ τοι ἐταῖρος ἐγὼ πατρῴός εἰμι,
 ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἅμ' ἔφομαι αὐτός.
 ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δῶματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
 ὀπλισσόν τ' ἦρα καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
 290 οἶνον ἐν ἀμφοφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
 δέρμασιν ἐν πυκινόισιν: ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἐταίρους
 αἰψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ νῆες
 πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί:
 τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόφομαι ἢ τις ἀρίστη,
 295 ὧκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.»
 ὥς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διός: οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος παρέμειμεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν.
 βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ,
 εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
 300 αἰγας ἀνιεμένους σιάλους θ' εὔοντας ἐν αὐλῇ.
 Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
 «Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
 ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 305 ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὥς τὸ πάρος περ.
 ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
 ἐς Πύλον ἡγαθὴν μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκούην.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦϋδα:

- 310 «Ἀντίνο', οὐ πως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
δαίνυσθαί τ' ἀκέοντα καὶ εὐφραίνεσθαι ἔκμηλον.
ἢ οὐχ ἄλλις ὥς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
κτῆματ' ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα;
νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμι καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
315 πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἐνδοθι θυμός,
πείροῦμαι, ὥς κ' ὕμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
ἢ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δῆμῳ.
εἰμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἦν ἀγορεύω,
ἔμπορος: οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἔρετῶν
320 γίγνομαι: ὥς νύ που ὕμμιν εἰσατο κέρδιον εἶναι.»
ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσας Ἄντινόοιο
ῥεῖα: μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν.
ᾧδε δέ τις εἶπεν νέων ὑπερηνορέοντων:
325 «ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.
ἢ τινος ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόεντος
ἢ ὅ γε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς:
ἢ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πείριαν ἄρουραν,
ἐλθεῖν, ὅφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκη,
330 ἐν δὲ βάλλῃ κρητῆρι καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσει.»
ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεν νέων ὑπερηνορέοντων:
«τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νηὸς
τῇε φίλων ἀπόλῃται ἀλώμενος ὥς περ Ὀδυσσεύς;
οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμιν:
335 κτῆματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἢδ' ὅς τις ὀπίοι.»
ὥς φάν, ὁ δ' ὑπόροφον θάλαμον κατεβήσето πατρὸς
εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
ἐσθλὴς τ' ἐν χηλοῖσιν ἄλλις τ' ἐυῶδες ἔλαιον:
340 ἐν δὲ πίθοι οἶνοι παλαιοῦ ἡδυπότοιο
ἔστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
οἴκαδε νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
κληιστὰ δ' ἔπενσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
345 δικλίδες: ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμῶν
ἔσχ', ἢ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυῖδρείησιν,
Εὐρύκλει, ὦπος θυγάτηρ Πεισηγορίδαο.
τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θαλαμόνδε καλέσσας:
«μαῖ, ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
350 ἡδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος ὅν σὺ φυλάσσεις
κεῖνον οἰομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενὴς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
δῶδεκα δ' ἔμπλησον καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν:
355 εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.

- αὐτὴ δ' οἷη ἴσθι· τὰ δ' ἄθρόα πάντα τετύχθω·
 ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅπποτε κεν δὴ
 μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ κοίτου τε μέδεται.
 εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 360 νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἣν που ἀκούσω.»
 ὥς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 365 ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
 μούνοτον ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
 διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δῆμῳ.
 οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
 ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσσονται.
 ἀλλὰ μὲν' αὐθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
 370 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδ' ἀλάλησθαι.»
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽ οὐδ' αὖ
 «θάρσει, μαῖ', ἐπεὶ οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.
 ἀλλ' ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
 πρίν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτῃ τε δωδεκάτῃ τε γένηται,
 375 ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
 ὥς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροά καλὸν ἰάπτῃ.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, γρήυς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 αὐτίκ' ἔπειτ' οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
 380 ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋρραφέεσσι δοροῖσι.
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τηλεμάχῳ ἐικυῖα κατὰ πτόλιν ὥχετο πάντῃ,
 καὶ ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
 385 ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.
 ἦ δ' αὖτε Φρονόιοι Νόημονα φαίδιμον υἱὸν
 ἥτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 δύσετό τ' ἡέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
 καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἵρυσεν, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 390 ὅπλ' ἐτίθει, τὰ τε νῆες εὐσσελμοὶ φορέουσι.
 στήσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 ἄθροοι ἡγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 βῇ ῥ' ἰέναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσεὺς θείοιο·
 395 ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε,
 πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα.
 οἱ δ' εὐδὲν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 ἦατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 400 ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων ἐὺ ναιεταόντων,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἦδ' αὖδ' αὐδὴν·

- «Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 ἦατ' ἐπήρετμοι τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὄρμην·
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.»
- 405 ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἑταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·
- 410 «δεῦτε, φίλοι, ἦια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
 ἄθρο' ἐνὶ μεγάρῳ. μήτηρ δ' ἐμὴ οὐ τι πέπυσται,
 οὐδ' ἄλλαι δμῳαί, μία δ' οἷη μῦθον ἄκουσεν.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες εὐσσέλμῳ ἐπὶ νηὶ
- 415 κάτθεσαν, ὥς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
 νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 ἔζετο Τηλέμαχος. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
 ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
- 420 τοῖσιν δ' ἵκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ἀκροαῖ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
 ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
 ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
- 425 στήσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
 ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.
 ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἵαχε νηὸς ἰούσης·
 ἢ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
- 430 δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
 στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφείας οἴνοιο,
 λείβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,
 ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρῃ.
 παννυχίη μέν ῥ' ἦ γε καὶ ἡῶ πείρε κέλευθον.

Ραψωδία Γ'

- Ἡῆλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἔν' ἀθανάτοισι φαείνοι
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν:
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
005 Ἴξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη.
ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντακόσιοι δ' ἐν ἑκάστη
ἦατο καὶ προύχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
εὖθ' οἱ σπλάγχχνα πάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρί' ἔκαιον,
010 οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο ἰδ' ἱστίᾳ νηὸς εἰσης
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί:
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
«Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς, οὐδ' ἡβαιόν:
015 τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθῃαι
πατρός, ὅπου κύθε γαῖα καὶ ὄν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἵπποδάμοιο:
εἶδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ὅπως νημερτέα εἴπη:
020 φεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.»
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
«Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω; πῶς τ' ἄρ' προσπτύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν:
αἰδῶς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.»
025 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
«Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.»
ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
030 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἔδρας,
ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὥπτων ἄλλα τ' ἔπειρον.

- οἱ δ' ὥς οὖν ξείνους ἶδον, ἄθροοι ἦλθον ἅπαντες,
 035 χερσὶν τ' ἠσπάζοντο καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγον.
 πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
 ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ
 κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησιν
 πᾶρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ὦ:
 040 δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 χροσεῖω δέπαϊ: δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
 Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς αἰγιόχοιο:
 «εὐχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι:
 τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
 045 αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξει, ἥ θέμις ἐστί,
 δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἶνου
 σπείσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἶομαι ἀθανάτοισιν
 εὔχεσθαι: πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
 ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίῃ δ' ἐμοὶ αὐτῷ:
 050 τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλειςον.»
 ὥς εἰπὼν ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἡδέος οἶνου:
 χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
 οὔνεκα οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλειςον:
 αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι:
 055 «κλυθι, Ποσεΐδαον γαίηοχε, μηδὲ μεγάρης
 ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἷαςι κῦδος ὄπαζε,
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβήν
 σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.
 060 δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
 οὔνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.»
 ὥς ἄρ' ἔπειτ' ἤρᾱτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.
 δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον:
 ὥς δ' αὐτῶς ἤρᾱτο Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 065 οἱ δ' ἐπεὶ ὥπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ:
 «νῦν δὴ κάλλιον ἐστί μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 070 ξείνους, οἱ τινὲς εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
 ἥ τι κατὰ προῆξιν ἦ μασιδίως ἀλάλησθε
 οἷά τε ληιστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλόωνται
 ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἄλλοδαποῖσι πέροντες;»
 075 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδ' ἔειπε
 θαρσύνσας: αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο
 ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν:
 «ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

- 080 εἵρεαι ὀππόθεν εἰμέν: ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
 ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν:
 πρῆξις δ' ἦδ' ἰδίη, οὐ δῆμιος, ἦν ἀγορεύω.
 πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,
 δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασι
- 085 σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
 πευθόμεθ', ἥχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ,
 κείνου δ' αὖ καὶ ὀλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
 οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὀππόθ' ὄλωλεν,
- 090 εἴθ' ὃ γ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα
 κείνου λυγρὸν ὀλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπως
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
- 095 πλαζόμενου: πέρι γάρ μιν οἷζυρον τέκε μήτηρ.
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσσο μηδ' ἐλεαίρων,
 ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὅπως πῆς,
 λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 ἢ ἔπος ἤέ τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσσε
- 100 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί,
 τῶν νῦν μοι μνησai, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπες.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ:
 «ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας οἷζύος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 δῆμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἱεὶς Ἀχαιῶν,
- 105 ἡμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
 ἦδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῳ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
 μαρνάμεθ': ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσοι ἄριστοι.
 ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
- 110 ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστῳ ἀτάλαντος,
 ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θείειν ταχύς ἦδὲ μαχητής:
 ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακὰ: τίς κεν ἐκεῖνα
 πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
- 115 οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἐξάετες παραμύμων
 ἐξερέοις ὅσα κείθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί:
 πρὶν κεν ἀνιηθεῖς σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκοιο.
 εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
 παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
- 120 ἔνθ' οὐ τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
 ἦθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκῃ δῖος Ὀδυσσεύς
 παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός, εἰ ἐτεόν γε
 κείνου ἔκγονός ἐσσι: σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 ἦ τοι γὰρ μῦθοί γε εἰκότες, οὐδέ κε φαίης
- 125 ἄνδρα νεώτερον ὧδε εἰκότα μυθήσασθαι.

- ἔνθ' ἦ τοι ἦρος μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
 οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
 ἀλλ' ἓνα θυμὸν ἔχοντε νόω καὶ ἐπίφροني βουλῇ
 φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο.
 130 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασαμεν αἰπὴν,
 βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐσκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
 καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
 Ἀργείοις, ἐπεὶ οὐ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 πάντες ἔσαν: τῷ σφῶν πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
 135 μῆνιος ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
 ἦ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
 τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
 μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡέλιον καταδύντα,
 οἱ ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,
 140 μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
 ἔνθ' ἦ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
 νόστου μιμνήσκεισθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
 οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐγήδανε: βούλετο γάρ ῥα
 λαὸν ἐρυκακέειν ῥέξαι θ' ἱερὰς ἐκατόμβας,
 145 ὥς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο,
 νῆπιος, οὐδὲ τὸ ἤδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν:
 οὐ γάρ τ' αἰΐφα θεῶν τρέπεται νόος αἰέν ἐόντων.
 ὥς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
 ἔστασαν: οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 150 ἠχῇ θεσπεσίῃ, δίχ' αὖ σφισιν ἦνδανε βουλή.
 νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 ἀλλήλοισι: ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῆμα κακοῖο:
 ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλα δῖαν
 κτήματά τ' ἐντιθέμεσθαι βαθυζώνους τε γυναῖκας.
 155 ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 αὖθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν:
 ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν: αἱ δὲ μάλ' ὤκα
 ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
 ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
 160 οἴκαδε ἰέμενοι: Ζεὺς δ' οὐ πῶ μήδετο νόστον,
 σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὤρσε κακὴν ἐπὶ δεῦτερον αὖτις.
 οἱ μὲν ἀποστρέφαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
 ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην,
 αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες:
 165 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἳ μοι ἔποντο,
 φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὃδὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
 φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήιος, ὤρσε δ' ἐταίρους.
 ὁψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶι κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκειχεν δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντα,
 170 ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,

- ἧ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἡνεμόεντα Μίμαντα.
 ἡτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας: αὐτὰρ ὃ γ' ἡμῖν
 δεῖξε, καὶ ἡνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι: αἶ δὲ μάλ' ὦκα
 ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν
 ἐννύχιαι κατὰγοντο: Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
 πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
 180 τέτρατον ἡμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας εἴσας
 Τυδεΐδew ἕταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
 ἴστασαν: αὐτὰρ ἐγὼ γε Πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
 οὖρος, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἄναι.
 ὥς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής, οὐδέ τι οἶδα
 185 κείνων, οἳ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἳ τ' ἀπόλοντο.
 ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
 πεύθομαι, ἦ θέμις ἐστί, δαήσεαι, κοῦδέ σε δεύσω.
 εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμῶρους,
 οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
 190 εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν.
 πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἐταίρους,
 οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὐ τιν' ἀπηύρα.
 Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἐόντες,
 ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἰγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 195 ἀλλ' ἦ τοι κείνος μὲν ἐπισμυγερώς ἀπέτισεν:
 ὥς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
 ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
 Αἰγισθὸν δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε,
 200 ἀλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἐν εἵπῃ.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν:
 «ὦ Νέστορ Νηληιάδῃ, μέγα κῆδος Ἀχαιῶν,
 καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι:
 205 αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσὴνδε θεοὶ δύνανται περιθεῖεν,
 τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 οἳ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
 ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί: νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπηγ.»
 210 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ:
 «ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
 φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
 ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι:
 εἰπέ μοι, ἦ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἧ σέ γε λαοὶ
 215 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ.
 τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθὼν,
 ἧ ὃ γε μοῦνος ἐὼν ἦ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;

- εἰ γάρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὥς τότ' Ὀδυσσεύς περικλήδετο κυδαλίμοιο
 220 δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί—
 οὐ γάρ πω ἴδον ὦδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 ὥς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη—
 εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
 τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.»
 225 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν·
 «ὦ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι οἶω·
 λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει. οὐκ ἂν ἐμοί γε
 ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλοιεν.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 230 «Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
 βουλοίμην δ' ἂν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 οἴκαδ' εἴ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφ' ἑστίῳ, ὥς Ἀγαμέμνων
 235 ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.
 ἀλλ' ἦ τοι θάνατον μὲν ὁμοῖον οὐδὲ θεοὶ περ
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅππότε κεν δὴ
 μοῖρ' ὀλοή καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.»
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν·
 240 «Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοι περ·
 κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
 φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
 νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περὶ οἶδε δίκας ἡδὲ φρόνιν ἄλλων·
 245 τρεῖς γὰρ δὴ μῖν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
 ὥς τέ μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων;
 ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μῆσατ' ὄλεθρον
 250 Αἰγίσθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείῳ;
 ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιικοῦ, ἀλλὰ πῃ ἄλλῃ
 πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσύνει κατέπεφνε;»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 «τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 255 ἦ τοι μὲν τάδε καὶ τὸς οἶεαι, ὥς κεν ἐτύχθη,
 εἰ ζῶν γ' Αἰγίσθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνεν ἰών, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαφον
 260 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς ἄστεος, οὐδέ κέ τις μιν
 κλαῦσεν Ἀχαιάδων· μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ κείθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἤμεθ'· ὁ δ' εὐκῆλος μυχῶ Ἄργεος ἱπποβότοιο

- 265 πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν.
 ἢ δ' ἦ τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
 διὰ Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι·
 πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ αἰδοῖς ἀνὴρ, ὃ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδε κιὼν ἔρυσσασθαι ἄκοιτιν.
 270 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
 δὴ τότε τὸν μὲν αἰδοῖν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην
 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
 τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
 πολλὰ δὲ μηρὶ ἔκχε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 275 πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὐ ποτε ἔλπετο θυμῷ.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγώ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
 ἀλλ' ὅτε Σοῦνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
 280 ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
 πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φύλ' ἀνθρώπων
 νῆα κυβερνήσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
 285 ὥς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 ὄφρ' ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα πόντον
 ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 ἵξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 290 ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦε,
 κύματά τε τροφέοντο πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν.
 ἔνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
 ἦχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
 ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπειά τε εἰς ἄλλα πέτρῃ
 295 ἐσχατιῇ Γόρτυνος ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ·
 ἔνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ,
 ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ' ἀποέργει.
 αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
 ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
 300 κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 ὥς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
 ἡλᾶτο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους·
 τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά.
 305 ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης,
 κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
 τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
 ἅψ' ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἰγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 ἦ τοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν

- 310 μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο:
αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος
πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
καὶ σύ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
κτῆματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
- 315 οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτῆματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
ἐλθεῖν: κείνος γάρ νεον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
- 320 ἐλθέμεν, ὃν τινα πρῶτον ἀποσφῆλωσιν ἅελλαι
ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
αὐτότετες οἴχνευσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηὶ τε σῇ καὶ σοῖς ἐτάροισιν:
εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
- 325 πὰρ δὲ τοι υἷες ἐμοί, οἳ τοι πομπῆς ἔσονται
ἐς Λακεδαίμονα διᾶν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπη:
φεῦδος δ' οὐκ ἐρέει: μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.»
ὥς ἔφατ', ἥελιος δ' ἄρ' ἔδω καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
- 330 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
«ὦ γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας:
ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον,
ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
σπείσαντες κοῖτοιο μεδώμεθα: τοῖο γὰρ ὥρη.
- 335 ἦδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικεν:
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.»
ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, οἱ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
- 340 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι:
γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ἰέσθην κοίλῃν ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
- 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσιν:
«Ζεὺς τό γ' ἄλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὥς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε
ὥς τέ τευ ἦ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἡδὲ πενιχροῦ,
ᾧ οὐ τι χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
- 350 οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
οὐ θὴν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἐγὼ γε
ζῶω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
- 355 ξείνους ξεινίζειν, ὅς τις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.»

- τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 «εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως.
 ἀλλ' οὕτως μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἔψεται, ὄφρα κεν εὖδῃ
 360 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους εἴπω τε ἕκαστα.
 οἶος γάρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
 πάντες ὁμηλικίῃ μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
 365 ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 νῦν· ἀτὰρ ἥϊωθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
 εἴμ' ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὐ τι νέον γε
 οὐδ' ὀλίγον. σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
 πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεί· δὸς δέ οἱ ἵππους,
 370 οἳ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.»
 ὣς ἄρα φωνήσας' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 φήνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 θαύμαζεν δ' ὁ γεραίός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖς·
 Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 375 «ὦ φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεσθαι,
 εἰ δὴ τοι νέω ὥδε θεοὶ πομπῆς ἔπονται.
 οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
 ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
 380 ἀλλὰ ἄνασσ' ἵλῃθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
 αὐτῷ καὶ παιδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
 σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
 ἀδμήτην, ἣν οὐ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ·
 τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.»
 385 ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
 υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
 ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 390 τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσε
 οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
 ὤϊξεν ταμίῃ καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσεν·
 τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσασατο, πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
 εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
 395 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
 τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
 Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσεύος θείοιο,
 τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
 400 πὰρ δ' ἄρ' ἔμμελίνην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
 ὅς οἱ ἔτ' ἡίθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν·

- αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦθε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
 τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 405 ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
 ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
 οἳ οἱ ἔσαν προπάραιθε θυράων ὑψηλάων,
 λευκοί, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
 Νηλεὺς ἔζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
 410 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεῖς Ἄιδόσδε βεβήκει,
 Νέστωρ αὖ τότε ἐφίξε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
 σκηπτρον ἔχων. περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο
 ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίας τε
 415 Περσεύς τ' Ἄρητος τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
 τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
 πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 «καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηγήνατ' ἐέλδωρ,
 420 ὄφρ' ἢ τοι πρώτιστα θεῶν ἰλάσσομ' Ἀθήνην,
 ἥ μοι ἐναργής ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
 ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν, ἵτω, ὄφρα τάχιστα
 ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
 425 πάντας ἰὼν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δῦ' οἴους·
 εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
 ἐλθεῖν, ὄφρα βοδὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
 οἳ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἵπατε δ' εἴσω
 δμῳῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
 ἔδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.»
 430 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνουν. ἦλθε μὲν ἄρ' βοῦς
 ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηδὸς εἰσῆς
 Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος, ἦλθε δὲ χαλκεὺς
 ὄπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
 ἄκμονά τε σφυρὰν τ' εὐποιήτόν τε πυράγρην,
 435 οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάξετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη
 ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοδὸς κέρασιν περίχευεν
 ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
 βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίας καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 440 χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
 ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς
 ἐν κανέῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
 ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο βοῦν ἐπικόφω.
 Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 445 χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνη
 εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,

- αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης
 ἤλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
 450 αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἶ δ' ὀλόλυξαν
 θυγατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 455 τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἶμα ρύη, λίπε δ' ὀστέα θυμός,
 αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 πᾶντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 καίε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
 460 λείβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπύβωλα χερσίν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὦπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
 465 Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα,
 ἔκ ρ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 πᾶρ δ' ὅ γε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένα λαῶν.
 470 οἱ δ' ἐπεὶ ὥπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄροντο
 οἶνον οἶνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερῆνιος ἱππότης Νέστωρ·
 475 «παῖδες ἐμοί, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
 ζεύξαθ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἡδ' ἐπίθοντο,
 καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
 ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
 480 ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφεές βασιλῆες.
 ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 πᾶρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσί,
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
 485 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
 οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 δύσετό τ' ἡέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
 ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 490 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὁ δὲ τοῖς πᾶρ ξείνια θῆκεν.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·

μάστιξεν δ' ἑλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
495 Ἴξον δ' ἐς πεδῖον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα
ἦγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
δύσετό τ' ἥελιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

Ραψωδία Δ΄

- οἱ δ' ἴξον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώεσσαν,
πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
υἱὸς ἦδ' ἑοῦ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
005 τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥήξήνορος υἱεὶ πέμπεν:
ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
τὴν ἄρ' ὃ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσεν.
010 υἱεὶ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κούρην,
ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
ἐκ δούλης: Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.
015 ὥς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑπερεφές μέγα δῶμα
γείτονες ἦδ' ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι: μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἰοιδὸς
φορμίζων, δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοῦς,
μολπῆς ἐξάρχοντος, ἐδίνεον κατὰ μέσσοις.
020 τῷ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ,
Τηλέμαχος θ' ἦρωι καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
στῆσαν: ὁ δὲ προμολὼν ἵδετο κρείων Ἑτεωνεύς,
ὄτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
025 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«ξείνῳ δὴ τινε τώδε, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,
ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἕκτον.
ἀλλ' εἰπ', ἣ σφωὶν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.»
030 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος:
«οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοῖδ' Ἑτεωνεῦ,
τὸ πρὶν: ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊς ὥς νήπια βάζεις.
ἦ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήια πολλὰ φαγόντε

- 035 ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἰκόμεθ', αἶ κέ ποθι Ζεὺς
 ἔξοπίσω περ παύσῃ οἰζύος. ἀλλὰ λυ' ἵππους
 ξείνων, ἔς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.»
 ὥς φάθ', ὁ δὲ μέγαροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
 ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμα σπένσθαι ἐοῖ αὐτῷ.
 οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώνοντας,
 040 καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππέϊησι κάπησι,
 πᾶρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρὶ λευκὸν ἔμιξαν,
 ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
 αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες
 θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος:
 045 ὥς τε γὰρ ἡελίου αἵγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
 δῶμα καθ' ὕψερεφες Μενελάου κυδαλίμοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
 050 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλλον ἡδὲ χιτῶνας,
 ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῖῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 055 σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αείρας
 παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
 τῷ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος:
 060 «σίτου θ' ἄπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
 δείπνου πασσαμένῳ εἰρησόμεθ', οἳ τινὲς ἔστον
 ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
 ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἔστέ διοτρεφέων βασιλῆων
 σκηπτούχων, ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκoiεν.»
 065 ὥς φάτο, καὶ σφιν νῶτα βοδὸς παρὰ πίονα θῆκεν
 ὄπτ' ἐν χερσὶν ἐλών, τά ῥα οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
 070 ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι:
 «φράζεο, Νεστορίδῃ, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
 χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δῶματα ἡγήεντα
 χρυσοῦ τ' ἡλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἡδ' ἐλέφαντος.
 Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
 ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.»
 075 τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «τέκνα φίλ', ἧ τοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι:
 ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν:

- 080 ἀνδρῶν δ' ἣ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἥδ' καὶ οὐκί,
κτῆμασιν. ἥ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
ἡγαγόμεν ἐν νηυσὶ καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον,
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
085 Αἰθίοπας θ' ἰκόμεν καὶ Σιδονίους καὶ Ἑρεμβοὺς
καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.
τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἐνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐπιδευῆς οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρειῶν οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος,
090 ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
ἥος ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίον συναναγείρων
ἡλώμην, τῆός μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν
λάθρη, ἀνωιστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο:
ὥς οὔ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἳ τινες ὑμῖν
095 εἰσίν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πάθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον
εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
ὦν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἳ δ' ἄνδρες σοοὶ ἔμμεναι, οἳ τότε ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ ἐκάς Ἄργεος ἵπποβότοιο.
100 ἀλλ' ἔμψης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
παύομαι: αἰψήρως δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
105 ὥς ἐνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίνει καὶ ἐδωδὴν
μνωμένῳ, ἐπεὶ οὐ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
ὅσσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο. τῷ δ' ἄρ' ἐμελλεν
αὐτῷ κήδε' ἔσσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν,
110 ζῶει ὃ γ' ἣ τέθνηκεν. ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχος θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.»
ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὅφ' ἵμερον ὥρσε γόοιο.
δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατὴρ ἀκούσας,
115 χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχὼν
ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ. νόησε δέ μιν Μενέλαος,
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἥέ μιν αὐτὸν πατὴρ ἐάσειε μνησθῆναι
ἣ πρώτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιο.
120 ἥος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφορόφοιο
ἦλυθεν Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ ἐικυῖα.
τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρειν μαλακοῦ ἐρίοιο,
125 Φυλῷ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔθηκεν

- Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναι' ἐνὶ Θήβης
 Αἰγυπτίης, ὅθι πλείστα δόμοις ἐν κτήματα κείται·
 ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
 δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 130 χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
 χρυσέην τ' ἡλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν
 ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα
 νήματ' ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 135 ἡλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφές εἴρος ἔχουσα.
 ἔζετο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δὲ θρήνην ποσὶν ἦεν.
 αὐτίκα δ' ἦ γ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
 «ἴδμεν δῆ, Μενέλαε διοτρεφές, οἳ τινες οἶδε
 ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 140 ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
 οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
 οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
 ὡς ὅδ' Ὀδυσσεύς μεγαλήτορος οὐκ ἔοικε,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
 145 κείνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
 ἦλθεθ' ὑπὸ Τροίην πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 «οὔτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ εἰσκεις·
 κείνου γὰρ τοιοῖδε πόδες τοιαῖδε τε χεῖρες
 150 ὀφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλὴ τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.
 καὶ νῦν ἢ τοι ἐγὼ μεμνημένος ἄμφ' Ὀδυσσῆι
 μυθεόμην, ὅσα κείνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
 ἄμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἵβει,
 χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών.»
 155 τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠΐδ'·
 «Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 κείνου μὲν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ σάοφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
 160 ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
 ἅντα σέθεν, τοῦ νῶι θεοῦ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ.
 αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ
 τῷ ἅμα πομπὸν ἔπεσθαι· ἐέλδετο γὰρ σε ἰδέσθαι,
 ὄφρα οἱ ἦ τι ἔπος ὑποθήσεται ἢ τι ἔργον.
 πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατὴρ πάϊς οἰχομένοιο
 165 ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν,
 ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
 εἴς' οἳ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
 170 ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
 καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων

- Ἀργείων, εἰ νῶιν ὑπεῖρ ἄλα νόστον ἔδωκε
 νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεὺς.
 καὶ κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν καὶ δῶματ' ἔτευξα.
 175 ἔξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ
 καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 αἷ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶ.
 καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ': οὐδέ κεν ἡμέας
 ἄλλο διέκρινεν φιλέοντε τε τερπομένω τε,
 180 πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
 ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,
 ὃς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.»
 ὧς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὕψ' ἕμερον ὥρσε γόοιο.
 κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτῳ ἔχεν ὅσσε:
 μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 τὸν ῥ' Ἡοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός:
 τοῦ ὃ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν:
 190 «Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
 Νέστωρ φάσῃ ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σείω
 οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
 καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίθοιό μοι: οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ ἥως
 195 ἔσσεται ἡριγένεια: νεμεσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
 κλαῖειν ὃς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
 τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον διζυροῖσι βροτοῖσιν,
 κείρασθαι τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὐ τι κάκιστος
 200 Ἀργείων: μέλλεις δὲ σὺ ἵδμεναι: οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 ἦνθησ' οὐδὲ ἵδον: περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος:
 «ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
 205 εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη:
 τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις,
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων
 ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
 ὥς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἥματα πάντα
 210 αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
 υἱέας αὖ πιτυτοὺς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.
 ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη,
 δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
 χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἡῶθέν περ ἔσσονται
 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.»
 ὧς ἔφατ', Ἀσφαλίῳ δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.

- οἱ δ' ἐπ' ὀνειράθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα:
 220 αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
 νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
 οὐ κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
 οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
 225 οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἷον
 χαλκῷ δηιόωεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώτο.
 τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις
 Αἰγυπτίῃ, τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα
 230 φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα πολλὰ δὲ λυγρά:
 ἱητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 ἀνθρώπων: ἥ γάρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
 ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν:
 235 «Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεὺς ἡδὲ καὶ οἶδε
 ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες: αὐτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
 Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ: δύνатаι γὰρ ἅπαντα:
 ἦ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι
 καὶ μύθοις τέρπεσθε: εἰκότα γὰρ καταλέξω.
 240 πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσοι Ὀδυσσεύς ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι:
 ἀλλ' οἶον τόδ' ἔρξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
 245 σπείρα κάκ' ἀμφ' ὥμοισι βαλὼν, οἴκῃ ἐοικώς,
 ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν εὐρυάγυιαν:
 ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤισκε,
 δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 τῷ ἱκελος κατέδου Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
 250 πάντες: ἐγὼ δέ μιν οἷη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
 καὶ μιν ἀνηρώτων: ὃ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσα καὶ ὤμοσα καρτερόν ὄρκον
 μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
 255 πρὶν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
 καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκει χαλκῷ
 ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἦγαγε πολλήν.
 ἔνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον: αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 260 χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
 ἄψ οἴκόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
 δῶχ', ὅτε μ' ἦγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
 παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε πόσιν τε

- οὐ τευ δευόμενον, οὐτ' ἄρ φρένας οὔτε τι εἶδος.»
- 265 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος:
«ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν:
270 οἶν Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.
οἶον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
ἧλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε: κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
275 δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι:
καί τοι Δηϊφοβος θεοεΐκελος ἔσπετ' ἰούσῃ.
τρεῖς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφώσας,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
280 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
ἦμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
νῶι μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὀρμηθέντε
ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἰΐψ' ὑπακοῦσαι:
ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένῳ περ.
285 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
ἦθελεν. ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν
νωλεμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς:
τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.»
- 290 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
«Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἄλγινον: οὐ γάρ οἱ τι τάδ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἦδη
295 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.»
ὥς ἔφατ', Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῳῇσι κέλευσεν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
300 αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρῳ δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
δέμνια δὲ στόρεσαν: ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχος θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός:
Ἄτρεΐδης δὲ καθεῦθε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
305 πᾶρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ὠρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
εἵματα ἐσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὃξὺ θέτ' ὦμῳ,
ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

- 310 βῆ δ' ἔμην ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκιος ἄντην,
 Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν:
 «τίπτε δέ σε χρεῖῳ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἦρως,
 ἐς Λακεδαιμόνα διάν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 δῆμιον ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπες.»
- 315 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 «Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἦλυθον, εἴ τινά μοι κληιδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
 ἐσθιεταιί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα,
 δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλείους δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ
- 320 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς,
 μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σά γούναθ' ἰκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα
 κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπωπας
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
- 325 πλαζομένου: περὶ γάρ μιν οἰζυρὸν τέκε μήτηρ.
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
 ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
 ἢ ἔπος ἤέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
- 330 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί,
 τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες.»
 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέθη ξανθὸς Μενέλαος:
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 ἦθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
- 335 ὥς δ' ὀπότη' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβροῦς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
 κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὴν εἰσῆλυθεν εὐνήν,
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
- 340 ὥς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶν,
 τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 καδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
- 345 τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς:
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ' ἄ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε
 ἄλλα παρὲξ εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω,
 ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
- 350 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
 Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας.
 οἳ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνησθαι ἐφετμέων.
 νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
- 355 Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι,

- τόσσον ἄνευθ' ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
 ἦνυσεν, ἣ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὀπισθεν·
 ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἴσας
 ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 360 ἔνθα μ' εἰκόσιν ἥματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὔροι
 πνείοντες φαίνονθ' ἀλιαέες, οἳ ῥά τε νηῶν
 πομπῆς γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 καὶ νῦ κεν ἦια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
 εἰ μὴ τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καὶ μ' ἐσάωσε,
 365 Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
 Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
 ἦ μ' οἷω ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἐταίρων·
 αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάσσκον
 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 370 ἦ δέ μευ ἄγχι στάσα ἔπος φάτο φώνησέν τε·
 «νήπιός εἰς, ὦ ξεῖνε, λίην τόσον ἡδὲ χαλίφρων,
 ἦε ἐκὼν μεθίεις καὶ τέρπεται ἄλγεα πάσχων;
 ὥς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
 εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἐταίρων.»
 375 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 «ἐκ μὲν τοι ἐρέω, ἦ τις σύ πέρ ἐσσι θεάων,
 ὥς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ νυ μέλλω
 ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
 380 ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδᾶα καὶ ἔδησε κελεύθου,
 νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.»
 ὥς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 πωλεῖται τις δεῦρο γέρων ἄλιος νημερτῆς
 385 ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
 τὸν δέ τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἔμμεναι ἡδὲ τεκέσθαι.
 τὸν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
 ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
 390 νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
 καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, διοτρεφές, αἳ κ' ἐθέλῃσθα,
 ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται
 οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 395 «αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
 μὴ πῶς με προῖδὼν ἡὲ προδαεὶς ἀλέηται·
 ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.»
 ὥς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 400 ἦμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκη,
 τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἴσι γέρων ἄλιος νημερτῆς

- πνοιῇ ὑπο Ζεφύροιο μελαίνῃ φρικὴ καλυφθεῖς,
 ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν:
 ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἄλοσύδνης
 405 ἀθρόαι εὐδουσιν, πολιτῆς ἄλδς ἐξαναδῦσαι,
 πικρὸν ἀποπνείουσιν ἄλδς πολυβενθέος ὁδμήν.
 ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 εὐνάσσω ἐξείης: σὺ δ' εὐ κρίνασθαι ἑταίρους
 τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσσέλμοισιν ἄριστοι.
 410 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
 φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν:
 αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἡδὲ ἴδεται,
 λέξεται ἐν μέσσησι νομεὺς ὥς πώεσι μῆλων.
 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδῃσθε,
 415 καὶ τότε ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε.
 αὐτὴ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
 πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
 ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῆς πῦρ:
 ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
 420 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι,
 τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδῃσθε,
 καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέροντα,
 ἥρως, εἴρεσθαι δέ, θεῶν ὅς τις σε χαλέπτει,
 νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.»
 425 ὥς εἰποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔστασαν ἐν φαμάθοισιν,
 ἥια: πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 δόρπον θ' ὀπλίσάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ:
 430 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥήγγμινι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 ἥια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος: αὐτὰρ ἑταίρους
 τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποιθεῖα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
 435 τόφρα δ' ἄρ' ἢ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον
 τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε:
 πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα: δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 εὐνάς δ' ἐν φαμάθοισι διαγλάφασ' ἀλίησιν
 ἦστο μένους: ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς:
 440 ἐξείης δ' εὐνήσε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω.
 ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο: τεῖρε γὰρ αἰνῶς
 φωκάων ἀλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὁδμή:
 τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
 ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ:
 445 ἀμβροσίην ὑπὸ ῥίνα ἐκάστω θῆκε φέρουσα
 ἡδὺ μάλα πνείουσιν, ὅλεσε δὲ κήτεος ὁδμήν.
 πᾶσαν δ' ἡοίην μένομεν τετληότι θυμῷ:

- φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
 ἐξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης:
 450 ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὔρε δὲ φῶκας
 ζατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν:
 ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ὠϊσθη δόλον εἶναι: ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
 ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 455 βάλλομεν: οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
 ἀλλ' ἦ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠυγένειος,
 αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἡδὲ μέγας σῦς:
 γίγνετο δ' ὕγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον:
 ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
 460 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρων ὀλοφώια εἰδώς,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε:
 «τίς νύ τοι, Ἄτρεος υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
 ὄφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;»
 ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 465 «οἴσθη, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεεῖνεις;
 ὧς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκνωρ
 εὐρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
 ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
 ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου,
 470 νόστον θ', ὧς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.»
 ὧς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 «ἀλλὰ μάλ' ὠφελλες Δίί τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσι
 ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
 σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 475 οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 πρὶν γ' ὅτ' ἄν Αἰγύπτῳ, διυπετέος ποταμοῖο,
 αὐτίς ὕδωρ ἔλθῃς ῥέξης θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι:
 480 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἦν σὺ μενοινᾷς.»
 ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 οὔνεκά μ' αὐτίς ἄνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὧς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 485 «ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὧς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 ἦέ τις ὦλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηὸς
 490 ἦε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.»
 ὧς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 Ἄτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἵδμεναι, οὐδὲ δαῖναι ἐμὸν νόον: οὐδέ σέ φημι

- δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν ἐὺ πάντα πύθῃαι.
 495 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο:
 ἄρχοι δ' αὖ δύο μούνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο: μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρήσθαι.
 εἷς δ' ἔτι που ζῶδς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἶας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμῃ δολιχηρέτμοισι.
 500 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 πέτρησιν μεγάλῃσι καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης:
 καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἄασθη:
 φῆ ῥ' ἀέκῃτι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 505 τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος:
 αὐτίκ' ἔπειτα τρίαينαν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν
 ἦλассе Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν:
 καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μείνει, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
 τῷ ῥ' Αἶας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἄασθη:
 510 τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
 ὥς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἄλμυρον ὕδωρ.
 σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑπάλυξεν
 ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι: σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὸν
 515 ἵξεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν βαρέα στενάχοντα,
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
 τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἰγισθος.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
 520 ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο,
 ἧ τοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἵης
 καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα: πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
 δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
 τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν ῥα καθεῖσεν
 525 Αἰγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν
 χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα: φύλασσε δ' ὃ γ' εἰς ἐνιαυτόν,
 μή ἐ λάθοι παριών, μνήσαιο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
 βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
 αὐτίκα δ' Αἰγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην:
 530 κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους
 εἶσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
 αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν
 ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
 τὸν δ' οὐκ εἰδὸτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
 535 δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
 οὐδέ τις Ἀτρεΐδew ἐτάρων λίπεθ' οἳ οἱ ἔποντο,
 οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάρουσιν.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ

- 540 ἤθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος νημερτής·
«μηκέτι, Ἄτρεος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
κλαῖν', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆομεν· ἀλλὰ τάχιστα
545 πείρα ὅπως κεν δῇ σὴν πατρίδα γαίαν ἵκηαι.
ἦ γὰρ μιν ζῶν γε κιχήσῃαι, ἢ κεν Ὀρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσῃαι.»
ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
αὐτὴς ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη,
550 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
«τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
ὅς τις ἔτι ζῶδς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ
ἢ ἐθανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.»
ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
555 «οὐδὲς Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων·
τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι·
οὐ γὰρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
560 οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
σοι δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλὰ σ' ἐς Ἥλύσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης
ἀθάναντοί πεμπουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθους,
565 τῇ περ ῥήϊστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
οὐ νιφετός, οὔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους·
οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσσι.»
570 ὥς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἦια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
575 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα διάν,
ἐν δ' ἴστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν εἴσης,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον·
580 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἅψ δ' εἰς Αἰγύπτου διιπετέος ποταμοῖο
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἔν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
585 ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὔρον

- ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
 ὄφρα κεν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται·
 καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
 590 τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὐξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
 δώσω καλὸν ἄλειςον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
 ἀθανάτοις ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ῥῖδα·
 «Ἄτρεΐδῃ, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
 595 καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
 ἤμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκῆων·
 αἰνῶς γὰρ μῦθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
 τέρπομαι. ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
 ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρύκεις.
 600 δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
 ἵππους δ' εἰς Ἴθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῶ
 ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίῳ ἀνάσσεις
 εὐρέος, ᾧ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον
 πυροὶ τε ζεαὶ τε ἰδ' εὐρυφυῆς κρῖ λευκόν.
 605 ἐν δ' Ἴθάκῃ οὔτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμῶν·
 αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
 οὐ γὰρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' ἐυλείμων,
 αἶθ' ἄλλ' κεκλίεται· Ἴθάκῃ δέ τε καὶ περὶ πασέων.»
 ὣς φάτο, μεῖδῃσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 610 χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 «αἶματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
 δῶρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν·
 615 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
 ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' χεῖλεα κεκράνται,
 ἔργον δ' Ἡφαίστοιο. πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
 Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
 κείσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.»
 620 ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
 οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
 σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.
 ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 625 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος, ὕβριν ἔχοντες.
 Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
 630 τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Ἀντίνοον μῦθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

- «Ἀντίνο', ἧ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἧε καὶ οὐκί,
 ὅππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος;
 νῆά μοι οἵχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
 635 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
 δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 ἄδμητες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
 ἐς Πύλον οἵχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλὰ που αὐτοῦ
 640 ἀγρῶν ἧ μήλοισι παρέμμεναι ἧε συβώτη.
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
 «νημερτές μοι ἔνισπε, πτότ' ὥχετο καὶ τίνες αὐτῶ
 κοῦροι ἔποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἧ ἐοὶ αὐτοῦ
 θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
 645 καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ,
 ἧ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
 ἧε ἐκὼν οἳ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.»
 τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ἠύδα·
 «αὐτὸς ἐκὼν οἳ δῶκα· τί κεν ῥέξιει καὶ ἄλλος,
 650 ὅππότη' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
 αἰτιίῃ; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἶη.
 κοῦροι δ', οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
 οἳ οἳ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἧε θεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐώκει.
 655 ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
 χθιζὸν ὑπηροῖον, τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός,
 τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
 660 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
 ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἳ πυρὶ λαμπετόωντι εἰκτην·
 «ὦ πόποι, ἧ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἧδε· φάμεν δέ οἳ οὐ τελέεσθαι.
 665 ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος πάϊς οἵχεται αὖτως
 νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
 ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἳ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἧβης μέτρον ἰκέσθαι.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἵκοσ' ἐταίρους,
 670 ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχίσσομαι ἠδὲ φυλάξω
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 ὥς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῆνεον ἠδ' ἐκέλευον.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
 675 οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
 μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
 κῆρυξ γάρ οἳ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς

- αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 βῆ δ' ἔμην ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
 680 τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
 «κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
 ἦ εἰπέμεναι δμῶσιν Ὀδυσσεύς θείοιο
 ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
 μὴ μνηστεύσαντες μῆδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες
 685 ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν·
 οἱ θὰμ' ἀγειρόμενοι βίοντον κατακείρετε πολλόν,
 κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
 ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
 690 οὔτε τινὰ ρέξας ἐξαΐσιον οὔτε τι εἰπὼν
 ἐν δῆμῳ, ἦ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλῆων·
 ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίῃ.
 κείνος δ' οὐ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
 695 φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.»
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μένδων πεπνυμένα εἰδώς·
 «αἶ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἶη.
 ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
 μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
 700 Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ
 οἴκαδε νισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
 ἐς Πύλον ἡγαθήν ἢ δ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.»
 ὧς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
 705 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ὁφὲ δὲ δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 «κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
 νῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἶ θ' ἄλδς ἵπποι
 ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὕγρην.
 710 ἦ ἵνα μῆδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;»
 τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Μένδων πεπνυμένα εἰδώς·
 «οὐκ οἶδ' ἦ τίς μιν θεὸς ὥρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
 θυμὸς ἐφωρμήθη ἔμην ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
 πατρὸς ἐοῦ ἢ νόστον ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν.»
 715 ὧς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
 τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 δίφρῳ ἐφέζεσθαι πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
 ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἔζε πολυκμήτου θαλάμοιο
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμῶαί μινύριζον
 720 πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἢ δὲ παλαιαί.
 τῆς δ' ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια·
 «κλύτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
 ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἢ δ' ἐγένοντο·

- 725 ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
 ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουσα.
 730 σκέτλια, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάστη
 ἐκ λεχέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
 ὅπποτ' ἐκείνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
 ἢ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 735 ἀλλὰ τις ὀτρηνῶς Δολίον καλέσειε γέροντα,
 δμῶ ἑμόν, ὃν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
 καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
 εἰ δὴ πού τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας
 740 ἐξελθὼν λαοῖσιν ὁδύρεται, οἳ μεμάασιν
 ὃν καὶ Ὀδυσσεύς φθίσαι γόνον ἀντιθέοιο.»
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια:
 «νύμφα φίλῃ, σὺ μὲν ἄρ με κατὰκτανε νηλεί χαλκῷ
 ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ: μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
 745 ἦδ' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσος ἐκέλευε,
 σίτον καὶ μέθυ ἡδύ: ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὅρκον
 μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι
 ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
 ὥς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
 750 ἀλλ' ὕδρηνάμενη, καθαρὰ χροῖ εἵμαθ' ἔλοῦσα,
 εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 εὐχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο:
 ἦ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
 μῆδ' ἐγέροντα κάκου κεκακωμένον: οὐ γὰρ οἶω
 755 πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
 ἔχθεσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
 δώματά θ' ὑπερφεά καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.»
 ὥς φάτο, τῆς δ' εὐνησε γόον, σχέθε δ' ὅσσε γόοιο.
 ἦ δ' ὕδρηνάμενη, καθαρὰ χροῖ εἵμαθ' ἔλοῦσα
 760 εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέω, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη:
 «κλυθὶ μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
 εἴ ποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
 ἦ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκχε,
 765 τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον,
 μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηγορέοντας.»
 ὥς εἰποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα:
 ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορέοντων:

- 770 «ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασιλεια
ἀρτύει, οὐδέ τι οἶδεν ὃ οἱ φόνος υἷι τέτυκται.»
ὥς ἄρα τις εἶπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε:
«δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
775 πάντας ὁμῶς, μή ποὺ τις ἀπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.»
ὥς εἰπὼν ἐκρίνατ' εἰκόσι φῶτας ἀρίστους,
βᾶν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
780 νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστίᾳ νηὶ μελαίνῃ,
ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἱστίᾳ λευκὰ πέτασσαν:
τεύχεα δέ σφ' ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
785 ὑφ' οὗ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί:
ἔνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
ἦ δ' ὑπερώϊω αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος,
ὀρμαίνουσ' ἦ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
790 ἦ ὃ γ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείῃ,
ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι,
τόσσα μιν ὀρμαίνουσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος:
εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθην δέ οἱ ἄψα πάντα.
795 ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
εἰδῶλον ποίησε, δέμας δ' ἦικτο γυναικί,
Ἰφθίμῃ, κούρῃ μεγάλῃτορος Ἰκαρίοιο,
τὴν Εὐμήλος ὄπυιε Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος θείοιο,
800 ἦρος Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
παύσειε κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν:
«εὗδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμμένη ἦτορ;
805 οὐ μὲν σ' οὐδὲ ἐῷσι θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες
κλαίειν οὐδ' ἀκάχχσθαι, ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
σὸς παῖς: οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμενός ἐστι.»
τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
ἡδὺ μάλα κνώσσοις ἐν ὄνειρείῃσι πύλῃσιν:
810 «τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὐ τι πάρος γε
πῶλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις:
καί με κέλεαι παύσασθαι οἰζύος ἡδ' ὀδυνάων
πολλέων, αἳ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
815 παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,

- ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
 νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλῃς ἐπὶ νηός,
 νήπιος, οὔτε πόνων ἐν εἰδῶς οὔτ' ἀγοράων.
 τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μάλλον ὀδύρομαι ἢ περ ἐκείνου·
 820 τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεῖδια, μή τι πάθῃσιν,
 ἢ ὅ γε τῶν ἐνὶ δῆμῳ, ἔν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
 δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 ἰέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἄμαυρόν·
 825 «θάρσει, μηδέ τι πάγῃ μετὰ φρεσὶ δεῖδιθι λίην·
 τοίη γὰρ οἱ πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἣν τε καὶ ἄλλοι
 ἀνέρες ἤρήσαντο παρεστάμεναι, δύνανται γάρ,
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
 ἢ νῦν με προέηκε τεῖν τάδε μυθήσασθαι.»
 830 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 «εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσι θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
 εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κείνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
 ἢ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο,
 ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἶδαο δόμοισι.»
 835 τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἄμαυρόν·
 «οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
 ζῶει ὃ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.»
 ὥς εἰπὼν σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
 ἐς πνοιᾶς ἀνέμων. ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
 840 κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
 ὥς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἅλῃ πετρήεσσα,
 845 μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 Ἀστερίς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
 ἀμφίδυμοι· τῇ τὸν γε μένον λοχῶντες Ἀχαιοί.

Ραψωδία Ε΄

- Ἦώς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ὠρнуθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἡδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
005 τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·
«Ζεῦ πάτερ ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
010 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
ὥς οὐ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν οἷσιν ἀνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
015 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν
οἴκαδε νισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
ἐς Πύλον ἡγαθέην ἡδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.»
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
«τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
ὥς ἦ τοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών·
025 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γάρ,
ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται,
μνηστῆρες δ' ἐν νηϊ· παλιμπετὲς ἀπονέωνται.»
ἦ ῥα καὶ Ἑρμείαν, υἷδὸν φίλον, ἀντίον ἡὔδα·
«Ἑρμεία, σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,
030 νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήγται
οὔτε θεῶν πομπῇ οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ὃ γ' ἐπὶ σχεδίδης πολυδέσμου πῆματα πάσχων

- 035 ἥματί κ' εἰκοστῶ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
 οἳ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὥς τιμήσουσιν,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 040 πῶλλ', ὅς ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 εἴ περ ἀπῆμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
 ὥς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὺν ἐς πατρίδα γαῖαν.»
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργεῖφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 045 ἀμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἥμην ἐφ' ὕγρην
 ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 ὣν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργεῖφόντης.
 050 Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ:
 σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κύμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
 ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 ἰχθῦς ἀγρώσσω πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμῃ:
 τῷ ἵκελος πολέεσσιν ὀχῆσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
 055 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
 ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἠπειρόνδε
 ἦεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφῃ
 ναῖεν εὐπλόκαμος: τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
 πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδυμῇ
 060 κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
 δαιομένων: ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὅπῃ καλῇ
 ἱστὸν ἐποιομένη χρυσεῖη κερκίδ' ὕφαινε.
 ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
 κλήθρη τ' αἵγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
 065 ἔνθα δὲ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
 σκῶπές τ' ἱρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
 εἰνάλιναι, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηλεν.
 ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
 ἡμερὶς ἠβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι.
 070 κρῆναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
 ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἵου ἡδὲ σελίνου
 θήλεον. ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
 075 θήησαιτο ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὶν ἦσιν.
 ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργεῖφόντης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἐφ' ἠγήσατο θυμῷ,
 αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἦλυθεν. οὐδέ μιν ἄντην
 ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων:
 οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται

- 080 ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὃ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,
δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
- 085 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων,
ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαινώ σιγαλόεντι:
«τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας
αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὐ τι θαμίζεις.
αὐδὰ ὃ τι φρονέεις: τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
090 εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.»
ὥς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ὃ πίνε καὶ ἦσθε διάκτορος ἀργεῖφόντης.
- 095 αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἥραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν:
«εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν: αὐτὰρ ἐγὼ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω: κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα:
100 τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἳ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.
ἀλλὰ μάλ' οὐ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι.
- 105 φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι οἰζυρώτατον ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
οἴκαδ': αὐτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἣ σφιν ἐπῶρσ' ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
- 110 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
τὸν νῦν σ' ἠνώγειν ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα:
οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἴσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
- 115 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.»
ὥς φάτο, ῥίγησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«σχέτλιοί ἐστε, θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἳ τε θεαῖς ἀγάσθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
- 120 ἀμφαδίην, ἣν τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.
ὥς μὲν ὅτ' Ὀρίων ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες,
ἦρος ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγνῇ
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
- 125 ὥς δ' ὁπότε Ἰασίῳνι εὐπλόκαμος Δημήτηρ,

- ὦ θυμῷ εἵξασα, μίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ
 νειῶ ἔνι τριπόλῳ: οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.
 ὥς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
 130 τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
 οἶον, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
 τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
 135 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδ' ἐφασκον
 θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὐ πῶς ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἄλιῶσαι,
 ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 140 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον: πέμψω δέ μιν οὐ πῇ ἐγὼ γε:
 οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 αὐτὰρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπιχεύσω,
 ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται.»
 145 τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργεῖφόντης:
 «οὔτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
 μή πῶς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργεῖφόντης:
 ἥ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
 150 ἦι, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
 τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον: οὐδέ ποτ' ὅσσε
 δακρυόφιν τέρσοντο, κατεῖβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
 νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε νύμφη.
 ἀλλ' ἦ τοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
 155 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ:
 ἥματα δ' ἄμ' πέτρησι καὶ ἡιόνεσσι καθίζων
 δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσεφώνεε διὰ θεάων:
 160 «κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰῶν
 φθινέτω: ἥδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
 ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἀρμόζεο χαλκῷ
 εὐρεῖαν σχεδίην: αὐτὰρ ἱκρία πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
 ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
 165 αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
 ἐνθήσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
 εἵματά τ' ἀμφιέσω: πέμψω δέ τοι οὔρον ὀπισθεν,
 ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται,
 αἷ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 170 οἳ μευ φέρτεροὶ εἰσι νοῆσαι τε κρηναί τε.»
 ὥς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

- καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἄλλο τι δὴ σύ, θεά, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
 ἤ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 175 δεινόν τ' ἀργαλέον τε: τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι
 ὠκύποροι περώωσιν, ἀγαλλόμεναι Διδὸς οὖρῳ.
 οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίας ἐπιβαίην,
 εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι
 μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.»
 180 ὥς φάτο, μείδῃσεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
 χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 «ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσί καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς,
 οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεύσαι.
 ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθε
 185 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
 ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
 μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσ' ἂν ἐμοί περ
 αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖω τόσον ἴκοι:
 190 καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο δῖα θεάων
 καρπαλίμως: ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαΐνε θεοῖο.
 ἴξον δὲ σπείος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
 195 καὶ ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
 Ἑρμείας, νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδήν,
 ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν:
 αὐτὴ δ' ἀντίον ἴζεν Ὀδυσσεύος θεῖοιο,
 τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῳαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
 200 οἱ δ' ἐπ' ὀνειᾶθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων:
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 205 αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
 εἴ γε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
 κήδε' ἀναπλήσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
 ἐνθάδε κ' αἰθι μένων σὺν ἐμοί τόδε δῶμα φυλάσσοις
 ἀθανάτος τ' εἴης, ἰμειρόμενός περ ἰδέσθαι
 210 σὴν ἄλοχον, τῆς τ' αἰὲν ἐέλδραι ἤματα πάντα.
 οὐ μὲν θην κείνης γε χερείων εὐχομαι εἶναι,
 οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικεν
 θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 215 «πτόντα θεά, μή μοι τόδε χῶεο: οἶδα καὶ αὐτὸς
 πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
 εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἰσάντα ἰδέσθαι:

- ἥ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἄθνατος καὶ ἀγήρως.
 ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα
 220 οἴκαδ' εἴ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι.
 εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 τλήσομαι ἐν στήθεσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
 ἦδη γὰρ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα
 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.»
 225 ὥς ἔφατ', ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν·
 ἐλθόντες δ' ἄρα τῷ γε μυχῶ σπείους γλαφυροῖο
 τερπέσθην φιλότῃ, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς,
 230 αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,
 λεπτόν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱξυῖ
 καλὴν χρυσεῖην, κεφαλῇ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην.
 καὶ τότε Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν·
 δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
 235 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 στείλειδὸν περικαλλὲς ἐλάινον, εὖ ἐναρηρός·
 δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐύξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν οὐρανομήκης,
 240 αὖα πάλαι, περίκῃλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψώ, δῖα θεάων,
 αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θεῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.
 εἵκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
 245 ξέσσε δ' ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν.
 τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῖα θεάων·
 τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισιν,
 γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἀρμονίησιν ἄρασσεν.
 ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
 250 φορτίδος εὐρείης, ἐὺ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
 τόσσον ἔπ' εὐρείαν σχεδὴν ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
 ἵκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
 ποίει· ἀτὰρ μακροῖσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 ἐν δ' ἴστων ποίει καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῷ·
 255 πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὅφρ' ἰθύνοι.
 φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσὺνῃσι
 κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 ἰστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 260 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.
 μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατεΐρυσεν εἰς ἄλλα δῖαν.
 τέτρατον ἥμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψώ,

- εἵματα τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.
 265 ἐν δέ οἱ ἄσκον ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
 τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
 κωρύκη: ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά:
 οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 270 γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἰστία δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνήντως
 ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν
 Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀφὲ δύοντα Βοώτην
 Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν,
 ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεύει,
 275 οἷζ' δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὀκεανοῖο:
 τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
 ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορευῶν,
 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
 280 γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῶ:
 εἶσατο δ' ὥς ὅτε ῥινὸν ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ.
 τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπῶν ἀνίων κρείων ἐνοσίχθων
 τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν: εἶσατο γὰρ οἱ
 πόντον ἐπιπλώων. ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 285 κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν:
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
 ἀμφ' Ὀδυσῆι ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσιν ἐόντος,
 καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἴσα
 ἐκφυγέειν μέγα πείραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἰκάνει.
 290 ἀλλ' ἔτι μὲν μὴν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος.»
 ὧς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
 χερσὶ τρίαιναν ἐλών: πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
 παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον: ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 295 σὺν δ' Εὐρύς τε Νότος τ' ἔπεσον Ζέφυρός τε δυσαῆς
 καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
 καὶ τότε Ὀδυσσεύς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν:
 «ὦ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
 300 δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
 ἦ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
 ἄλγε' ἀναπλήσειν: τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
 305 παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 ὥς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 ἤματι τῷ ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα

- 310 Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι.
 τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί:
 νῦν δέ λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.»
 ὥς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
 δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.
- 315 τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίας αὐτὸς πέσσε, πηδάλιον δὲ
 ἐκ χειρῶν προέηκε: μέσον δέ οἱ ἰστὸν ἔαξεν
 δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
 τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπὶ κριον ἔμπεσε πόντῳ.
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
- 320 αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς:
 εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δια Καλυψώ.
 ὁψὲ δὲ δῆ ῥ' ἀνέδνυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς σχεδίας ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
- 325 ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ' αὐτῆς,
 ἐν μέσση δὲ καθίζε τέλος θανάτου ἀλεείνων.
 τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ὥς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 ἄμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται,
- 330 ὥς τὴν ἄμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα:
 ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορέη προβάλεσκε φέρεσθαι,
 ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὐρὸς Ζεφύρῳ εἵξασκε διώκειν.
 τὸν δὲ ἶδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
- 335 νῦν δ' ἄλός ἐν πελάγεσσι θεῶν ἔξ ἔμμορε τιμῆς.
 ἣ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα,
 αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λίμνης,
 ἶξε δ' ἐπὶ σχεδίας πολυδέσμου εἶπέ τε μῦθον:
 «κάμμορε, τίπτε τοι ὦδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
- 340 ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
 οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων.
 ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν:
 εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
 κάλλιπ', ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
- 345 γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
 τῇ δέ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι
 ἄμβροτον: οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδ' ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπὴν χεῖρεσσιν ἐφάψαι ἠπείροιο,
 ἄψ ἀπολυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον
- 350 πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.»
 ὥς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
 αὐτὴ δ' ἄψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
 αἰθυίῃ εἰκυῖα: μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.
 αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
- 355 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν:

- «ὦ μοι ἐγώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὔτε
 ἀθανάτων, ὃ τέ με σχεδίδης ἀποβῆναι ἀνώγει.
 ἀλλὰ μάλ' οὐ πω πείσομ', ἐπεὶ ἐκάς ὀφθαλμοῖσιν
 γαῖαν ἐγὼν ἰδόμεν, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
 360 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον:
 ὄφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρη,
 τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων:
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ μοι σχεδίδην διὰ κύμα τινάξῃ,
 νήξομ', ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.»
 365 ἦρος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ὥρσε δ' ἐπὶ μέγα κύμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές, ἤλασε δ' αὐτόν.
 ὡς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊων θημῶνα τινάξῃ
 καρφαλέων: τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ:
 370 ὡς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
 εἵματα δ' ἐξαπέδυσε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψῶ.
 αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν,
 αὐτὸς δὲ πρηγὴς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
 375 νηχέμεναι μεμαώς. ἴδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων,
 κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν:
 «οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
 εἰς ὃ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγῇης.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.»
 380 ὡς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλιτρίχας ἵππους,
 ἔκετο δ' εἰς Αἰγιάς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
 ἦ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
 παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας:
 385 ὥρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
 ἦρος ὃ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείῃ
 διογενὴς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 ἔνθα δύο νύκτας δύο τ' ἡμέατα κύματι πηγῶ
 πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
 390 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἡδὲ γαλήνῃ
 ἔπλετο νηνεμία: ὃ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν
 ὀξὺ μάλα προΐδων, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος βίοτος παίδεσσι φανήῃ
 395 πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 δηρὸν τηρόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
 ἀσπᾶσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
 ὡς Ὀδυσσεὶ ἀσπαστὸν εἰσατο γαῖα καὶ ὕλη,
 νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἡπείρου ἐπιβῆναι.
 400 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης:

- ρόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἄλδος ἄχνη·
 οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί.
 405 ἄλλ' ἄκται προβλήτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε·
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 «ὦ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
 410 ἔκβασις οὐ πη φαίνεθ' ἄλδος πολιοῖο θύραζε·
 ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 βέβρυχεν ρόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
 ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὐ πως ἔστι πόδεςσι
 στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
 415 μὴ πῶς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρη
 κῦμα μέγ' ἀρπάξαν· μελέῃ δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
 εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
 ἡμόνας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης,
 δεῖδω μὴ μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
 420 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρη βαρέα στενάχοντα,
 ἥέ τί μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
 ἐξ ἄλδος, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
 οἶδα γάρ, ὥς μοι ὀδῶδυσται κλυτὸς ἐννοσίγαιος.»
 ἦρος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 425 τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἄκτῃν.
 ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοῦς δρύφθη, σὺν δ' ὅστέ' ἀράχθη,
 εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
 τῆς ἔχετο στενάχων, ἦρος μέγα κῦμα παρῆλθε.
 430 καὶ τὸ μὲν ὥς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὔτις
 πληξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
 ὥς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
 πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λείγρες ἔχονται,
 ὥς τοῦ πρὸς πέτρησι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 435 ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
 ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
 εἰ μὴ ἐπιφροσύνῃ δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 κύματος ἐξαναδύς, τά τ' ἐρεύγεται ἥπειρόνδε,
 νῆχε παρέξ, ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴ που ἐφεύροι
 440 ἡμόνας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 ἴξε νέων, τῇ δὴ οἱ εἰσατο χῶρος ἄριστος,
 λείος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
 445 «κλυθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολὺλλιστον δέ σ' ἰκάνω,
 φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς,
 αἰδοῖός μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν

- ἀνδρῶν ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος, ὥς καὶ ἐγὼ νῦν
 σὸν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας.
 450 ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.»
 ὥς φάθ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐδὼν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
 πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
 ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε
 χεῖράς τε στιβαράς. ἀλλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 455 ὥδεε δὲ χροά πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλή
 ἄν στόμα τε ῥινάς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἀναυδος
 κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
 ἀλλ' ὅτε δῆ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 καὶ τότε δῆ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο.
 460 καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθήκεν,
 ἄψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' Ἴνῳ
 δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
 σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 465 «ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
 εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω,
 μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
 ἐξ ὀλιγηπελίας δαμάσῃ κεκαφητότα θυμόν·
 αὐρῇ δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἡῶθι πρό.
 470 εἰ δέ κεν ἐς κλιτὸν ἀναβάς καὶ δάσκιον ὕλην
 θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
 ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 δεῖδω, μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.»
 ὥς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 475 βῆ ῥ' ἵμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
 ἐν περιφαινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίσ, ὁ δ' ἐλαίης.
 τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάη μένος ὕγρον ἀέντων,
 οὐτε ποτ' ἡέλιος φασέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 480 οὐτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ
 ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
 δύσετ'. ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἥλιθα πολλή,
 ὅσσον τ' ἡὲ δύω ἡὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
 485 ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.
 τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
 ὥς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 490 σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι,
 ὥς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ, ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 δυσπονέος καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Ραψωδία Ζ΄

- ὥς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑπνῷ καὶ καμάτῳ ἄρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
οἳ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
005 ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηγορεόντων,
οἳ σφεας σινέσκοντο, βίῃφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής,
εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφηστώνων,
ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
010 καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς Ἀϊδόσδε βεβήκει,
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἅπο μήδεα εἰδώς.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώωσα.
015 βῆ δ' ἵμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
κοιμᾶτ' ἀθανάτησι φυῇν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικαά, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
πὰρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἅπο κάλλος ἔχουσαι,
σταθμοῖιν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαιναί.
020 ἡ δ' ἀνέμου ὥς πνοιῇ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης,
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
εἰδομένη κούρη ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
ἧ οἳ ὀμηλικίῃ μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
025 «Ναυσικαά, τί νύ σ' ὦδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
εἵματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἐστίν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
ἔννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.
ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
030 ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἀλλ' ἵομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφι·
καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔψομαι, ὄφρα τάχιστα
ἐντύνειαι, ἐπεὶ οὐ τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·

- ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
 035 πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
 ἀλλ' ἄγ' ἐπότηρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ
 ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
 ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 καὶ δὲ σοὶ ὦδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἢ ἐπὶ πόδεσσιν
 040 ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοῖ εἰσι πόληρος.»
 ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλύμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 ἔμμεναι. οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
 δεύεται οὔτε χιῶν ἐπιπίλνεται, ἀλλὰ μάλ' αἶθρη
 045 πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
 τῷ ἔνι τέρονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα.
 ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρη.
 αὐτίκα δ' Ἥως ἦλθεν εὐθρόνος, ἥ μιν ἔγειρε
 Ναυσικάαν εὐπέπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον,
 050 βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλῃε τοκεῦσιν,
 πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ· κινήσατο δ' ἔνδον ἐόντας·
 ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἦστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 ἡλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρυφα· τῷ δὲ θύραζε
 ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοῦς βασιλῆας
 055 ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
 ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
 «πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσεις ἀπήνην
 ὑψηλὴν ἐύκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἶματ' ἄγωμαι
 ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται·
 060 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντα.
 βουλάς βουλεύειν καθαρά χροῖ εἶματ' ἔχοντα.
 πέντε δέ τοι φίλοι υἱες ἐνὶ μεγάροισι γεγάασιν,
 οἱ δὲ οὔτε ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἡίθεοι θαλέθοντες·
 οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες
 065 ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.»
 ὥς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομήναι
 πατρὶ φίλῳ. ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 «οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
 ἔρχε· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
 070 ὑψηλὴν ἐύκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν.»
 ὥς εἰπὼν δμῶεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχὸν ἡμιονεῖην
 ὦπλεον, ἡμιόνους θ' ὑπαγὸν ζευξάν θ' ὑπ' ἀπήνη·
 κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἐσθῆτα φαινήν.
 075 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐυξέστω ἐπ' ἀπήνη,
 μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
 παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
 δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον,

- 080 ἦρος χυτλώσαιοτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 ἦ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἠνία σιγαλόεντα,
 μάστιξεν δ' ἐλάαν: καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιν.
 αἰ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
 οὐκ οἶην, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
- 085 αἰ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἴκοντο,
 ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
 καλὸν ὑπεκπύρεεν μάλα περ ῥυπύωντα καθήραι,
 ἔνθ' αἶ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
 καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα
- 090 τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα: ταί δ' ἀπ' ἀπήνης
 εἵματα χερσὶν ἔλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,
 στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πλυνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
 ἐξεΐης πέτασαν παρὰ θιν' ἄλός, ἦχι μάλιστα
- 095 λαίγγρας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
 αἰ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ
 δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο,
 εἵματα δ' ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῳαί τε καὶ αὐτή,
- 100 σφαίρη ταί δ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι:
 τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἥρχετο μολπῆς.
 οἷα δ' Ἄρτεμις εἴσι κατ' οὖρεα ἰοχέαιρα,
 ἦ κατὰ Τηϋγέτον περιμήκετον ἦ Ἐρύμανθον,
 τεροπομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι:
- 105 τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 ἄγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ:
 πασάων δ' ὑπὲρ ἦ γε κάρη ἔχει ἡδὲ μέτωπα,
 ρεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι:
 ὥς ἦ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.
- 110 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι
 ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε εἵματα καλά,
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὥς Ὀδυσσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' ἐυώπιδα κούρην,
 ἦ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιοτο.
- 115 σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια:
 ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείη δ' ἔμβαλε δῖνῃ:
 αἰ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσαν: ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν:
 «ὦ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;
- 120 ἦ ῥ' οἷ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
 ἦε φιλόξεينوι καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς αὐτή:
 νυμφάων, αἶ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.
- 125 ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηνέντων;

- ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἡδὲ ἴδωμαι.»
 ὥς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 φύλλων, ὥς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μήδεα φωτός.
 130 βῆ δ' ἔμην ὥς τε λέων ὄρεσίτροφος ἀλκί πεποιθώς,
 ὅς τ' εἴσ' ὕμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
 δαίεσται: αὐτὰρ ὁ βουσὶ μετέρχεται ἢ οἴεσιν
 ἢ ἐμετ' ἀγροτέρας ἐλάφους: κέλεται δέ ἐ γαστήρ
 μῆλιν πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν:
 135 ὥς Ὀδυσεὺς κούρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλε
 μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἐών: χρεῖω γὰρ ἵκανε.
 σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη,
 τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἡϊόνας προὔχουσας:
 οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε: τῇ γὰρ Ἀθήνη
 140 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων.
 στή δ' ἅντα σχομένη: ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν ἐυώπιδα κούρην,
 ἢ αὐτῶς ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισι
 λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν καὶ εἵματα δοίη.
 145 ὥς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλίχοισι,
 μή οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιο φρένα κούρη.
 αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.
 «γουνούμαί σε, ἄνασσα: θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσι;
 150 εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδί σε ἐγὼ γε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα εἴσκω:
 εἰ δὲ τίς ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
 155 τρεῖς μάκαρες μὲν σοί γε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 τρεῖς μάκαρες δὲ κασίγνητοι: μάλα πού σφισι θυμὸς
 αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
 λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
 κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
 ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἶκόνδ' ἀγάγηται.
 160 οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα: σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 Δῆλ' ὃν δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
 φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα:
 165 ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαός,
 τὴν ὁδὸν ἦ δὴ μέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι.
 ὥς δ' αὐτῶς καὶ κεῖνο ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ
 δῆν, ἐπεὶ οὐ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρου γαίης,
 ὥς σέ, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δειδία δ' αἰνῶς
 γούνων ἄψασθαι: χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 170 χιτῶν δ' ἐεικοστῷ φύγον ἥματι οἶνοπα πόντον:
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμ' ἐφόρει κραιπναὶ τε θύελλαι

- νήσου ἀπ' Ὠγυγίης. νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ οἶω
 παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
- 175 ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἐς πρώτην ἰκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὐ τινα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 ἄστρ' αὖ μοι δείξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
 εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
- 180 σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
 ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὁπάσειαν
 ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχῃτον
 ἀνὴρ ἢ δὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
- 185 χάρματα δ' εὐμενέτησι, μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.»
 τὸν δ' αὖ Ναυσικᾶ λευκώλενος ἀντίον ἦῶδα·
 «ξείν', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας·
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἐσθλοῖς ἢ δὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστω·
- 190 καὶ που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
 νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 οὔτ' οὖν ἐσθλὸς δευήσῃαι οὔτε τευ ἄλλου,
 ὦν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
 ἄστρ' αὖ μοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
- 195 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
 εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.»
 ἦ ῥα καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι κέλευσε·
 «στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι;
- 200 ἦ μή ποῦ τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
 δημοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
- 205 ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
 ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,
 τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρωσίν τε πόσιν τε,
- 210 λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.»
 ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν,
 καδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὥς ἐκέλευσεν
 Ναυσικᾶ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 πᾶρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἴματ' ἔθηκαν,
- 215 δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον,
 ἦνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.
 δῆ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετηύδα διὸς Ὀδυσσεύς·

- «ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 ἄλμην ὥμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
 220 κρίσομαι· ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
 ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 γυμνοῦσθαι κούρησιν ἐυπλοκάμοισι μετελθών.»
 ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.
 αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο διὸς Ὀδυσσεὺς
 225 ἄλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους,
 ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς,
 τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
 230 μεῖζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα, καδ δὲ κάρητος
 οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 ὥς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνῆρ
 ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδασεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
 235 ὥς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἔῤετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 κάλλει καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη.
 δῆ ῥα τότε ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι μετηγύδα·
 «κλυτέ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω.
 240 οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι·
 πρόσθεν μὲν γὰρ δῆ μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,
 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 αἶ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἶη
 245 ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνειν.
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.»
 ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο,
 πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
 ἦ τοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεὺς
 250 ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
 αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
 εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
 ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ' ἔβη αὐτή.
 ὠτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 255 «ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἵμεν ὄφρα σε πέμψω
 πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι
 πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
 ὄφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
 260 τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
 καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
 αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἦν πέρι πύργος
 ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,

- λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 265 εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ.
 ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ καλὸν Ποσιδῆιον ἀμφίς,
 ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
 ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
 πείσματα καὶ σπείρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἔρετμά.
 270 οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη,
 ἀλλ' ἴστοι καὶ ἔρετμά νεῶν καὶ νῆες εἴσαι,
 ἦσιν ἀγαλλόμενοι πολὺν περώσι θάλασσαν.
 τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω
 μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον·
 275 καὶ νύ τις ὧδ' εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας·
 «τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
 ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ.
 ἦ τινά που πлагχθέντα κομίσσατο ἥς ἀπὸ νηὸς
 ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγύθεν εἰσὶν·
 280 ἦ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν
 οὐρανόθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἥματα πάντα.
 βέλτερον, εἰ καὶ τή περ ἐποιομένη πόσιν εὔρεν
 ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαιήκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.»
 285 οὐσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνειδέα ταῦτα γένοιτο.
 καὶ δ' ἄλλη νεμεσῶ, ἦ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
 ἦ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων,
 ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
 ξεῖνε, σὺ δ' ὧκ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
 290 πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.
 δήεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθῆνης ἄγχι κελεύθου
 αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἄλωή,
 τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας.
 295 ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὃ κεν ἡμεῖς
 ἄστυδε ἔλθωμεν καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἵμεν ἐς πόλιν ἥδ' ἐρέεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 300 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιο
 νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἥρωος, ἀλλ' ὅπότ' ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
 ὧκα μάλα μεγάραιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
 305 μητέρ' ἐμήν· ἦ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 ἡλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 κίονι κεκλιμένη· δμῶαί δέ οἱ εἴατ' ὀπισθεν.
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
 τῷ ὃ γε οἶνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὧς.

- 310 τὸν παραμειψάμενος μητρὸς περὶ γούνασι χειῖρας
βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδῃαι
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
315 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.»
ὥς ἄρα φωνήσας ἵμασεν μάλιστα φαινή
ἡμιόνους· αἰ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα.
αἰ δ' ἐὺ μὲν τρώων, ἐὺ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν·
ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἐποίατο πεζοὶ
320 ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσσεύς τε, νόω δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
δύσετό τ' ἥελιος καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾱτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·
«κλυθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἄτρυτώνη·
325 νῦν δὴ πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὐ ποτ' ἄκουσας
ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἐννοσίγαιος.
δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἢ δ' ἐλεεινόν.»
ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
αὐτῷ δ' οὐ πω φαίνεται ἐναντίη· αἶδετο γάρ ῥα
330 πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινε
ἀντιθέω Ὀδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

Ραψωδία Η'

- ὥς ὁ μὲν ἔνθ' ἡρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρειν μένος ἡμιόνουιν.
ἢ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι, κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
005 ἴσταντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἳ ῥ' ὑπ' ἀπήνης
ἡμιόνους ἔλυον ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐδὸν ἦε· δαΐε δέ οἱ πῦρ
γρῆυς Ἀπειραΐη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
010 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὥς δῆμος ἄκουεν·
ἦ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
ἦ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἵμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
015 πολλὴν ἥερα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆι,
μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
020 παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ.
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
«ὦ τέκος, οὐκ ἂν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισι ἀνάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπεῖριος ἐνθάδ' ἰκάνω
025 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὐ τίνα οἶδα
ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,
δείξω, ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
030 ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω,
μηδὲ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε.
οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθῃ.

- νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείησι
 035 λαΐτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεὶ σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων:
 τῶν νέες ὠκείαι ὥς εἰ πτερὸν ἦε νόημα.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαΐνε θεοῖο.
 τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
 040 ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
 εἶα ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
 θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἰσας
 αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγοράς καὶ τείχεα μακρὰ
 045 ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 «οὗτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις
 πεφραδόμεν· δῆεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
 050 δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρῶτα κυχήσσαι ἐν μεγάροισιν·
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκῆων
 055 τῶν αὐτῶν οἱ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγάλητορος Εὐρυμέδοντος,
 ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν.
 060 ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός·
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάλθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκινόον τε.
 τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 065 νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἷην παῖδα λιπόντα
 Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ', ὥς οὐ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 ὄσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
 ὥς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν
 070 ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο
 καὶ λαῶν, οἳ μὴν ῥα θεὸν ὥς εἰσορόωντες
 δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
 οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτῇ δεύεται ἐσθλοῦ·
 ἦσι τ' ἐὺ φρονέησι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 075 εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν,

- 080 ἴκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
 δῦνε δ' Ἐρεχθίδος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 ὤρμαιν' ἴσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἰκέσθαι.
 ὥς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
- 085 δῶμα καθ' ὑπερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
 σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκῷ ἔστασαν οὐδῶ,
- 090 ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσῇ δὲ κορώνῃ.
 χρύσειοι δ' ἐκότερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
 οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι
 δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἥματα πάντα.
- 095 ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
 λεπτοὶ εὐννήτοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 ἔνθα δὲ Φαίηκων ἡγήτορες ἐδριόωντο
 πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
- 100 χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 ἔστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
 πεντήκοντα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες
 αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπὸν,
- 105 αἱ δ' ἴστοὺς ὑφώσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν
 ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
 καιρουσσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 ὅσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
 νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὥς δὲ γυναῖκες
- 110 ἱστῶν τεχνῆσαι· πέρι γὰρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλὰς.
 ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθώοντα,
- 115 ὄγχηαι καὶ ῥοιαὶ καὶ μῆλεια ἀγλαόκαρποι
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι.
 τάων οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει
 χεῖματος οὐδὲ θέρεως, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίῃ πνεῖουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
- 120 ὄγχην ἐπ' ὄγχην γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἄλωγ ἑρρίζωται,
 τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἡελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγώωσιν,
- 125 ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν

- ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανώωσαι·
 ἐν δὲ δῦω κρῆναι ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
 130 σκίδνεται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
 πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
 ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἐὼ θηήσατο θυμῷ,
 135 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
 εὖρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἡδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπάεσσιν εὐσκόπῳ ἀργεῖφόντῃ,
 ὧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοῖτου.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 140 πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἣν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
 ὄφρ' ἴκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς,
 καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
 οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο, δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες·
 145 θαύμαζον δ' ὀρόωντες. ὁ δὲ λιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
 «Ἀρήτη, θύγατερ Πηξήνορος ἀντιθέοιο,
 σὸν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας
 τούσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 ζώεμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 150 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν·
 αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱέσθαι
 θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἅπο πῆματα πάσχω.»
 ὧς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν
 πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 155 ὁψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρωες Ἐχένηρος,
 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν
 καὶ μῦθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλὰ τε εἰδώς·
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 «Ἀλκίνο', οὐ μὲν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
 160 ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἥσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
 οἷδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
 ἄλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῆλου
 εἴσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
 165 σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
 δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίῃ δότῳ ἔνδον ἐόντων.»
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
 ὥρσεν ἅπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἶσε φαινουῖ,
 170 υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 ὃς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.

- χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόω ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῖῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 175 σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 «Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
 180 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
 σπείσομεν, ὅς θ' ἰκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.»
 ὧς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπιὸν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 185 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 «κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
 ἡῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
 190 ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἡδὲ θεοῖσιν
 ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
 μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξείνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίης
 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί,
 195 μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι,
 πρὶν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
 πείσεται, ἅσσα οἱ αἶσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖται
 γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 200 ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
 αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας,
 δαίνυνται τε παρ' ἅμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
 εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὀδίτης,
 205 οὐ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
 ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 210 οὐδέμας οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν.
 οὓς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας οἰζὺν
 ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰωσασαίμην.
 καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
 ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 215 ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ·
 οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 ἔπλετο, ἢ τ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη

- καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 ὥς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
 220 ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
 ληθάνει ὅσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλησθῆναι ἀνώγει.
 ὕμεις δ' ὀτρύνεσθαι ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφιν,
 ὥς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης
 καὶ περ πολλὰ παθόντα: ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 225 κτήσιν ἐμήν, δμῳάς τε καὶ ὑπερεφῆς μέγα δῶμα.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδ' ἐκέλευον
 πεμπεμέναι τὸν ξείνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
 230 αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς
 ἦσθην: ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἥρχετο μύθων:
 ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἰδοῦσα
 235 καλὰ, τὰ ῥ' αὐτῇ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί:
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ξείνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή:
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
 οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;»
 240 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ἀργαλέον, βασιλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
 κήδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες:
 τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλάξ.
 Ὀγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλλ' κεῖται:
 245 ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψὼ
 ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός: οὐδέ τις αὐτῇ
 μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
 οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν ἀργῇτι κεραυνῷ
 250 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
 αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἐλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης
 ἐννήμαρ φερόμην: δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
 255 ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ με λαβοῦσα
 ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν ἡδὲ ἔφασκε
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα:
 ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
 260 δάκρυσι δέυεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψὼ:
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
 Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἥ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.

- πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίδης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
 265 σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, καὶ ἄμβροτα εἶματα ἔσσεν,
 οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
 γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
 270 δυσμόρῳ: ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι οἰζυῖ
 πολλῇ, τήν μοι ἐπώρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδρησε κέλευθον,
 ὦρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κύμα
 εἶα ἐπὶ σχεδίδης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
 275 τήν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ': αὐτὰρ ἐγὼ γε
 νηρόμενος τόδε λαίτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
 ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κύμ' ἐπὶ χέρσου,
 πέτρῃς πρὸς μεγάλησι βαλὼν καὶ ἀτερπείῃ χώρῃ:
 280 ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἦρος ἐπῆλθον
 ἐς ποταμόν, τῇ δὲ μοι εἰσατο χώρος ἄριστος,
 λείος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμιοι.
 ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἄμβροσίῃ νύξ
 ἦλυθ'. ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο
 285 ἐκβάς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
 ἠφυσάμην: ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
 ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιμημένος ἦτορ
 εὖδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἧώ καὶ μέσον ἤμαρ.
 δείλετό τ' ἥελιος καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
 290 ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
 παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην ἐικυῖα θεῆσι:
 τὴν ἱκέτευσ': ἦ δ' οὐ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
 ὥς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 ἐρξέμεν: αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
 295 ἦ μοι σῖτον ἔδωκεν ἄλις ἢ δ' αἶθοπα οἶνον
 καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκε.
 ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «ξεῖν', ἦ τοι μὲν τοῦτο γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησε
 300 παῖς ἐμή, οὐνεκά σ' οὐ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
 ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρῶτην ἱκέτευσας.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ἦρως, μή τοι τοῦνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην:
 ἦ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεσθαι,
 305 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυρόμενός τε,
 μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισχύσσαιτο ἰδόντι:
 δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ

- 310 μαψιδίως κεχολῶσθαι: ἀμείνω δ' αἷσιμα πάντα.
αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος ἐὼν οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγὼ περ,
παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὐθι μένων: οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
315 εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις: ἀέκοντα δέ σ' οὐ τις ἐρύξει
Φαιήκων: μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐὺ εἰδῆς,
αὔριον ἔς: τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνω
λέξειςαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηται
320 πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ ποῦ τοι φίλον ἐστίν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἐκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης,
τὴν περ τηλοτάτῳ φάσ' ἔμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Παδάμανθον
ῥῆγον ἐποφόμενον Τιτυὸν Γαιήιον υἱόν.
325 καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
ῥῆματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.
εἰδῆσαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄριστα
νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἄλλα πηδῶ.»
ὥς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
330 εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
«Ζεῦ πάτερ, αἶθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος: τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν
ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἰκοίμην.»
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον:
335 κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθε νῆσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι:
340 αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
ῶτρυνον δ' Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν:
«ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε: πεποίηται δέ τοι εὐνή.»
ὥς φάν, τῷ δ' ἀσπαστὸν εἰείσατο κοιμηθῆναι.
ὥς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
345 τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ:
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

Ραψωδία Θ'

- ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
ὦρνευτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
005 Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
πλησίον. ἥ δ' ἄνὰ ἄστρῳ μετώχετο Παλλὰς Ἀθήνη
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώωσα,
010 καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον:
«δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἠγῆτορες ἡδὲ μέδοντες,
εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα
πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὅμοιος.»
015 ὧς εἰποῦσ' ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων: πολλοὶ δ' ἄρ' ἐθηήσαντο ἰδόντες
υἷὸν Λαέρταο δαΐφρονα: τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις
020 καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
ὧς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο
δεινός τ' αἰδοῖός τε καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
025 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε:
«κέκλυτε, Φαιήκων ἠγῆτορες ἡδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἵπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξείνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἥε πρὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀνθρώπων:
030 πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
ἡμεῖς δ', ὧς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.

- 035 ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν
 πρωτόπλοον, κούρω δὲ δῶω καὶ πεντήκοντα
 κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
 δησάμενοι δ' ἐὺ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
 ἔκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
 ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' ἐὺ πᾶσι παρέξω.
 040 κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
 ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν,
 μηδὲ τις ἀρνεῖσθω. καλέσασθε δὲ θεῖον ἰοιδόν
 Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἰοιδὴν
 045 τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεῖδεν.»
 ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
 σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἰοιδόν.
 κούρω δὲ κρινθέντε δῶω καὶ πεντήκοντα
 βήτην, ὥς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
 050 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
 ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,
 ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.
 055 ὑφ' οὗ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 βάν ῥ' ἔμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
 πληντο δ' ἄρ' αἴθουσαι τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν
 ἀγρομέων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν, νέοι ἡδὲ παλαιοί.
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἰέρευσεν,
 060 ὁκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
 τοὺς δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δαίτ' ἐρατεινὴν.
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἰοιδόν,
 τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε·
 ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἰοιδὴν.
 065 τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
 μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
 καδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν
 αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέσθαι
 κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον καλὴν τε τράπεζαν,
 070 πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειᾶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 μοῦσ' ἄρ' ἰοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 οἴμης τῆς τότε ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε,
 075 νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλῆος,
 ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖῃ
 ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 χαῖρε νόψ, ὃ τ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
 ὥς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων

- 080 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάινον οὐδὸν
 χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πῆματος ἀρχή
 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
 ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς ἀεῖδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πορφυρεὸν μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῆσι
 085 καὶ κεφαλῆς εἵρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
 αἶδετο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 ἦ τοι ὅτε λήξειεν ἀεῖδων θεῖος αἰιδός,
 δάκρυ ὁμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἔλεσκε
 καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν σπείσασκε θεοῖσιν·
 090 αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο καὶ ὀτρύνειαν ἀεΐδειν
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
 ἄψ Ὀδυσσεὺς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοάσκειν.
 ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἡδ' ἐνόησεν
 095 ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
 αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 «κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἰσης
 φόρμιγγός θ', ἥ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεΐη·
 100 νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
 πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 πύξ τε παλαιμοσύνη τε καὶ ἄλμασιν ἡδὲ πόδεσσιν.»
 ὥς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 105 κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 βὰν δ' ἵμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἔσπετο πουλὺς ὄμιλος,
 110 μυρίοι· ἂν δ' ἴσταντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοί.
 ὦρτο μὲν Ἀκρόνεὺς τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεὺς,
 Ναυτεὺς τε Πρυμνεὺς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεὺς,
 Ποντεὺς τε Πρωρεὺς τε, Θόων Ἀναβησίνεως τε
 Ἀμφιάλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
 115 ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῶ ἴσος Ἄρηι,
 Ναυβολίδης, ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
 πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἀλῖός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
 120 οἱ δ' ἦ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσι.
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο·
 τῶν δὲ θέειν ὅχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·
 ὅσσον τ' ἐν νειῶ οὔρον πέλει ἡμίονοιν,
 125 τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.

- οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο:
 τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
 ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστατος ἦεν:
 δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεὺς,
 130 πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη πάϊς Ἀλκινόοιο:
 «δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἄεθλον
 οἷδέ τε καὶ δεδάηκε. φυὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστί,
 135 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν
 αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος: οὐδέ τι ἥβης
 δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν:
 οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
 ἄνδρα γε συγχεῦναι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.»
 140 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν καὶ πέφραδε μῦθον.»
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
 145 στῇ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπε:
 «δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
 εἴ τινά που δεδάηκας: ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους:
 οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρα κ' ἔησιν,
 ἢ ὅ τι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἔησιν.
 ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ.
 150 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἤδη
 νηὺς τε κατεΐρυσται καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἐταῖροι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
 κήδεά μοι καὶ μάλλον ἐνὶ φρεσὶν ἢ περ ἄεθλοι,
 155 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα,
 νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
 ἦμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.»
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο νείκεσέ τ' ἄντην:
 «οὐ γάρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἰσχω
 160 ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται,
 ἀλλὰ τῷ, ὃς θ' ἅμα νηὶ πολυκλήιδι θαμίζων,
 ἀρχὸς ναυτῶν οἷ τε πρηκτῆρες ἔασιν,
 φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων
 κερδέων θ' ἀρπαλέων: οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.»
 165 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες: ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
 οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
 ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ' ἄρ φρένας οὔτ' ἀγορητύν.
 170 ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
 ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 τερπόμενοι λεύσσουσιν: ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει

- αἰδοῖ μιλίχρη, μετὰ δὲ πρόπει ἀγρομένοισιν,
 ἐρχόμενον δ' ἄνδρα ἄστυ θεὸν ὥς εἰσορόωσιν.
 ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
 175 ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν,
 ὥς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπέες, οὐδέ κεν ἄλλως
 οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιός ἐστι.
 ὦρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον. ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
 180 ὥς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἴω
 ἔμμεναι, ὄφρ' ἤβῃ τε πεποιθεὰ χερσὶ τ' ἐμῇσι.
 νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι: πολλὰ γὰρ ἔτλην
 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγείναι τε κύματα πείρων.
 ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομαι ἀέθλων:
 185 θυμοδακῆς γὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.»
 ἦ ῥα καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
 μεῖζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
 ἦ οἴω Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
 τὸν ῥα περιστρέψας ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός,
 190 βόμβησεν δὲ λίθος: κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
 λαὸς ὑπὸ ῥιπῆς: ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων
 ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός. ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
 ἀνδρὶ δέμας ἐικυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 195 «καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
 ἀμφαφῶν, ἐπεὶ οὐ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
 ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἀέθλον:
 οὐ τις Φαιήκων τόδε γ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.»
 ὥς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 200 χαίρων, οὔνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσε' ἐν ἀγῶνι.
 καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσιν:
 «τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι. τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
 ἦσιν ἢ τοσσοῦτον οἴομαι ἢ ἔτι μᾶλλον.
 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
 205 δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην,
 ἦ πῦξ ἢ πάλῃ ἢ καὶ ποσὶν, οὐ τι μεγαίρω,
 πάντων Φαιήκων, πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
 ξεῖνος γὰρ μοι ὄδ' ἐστί: τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
 ἄφρων δὴ κείνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
 210 ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων
 δῆμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ: ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
 τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι οὐδ' ἀθερίζω,
 ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
 πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσοι ἀέθλοι:
 215 εὔ μὲν τόξον οἶδα εὐξοὸν ἀμφαφάσθαι:
 πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι οἰστεύσας ἐν ὁμίλῳ
 ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἐταῖροι

- ἄγχι παρασταῖεν καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
 οἶος δὴ με Φιλοκτῆτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
 220 δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
 τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
 ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
 οὐθ' Ἥρακλῆι οὐτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῇ,
 225 οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
 τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
 ἔκετ' ἐνὶ μεγάροισι: χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 δουρὶ δ' ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἶστω.
 230 οἷοισιν δαίδοικα ποσὶν μὴ τίς με παρέλθῃ
 Φαιήκων: λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθη
 κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κοιμῖδῃ κατὰ νῆα
 ἦεν ἐπηετανός: τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.»
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 235 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 «ξείν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἥ τοι ὀπηδεῖ,
 χωόμενος ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
 νείκεσεν, ὥς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐ τις ὄνοιτο,
 240 ὅς τις ἐπίσταιτο ἥσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν:
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλω
 εἵπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
 245 ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερὲς ἐξ ἔτι πατρῶν.
 οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί,
 ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι,
 αἶει δ' ἡμῖν δαίς τε φίλῃ κίθαρις τε χοροὶ τε
 εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.
 250 ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες ὅσσοι ἄριστοι,
 παίσατε, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστῷ καὶ ἀοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἰψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
 255 οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.»
 ὥς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος, ὦρτο δὲ κῆρυξ
 οἷσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
 αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέστησαν
 δῆμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐὺ πρήσσεσκον ἕκαστα,
 260 λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὐρυναν ἀγῶνα.
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκῳ: ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον: ἀμφὶ δὲ κοῦροι
 πρωθῆβαι ἕσταντο, δαήμενες ὀρχηθμοῖο,

- 265 πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
 αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν
 ἄμφ' Ἄρεος φιλότητος εὐστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
 ὥς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἥφαιστοιο δόμοισι
 270 Ἄλκην, πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤσχυνε καὶ εὐνὴν
 Ἥφαιστοιο ἀνακτος. ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
 Ἥφαιστος δ' ὥς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς χαλκεῶνα κακὰ φρεσὶ βυσσοδομέων,
 ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
 275 ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ' ἐμπεδον αὖθι μένοιεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο,
 ἄμφι δ' ἄρ' ἐρμίσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντη·
 πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
 280 ἥντ' ἀράχνια λεπτά, τά γ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
 εἷσατ' ἵμεν ἐς Λῆμνον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἧ οἱ γαῖαν πολὺ φιλότατη ἐστὶν ἀπασέων.
 285 οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
 ὥς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
 βῆ δ' ἵεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο
 ἰσχανόνων φιλότητος εὐστεφάνου Κυθερείης.
 ἧ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
 290 ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔζεθ'· ὁ δ' εἷσω δώματος ἦει,
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 «δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπέομεν εὐνηθέντες·
 οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ που ἤδη
 οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.»
 295 ὥς φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν εἷσατο κοιμηθῆναι.
 τῷ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἄμφι δὲ δεσμοὶ
 τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἥφαιστοιο,
 οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
 καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὃ τ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
 300 ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
 αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἰκέσθαι·
 Ἥλιος γὰρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν εἰπέ τε μῦθον.
 βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δὲ μιν ἄγριος ἦρει·
 305 σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν·
 «Ζεῦ πάτερ ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδῃσθε,
 ὥς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀίδηλον Ἄρηα,

- 310 οὐνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγὼ γε
 ἠπεδανὸς γενόμεν. ἀτὰρ οὐ τί μοι αἴτιος ἄλλος,
 ἀλλὰ τοκῆς δῶ, τῷ μὴ γείνασθαι ὄφελον.
 ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδεται ἐν φιλότῃ
 εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες, ἐγὼ δ' ὀρόων ἀκάχημαι.
- 315 οὐ μὲν σφραγίστ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτως
 καὶ μάλα περ φιλέοντε: τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
 εὐδαι: ἀλλὰ σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
 εἰς ὃ κέ μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδῶσιν ἔεδνα,
 ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης,
- 320 οὐνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.»
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ:
 ἦλθε Ποσειδάων γαίηχος, ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
- 325 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοί, δωτῆρες ἑάων:
 ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι
 τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἥφαιστοιο.
 ὦδε δέ τις εἶπεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον:
 «οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα: κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
- 330 ὥς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἄρηα
 ὠκύτατόν περ ἑόντα θεῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 χολὸς ἐὼν τέχνησι: τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον:
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων:
- 335 «Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
 ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
 εὔδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργεῖφροντης:
 «αἶ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἐκάτηβόλ' Ἀπολλων:
- 340 δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἄμφις ἔχουσιν,
 ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
 αὐτὰρ ἐγὼν εὔδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.»
 ὥς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
- 345 Ἥφαιστον κλυτοεργὸν ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «λῦσον: ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπὶ σχομαι, ὥς σὺ κελεύεις,
 τίσειν αἵσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις:
- 350 «μὴ με, Ποσειδάων γαίηχε, ταῦτα κέλευε:
 δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάσθαι.
 πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων:
- 355 «Ἥφαιστ', εἴ περ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας

- οἷχεται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις:
 «οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.»
 ὧς εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.
 360 τῷ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
 αὐτίκ' ἀναΐξαντε ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
 ἢ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,
 ἐς Πάφον: ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
 365 ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ
 ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 ταῦτ' ἄρ' ὁιδοῖς ἄειδε περικλυτός: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧσιν ἀκούων ἡδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
 μουνᾶξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὐ τις ἔριζεν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
 πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
 τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιάοντα
 375 ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς
 ῥηιδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὐδας ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαῖρῃ ἄν' ἰθὺν πειρήσαντο,
 ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 ταρφέ' ἀμειβομένω: κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
 380 ἐστεῶτες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
 δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε διὸς Ὀδυσσεύς:
 «Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 ἡμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 ἡδ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο: σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.»
 385 ὧς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα:
 «κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκееι πεπνυμένος εἶναι.
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, ὧς ἐπιεικές.
 390 δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
 ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός:
 τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος εὐπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα
 καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος.
 αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέα, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶν
 395 ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴη χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλος δέ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
 καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὐ τι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.»
 ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδ' ἐκέλευον,
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
 400 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

- τοιγάρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὥς σὺ κελεύεις.
 δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ὃ ἐπὶ κώπη
 ἀργυρέῃ, κολέον δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
 405 ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.»
 ὥς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴ πέρ τι βέβακται
 δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
 410 σοὶ δὲ θεοὶ ἄλογόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι
 δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχεις.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
 μηδέ τι τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
 415 τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.»
 ἧ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
 δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν.
 καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
 δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
 420 μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
 τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
 δὴ ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 «δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἧ τις ἀρίστη·
 425 ἐν δ' αὐτῇ θῆς φᾶρος εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
 ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
 ὄφρα λοεσσάμενός τε ἰδὼν τ' ἐν κείμενα πάντα
 δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
 δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
 430 καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλειςον ἐμὸν περικαλλῆς ὀπάσσω,
 χρύσειον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἥματα πάντα
 σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Δίί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.»
 ὥς ἔφατ', Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν
 ἀμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
 435 αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
 ἔν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.
 γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
 τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 440 ἐσθῆτα χρυσὸν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
 ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν καλὸν τε χιτῶνα,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,
 μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅππότε ἂν αὖτε
 445 εὐδῇσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.»
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλεν

- ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδασε φρεσὶ πότνια Κίρκη:
 αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἀνώγει
 450 ἔς ῥ' ἀσαμίνθον βάνθ': ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἶδε θυμῷ
 θερμὰ λούετ' ἔπει οὐ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
 ἔπει δὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἡυκόμοιο.
 τόφρα δέ οἱ κομιδὴ γε θεῶ ὥς ἔμπεδος ἦεν.
 τὸν δ' ἔπει οὖν δμῳαὶ λούσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 455 ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βᾶς ἄνδρας μέτα οἰνοποτήρας
 ἦε: Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρώσα,
 460 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 μνήσῃ ἐμεῦ, ὅτι μοι πρώτη ζῳάγρι' ὀφέλλεις.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 «Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 465 οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
 οἴκαδ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι:
 τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῶ ὥς εὐχετοῦμην
 αἰεὶ ἦματα πάντα: σὺ γάρ μ' ἐβίωσας, κούρη.»
 ἦ ῥα καὶ ἐς θρόνον ἵξε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα:
 470 οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
 Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον: εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 475 νώτου ἀποπροταμών, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο,
 ἀργιόδοντος ὕος, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή:
 «κῆρυξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησιν,
 Δημοδόκῳ: καὶ μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ:
 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
 480 τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφέας
 οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 ἥρω Δημόδοκῳ: ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 485 αὐτὰρ ἔπει πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Δημόδοκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων.
 ἦ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς πάϊς, ἦ σέ γ' Ἀπόλλων:
 λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰείδεις,
 490 ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
 ὥς τέ που ἦ αὐτὸς παρεὼν ἢ ἄλλου ἀκούσας.
 ἀλλ' ἄγε δὴ μετὰβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
 δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,

- ὄν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς
 495 ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἷ ῥ' Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 αἶ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 ὥς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὥπασε θέσπιν ἀοιδήν.»
 ὥς φάθ', ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαίνει δ' ἀοιδήν,
 500 ἔνθεν ἑλὼν ὥς οἱ μὲν ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν
 βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι, τοῖ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 ἦατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ:
 αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 ὥς ὁ μὲν ἐστήκει, τοῖ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον
 ἦμενοι ἄμφ' αὐτόν: τρίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλή,
 ἥε διαπληῆσαι κοῖλον δόρου νηλεὶ χαλκῷ,
 ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
 ἢ ἑάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτῆριον εἶναι,
 510 τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν:
 αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
 δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' ἦατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων Τρῶεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 ἦριδεν δ' ὥς ἄστὺ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
 515 ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
 ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν,
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηιφόβοιο
 βήμεναι, ἥύτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
 κείθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
 520 νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
 ὥς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 ὅς τε ἐῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
 525 ἄσπεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ:
 ἢ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντα ἰδοῦσα
 ἄμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει: οἱ δέ τ' ὀπισθε
 κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὦμους
 εἵρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ διζύν:
 530 τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί:
 ὥς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἵβεν.
 ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
 535 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα:
 «κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν:
 οὐ γὰρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
 ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὥρορε θεῖος ἀοιδός,

- 540 ἐκ τοῦ δ' οὐ πω παύσατ' οἰζυροῖο γόοιο
ὁ ξείνος· μάλα ποῦ μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
ξεινοδόκοι καὶ ξείνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως·
εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοῖοιο τέτυκται,
- 545 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
ἀντὶ κασιγνήτου ξείνός θ' ἰκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ παραΐδεσσι.
τῷ νῦν μῆδ' σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν
ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
- 550 εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε
ἄλλοι θ' οἱ κατὰ ἄστρῳ καὶ οἱ περιναϊετάουσιν.
οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκῆες.
- 555 εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε· τεῖν δῆμόν τε πόλιν τε,
ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες·
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἔστι, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
- 560 καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχιθ' ἄλδος ἐκπερώωσιν
ἥερι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος οὔτ' ἀπολέσθαι.
ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
- 565 Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
φῇ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡεροειδέι πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
- 570 ὥς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν
ἢ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
ἀνθρώπων, αὐτοὺς τε πόλιάς τ' ἐὺ ναιετοώσας,
- 575 ἡμὲν ὅσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
οἳ τε φιλόξεinoι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
εἰπὲ δ' ὅ τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
Ἀργείων Δαναῶν ἡδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
- 580 ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
ᾗ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρὸ
ἐσθλὸς ἐὼν, γαμβρὸς ἢ πενθερός, οἳ τε μάλιστα
κῆδιστοι τελέθουσι μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
ᾗ τίς που καὶ ἐταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
- 585 ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερσίων

γίγνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.»

Ραψωδία Ι'

- τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
«Ἄλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδὴν.
005 οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
ἢ ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ
ἦμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
010 οἶνοχόος φορέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι:
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόνεντα
εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μάλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω:
τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
015 κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὑπο νηλεὲς ἦμαρ
ὑμῖν ξείνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
020 ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον: ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές: ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ Ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
025 αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κεῖται
πρὸς ζόφον, αἰ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἡῶ τ' ἠέλιόν τε,
τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος: οὐ τοι ἐγὼ γε
ἤς γαίης δύναιμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,
030 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι:
ὥς δ' αὖτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι:
ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.

- ὥς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
 035 γίγνεται, εἴ περ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
 γαίῃ ἐν ἄλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῆων.
 εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
 ὃν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
 Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσευ,
 040 Ἰσμάρω. ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς:
 ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 δασσάμεθ', ὥς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
 ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ διερώ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
 ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 045 ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς:
 τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευον,
 οἷ σφιν γείτονες ἦσαν, ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
 ἥπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
 050 ἀνδράσι μάρνασθαι καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
 ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη,
 ἡέριοι: τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρέστη
 ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἴν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
 055 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν.
 ὄφρα μὲν ἤως ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἥμαρ,
 τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ ἐόντας.
 ἥμος δ' ἡέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
 καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοὺς.
 060 ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἐταῖροι
 ὤλονθ': οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θανάτον τε μόρον τε.
 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταῖρους.
 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 065 πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρὶς ἕκαστον αὔσαι,
 οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑποδηωθέντες.
 νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον: ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 070 αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσiai, ἱστία δέ σφιν
 τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἴς ἀνέμοιο.
 καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν, δείσαντες ὄλεθρον,
 αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερέσσαμεν ἥπειρόνδε.
 ἔνθα δὴ νύκτας δύο τ' ἥματα συνεχὲς αἰεὶ
 075 κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἥμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
 ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες
 ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνήται τ' ἴθυνον.
 καὶ νύ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν:

- 080 ἄλλὰ με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα· ἄτάρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
γαίης Λωτοφάγων, οἳ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
- 085 ἔνθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἡδὲ ποτῆτος,
δὴ τοτ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
οἳ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες
- 090 ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.
οἳ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἐτάροισιν ὄλεθρον
ἡμετέροις, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
- 095 οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν οὐδὲ νέεσθαι,
ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.
τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
- 100 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
μή πῶς τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθῃται.
οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
- 105 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ·
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν
οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόωσιν,
ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
- 110 πυροὶ καὶ κριθαὶ ἡδ' ἄμπελοι, αἳ τε φέρουσιν
οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες,
ἀλλ' οἳ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
- 115 παίδων ἡδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν.
νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται,
γαίης Κυκλώπων οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀποτῆλοῦ,
ὕλῃεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
ἄγριαι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
- 120 οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἳ τε καθ' ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
οὔτ' ἄρα ποίμνησιν καταΐσχεται οὔτ' ἀρότοισιν,
ἀλλ' ἢ γ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
- 125 οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλοπάρηαι,

- οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνὶ τέκτονες, οἳ κε κάμοιεν
 νῆας ἐυσσέλμους, αἳ κεν τελείοιεν ἕκαστα
 ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
 ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν:
 130 οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐυκτιμένην ἐκάμοντο.
 οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γέ, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα:
 ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἄλδς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 ὑδροηλοὶ μαλακοί: μάλ' α' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
 ἐν δ' ἄροσις λείη: μάλ' α' κεν βαθὺ λῆιον αἰεὶ
 135 εἰς ὥρας ἀμῶεν, ἐπεὶ μάλ' α' πῖαρ ὑπ' οὐδ' ας.
 ἐν δὲ λιμὴν ἐύορμος, ἴν' οὐ χρεῶ πείσματός ἐστιν,
 οὗτ' εὐνὰς βαλέειν οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
 ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον εἰς ὃ κε ναυτέων
 θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἄηται.
 140 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 κρήνη ὑπὸ σπείους: περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
 ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόννευεν
 νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προουφαίνετ' ἰδέσθαι:
 ἄηρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖτ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
 145 οὐρανόθεν προύφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
 ἔνθ' οὐ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὗτ' οὐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
 εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐυσσέλμους ἐπικέλσαι.
 κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα,
 150 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης:
 ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δι' αὖν.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
 ὥρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 155 αἶγας ὀρεσκάους, ἵνα δειπνήσειαν ἐταῖροι.
 αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
 εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 βάλλομεν: αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
 νῆες μὲν μοι ἔποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἐκάστην
 160 ἐννέα λάγχανον αἶγες: ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥελιον καταδύντα
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ:
 οὐ γὰρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός,
 ἀλλ' ἐνέην: πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
 165 ἠφύσαμεν Κικόνων. ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
 καπνὸν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.
 ἦμος δ' ἥελιος κατέδυσεν καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 170 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότε ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον:

- «ἄλλοι μὲν νῦν μίμνεντ', ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι:
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
 ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰσιν,
 175 ἧ ῥ' οἳ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
 ἦε φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.»
 ὧς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἐταίρους
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αἰψ' εἵσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 180 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χώρον ἀφικόμεθ' ἐγγυς ἐόντα,
 ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν ἄγχι θαλάσσης,
 ὑψηλόν, δάφνησι κατηρεφές. ἔνθα δὲ πολλὰ
 μῆλ', οἷές τε καὶ αἶγες, ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
 185 ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι
 μακρῆσιν τε πίτυσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥα τὰ μῆλα
 οἷος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἦδη.
 190 καὶ γὰρ θαῦμα ἑτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐώκει
 ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ρίῳ ὑλήεντι
 ὑψηλῶν ὀρέων, ὃ τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
 δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμεν ἐρίηρας ἐταίρους
 αὐτοῦ πὰρ νηὶ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι,
 195 αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεξ' ἀρίστους
 βῆν· ἀτὰρ αἶγεον ἄσκον ἔχον μέλανος οἴνοιο
 ἠδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,
 ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,
 οὔνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
 200 ἀζόμενοι· ὥκει γὰρ ἐν ἄλσει δενδρήεντι
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
 χρυσοῦ μὲν μοι ἔδωκεν ἑυεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
 δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα
 οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας
 205 ἠδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
 ἠείδῃ δμῶν οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 ἀλλ' αὐτὸς ἄλοχός τε φίλη ταμίη τε μί' οἴῃ.
 τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν,
 ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἵκοσι μέτρα
 210 χεῦ, ὁδμὴ δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὁδῶδαι
 θεσπεσίῃ· τότε ἂν οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
 τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἄσκον μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
 κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἴσατο θυμὸς ἀγῆνωρ
 215 ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
 ἄγριον, οὔτε δίκας ἐν εἰδότα οὔτε θέμιστας.
 καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
 εὔρομεν, ἀλλ' ἐνόμειε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.

- ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαστα.
 ταρσοὶ μὲν τυρῶν βριθὸν, στείνοντο δὲ σηκοὶ
 220 ἄρνων ἢ δ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
 ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
 χωρὶς δ' αὐθ' ἔρσαι. ναῖον δ' ὄρω ἄγγεα πάντα,
 γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
 ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσιν
 225 τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
 καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἄλμυρόν ὕδωρ·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἧ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
 230 οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἐτάροισι φανεῖς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
 ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
 ἦμενοι, ἦρος ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 ὕλης ἄζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
 235 ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
 ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 αὐτὰρ ὃ γ' εἰς εὐρὸ σπέος ἤλασε πύονα μῆλα
 πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενά λείπε θύρηφιν,
 ἄρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
 240 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφός' ἀείρας,
 ὄβριμον· οὐκ ἂν τὸν γε δῶα καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὐδεὸς ὀχλίσσειαν·
 τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
 ἐζόμενος δ' ἤμελγεν ὅς καὶ μηκάδας αἶγας,
 245 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτίκα δ' ἡμῖσι μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
 πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
 ἡμῖσι δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
 πίνειν αἰνυμένῳ καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
 250 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἰσίδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 «ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρὰ κέλευθα;
 ἧ τι κατὰ προῆξιν ἧ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληιστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλὼνται
 255 ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;»
 ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
 ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 «ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 260 παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
 ἦλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,

- τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
 265 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
 πολλοὺς. ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γούνα
 ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἦε καὶ ἄλλως
 δοίης δωτίνην, ἣ τε ξείνων θέμις ἐστί·
 270 ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεοὺς· ἰκέται δέ τοί εἰμεν,
 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἱκετῶν τε ξείνων τε,
 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. »
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεί θυμῷ·
 « νηπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 275 ὃς με θεοὺς κέλεαι ἦ δειδόμεν ἦ ἀλέασθαι·
 οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν
 οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰμεν·
 οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδόμην
 οὔτε σεῦ οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.
 280 ἀλλὰ μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα,
 ἣ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἣ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω. »
 ὥς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθην εἰδότα πολλά,
 ἀλλὰ μιν ἄφορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·
 « νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 285 πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
 ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον. »
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεί θυμῷ,
 ἀλλ' ὃ γ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἵαλλε,
 σὺν δὲ δύω μάρψας ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 290 κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
 τοὺς δὲ διὰ μελείσσι ταμῶν ὠπλίσσατο δόρπον·
 ἦσθιε δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν,
 ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόνετα.
 ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 295 σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες, ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
 ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
 300 ἄσπον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι,
 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἅμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
 305 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
 ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δι' ἄν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαie καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρουον ἦκεν ἐκάστη.

- 310 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 σὺν δ' ὃ γε δὴ αὖτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δείπνον.
 δειπνήσας δ' ἄντρον ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν: αὐτὰρ ἔπειτα
 ἄψ' ἐπέθηχ', ὥς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
- 315 πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ: αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τισαίμην, δοίῃ δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
- 320 χλωρὸν ἐλαΐνεον: τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίῃ
 αὐανθέν. τὸ μὲν ἄμμες εἰσκομεν εἰσορόωντες
 ὅσσον θ' ἴστων νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράα μέγα λαΐτμα:
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
- 325 τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς
 καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα:
 οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν: ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
 ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
- 330 ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἥλιθα πολλή:
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἄνωγον,
 ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰείρας
 τρῖφαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
- 335 τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
 ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
 αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λείπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἥ τι οἰσάμενος, ἥ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευσεν.
- 340 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφὸς αἰείρας,
 ἐζόμενος δ' ἤμελγεν ὅς καὶ μηκάδας αἶγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 σὺν δ' ὃ γε δὴ αὖτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
- 345 καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς,
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο:
 «Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
 ὄφρ' εἰδῆς οἶόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
 ἡμετέρῃ. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
- 350 οἴκαδε πέμπειας: σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
 σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
 ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας;»
 ὥς ἐφάμην, ὃ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν: ἤσατο δ' αἰνῶς
 ἡδὺ ποτὸν πίνων καὶ μ' ἤττεε δεύτερον αὖτις:
- 355 «δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεδὸν οὔνομα εἰπέ

- αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ὦ κε σὺ χαίρης·
 καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
 ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.»
 360 ὥς φάτ', ἀτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἶθοπα οἶνον.
 τρίς μὲν ἔδωκα φέρων, τρίς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
 καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδων μελιχίοισι·
 365 «Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης.
 Οὕτις ἐμοί γ' ὄνομα· Οὕτιν δέ με κικλήσκουσι
 μήτηρ ἠδὲ πατήρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἐταῖροι.»
 ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·
 «Οὕτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἐτάροισιν,
 370 τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται.»
 ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
 κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καδ δέ μιν ὕπνος
 ἤρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος
 φωμοὶ τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
 375 καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
 ἥος θερμαίνοντο· ἔπεσσι δὲ πάντας ἐταίρους
 θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδείσας ἀναδύη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
 ἄψεσθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
 380 καὶ τότε ἐγὼν ἄσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 ἴσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, ὅξυν ἐπ' ἄκρῳ,
 ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἐρεισθεὶς
 δίνεον, ὥς ὅτε τις τρυπῶ δόρου νήιον ἀνὴρ
 385 τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσεύουσιν ἱμάντι
 ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεὶ.
 ὥς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
 δινέομεν, τὸν δ' αἶμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα.
 πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσεν αὐτμῇ
 390 γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἦε σκέπαρνον
 εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
 φαρμάσσω· τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν
 ὥς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
 395 σμερδαλέον δὲ μέγ' ὥμωξεν, περὶ δ' ἵαχε πέτρη,
 ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἶματι πολλῷ.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριπεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων,
 αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἳ ρά μιν ἀμφὶς
 400 ὦκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,

- ἰστάμενοι δ' εἵροντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κήδοι:
 «τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἄρημένος ὦδ' ἐβόησας
 νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
 405 ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
 ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἢ βίηφιν;»
 τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος:
 «ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίηφιν.»
 οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον:
 410 «εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἷον ἐόντα,
 νοῦσον γ' οὐ πῶς ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
 ἀλλὰ σύ γ' εὖχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.»
 ὣς ἄρ' ἔφην ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
 415 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνησι
 χερσὶ ψηλαφῶν ἀπὸ μὲν λίθον εἶλε θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
 εἴ τινά που μετ' ὅεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε:
 οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 420 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 εἴ τιν' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 εὐροίμην: πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον
 ὥς τε περὶ ψυχῆς: μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 425 ἄρσενες ὅιες ἦσαν εὐτρεφές, δασύμαλλοι,
 καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφές εἶρος ἔχοντες:
 τοὺς ἀκέων συνέεργον εὐστρεφέεσσι λύγοισιν,
 τῆς ἔπι Κύκλωψ εὖδε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
 σύντρεϊς αἰνύμενος: ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκε,
 430 τῷ δ' ἐτέρῳ ἐκάτερθεν ἵτην σώοντες ἐταίρους.
 τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὅιες φέρον: αὐτὰρ ἐγὼ γε—
 ἄρνεϊὸς γὰρ ἦν μήλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων,
 τοῦ κατὰ νῶτα λαβών, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεῖς
 κείμην: αὐτὰρ χερσὶν ἁώτου θεσπεσίοιο
 435 νῶλεμέως στρεφθεῖς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
 ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δι' ἄν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
 θήλειαι δὲ μέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς:
 440 οὐθατα γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὀδύνησι κακῇσι
 τειρόμενος πάντων ὀίων ἐπεμαίετο νῶτα
 ὀρθῶν ἐσταότων: τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὀίων στέρνοισι δέδεντο.
 ὕστατος ἄρνεϊὸς μήλων ἔστειχε θύραζε
 445 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
 τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος:
 «κρίε πέπον, τί μοι ὦδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων

- ὕστατος; οὐ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴων,
 450 ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
 μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις,
 πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
 ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος. ἦ σύ γ' ἄνακτος
 ὀφθαλμόν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε
 455 σὺν λυγροῖς ἐτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴῳ,
 Οὔτις, ὃν οὐ πῶ φημι πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
 εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
 εἰπεῖν ὅππῃ κείνος ἐμὸν μένος ἡλασκάζει:
 τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
 460 θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὐδεῖ, καὶ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
 λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.»
 ὧς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε.
 ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
 πρῶτος ὑπ' ἄρνειοῦ λυόμεν, ὑπέλυσσα δ' ἐταίρους.
 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
 465 πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
 ἰκόμεθ'. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
 οἳ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἐκάστω,
 κλαίειν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
 470 πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἄλμυρόν ὕδωρ.
 οἳ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηγύδων κερτομίοισι:
 475 «Κύκλωφ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους
 ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
 καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
 σχῆτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζεο σῶ ἐνὶ οἴκῳ
 ἐσθέμεναι: τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.»
 480 ὧς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μάλλον,
 ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλιοι,
 καὶ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώριοιο
 τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἴημον ἄκρον ἰκέσθαι,
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης:
 485 τὴν δ' αἶψ' ἡπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
 πλημυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
 ὦσα παρέξ, ἐτάροισι δ' ἐποτρύννας ἐκέλευσα
 ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
 490 κρατὶ κατανεύων: οἳ δὲ προπεσόντες ἔρεσσαν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
 καὶ τότε δὴ Κύκλωπα προσηγύδων: ἄμφι δ' ἐταῖροι
 μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος:

- «σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
 495 ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
 αὐτίς ἐς ἥπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
 εἰ δὲ φθελγξαμένου τευ ἢ αὐδῆσαντος ἄκουσε,
 σὺν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα
 μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν: τόσσον γὰρ ἴησιν.»
 500 ὥς φάσαν, ἀλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
 ἀλλὰ μιν ἄφορρον προσέφην κεκοτητότι θυμῷ:
 «Κύκλωψ, αἶ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
 ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν,
 φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθητον ἐξαλαῶσαι,
 505 υἷὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἴκῳ ἔχοντα.»
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ:
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
 ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε,
 Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκαστο
 510 καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσι:
 ὃς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
 χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
 ἀλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
 ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν:
 515 νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκιχς
 ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
 ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω
 πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον:
 τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμί, πατήρ δ' ἐμὸς εὖχεται εἶναι.
 520 αὐτὸς δ', αἶ κ' ἐθέλῃς, ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
 οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
 525 ὥς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων.»
 ὥς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
 εὖχeto χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα:
 «κλυθι, Ποσειδάον γαιήοχε κυανοχαῖτα,
 εἰ ἐτερόν γε σὸς εἰμι, πατήρ δ' ἐμὸς εὖχεται εἶναι,
 530 δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθητον οἴκαδ' ἰκέσθαι
 υἷὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἴκῳ ἔχοντα.
 ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον εὐκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 ὅψε κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
 535 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὖροι δ' ἐν πῆματι οἴκῳ.»
 ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
 αὐτὰρ ὃ γ' ἐξαῦτις πολὺν μείζονα λᾶαν ἀείρας
 ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρρισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον,
 καδ' δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεδὸς κυανοπρώροιο

- 540 τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἰήμιον ἄκρον ἰκέσθαι.
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης:
 τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
 νῆες εὐσσελμοὶ μένον ἄθροαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 545 ἦατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ,
 νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 δασσάμεθ', ὥς μὴ τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
 550 ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴω εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα: τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζῆνι κελαινεφεί Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
 ῥέξας μηρί' ἔκαιον: ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 ἀλλ' ὃ γε μερμήριξεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
 555 νῆες εὐσσελμοὶ καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ:
 ἦμος δ' ἥελιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 560 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι:
 οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 565 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.»

Ραψωδία Κ'

- «Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ': ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἴπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ: πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τείχος
005 χάλκεον ἄρρηκτον, λισσῇ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
ἕξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἡβώνοντες:
ἔνθ' ὃ γε θυγατέρας πόρην υἷαςιν εἶναι ἀκοίτις.
οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
010 δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται,
κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζετο αὐλῇ
ἥματα: νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
εὐδουσ' ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.
καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλὰ.
μῆνα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
015 Ἴλιον Ἀργείων τε νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν:
καὶ μὲν ἐγὼ τῶ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἤτεον ἡδ' ἐκέλευον
πεμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δῶκε δέ μ' ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
020 ἔνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδρησε κέλευθα:
κείνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἡμὲν παυέμεναι ἡδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλῃσι.
νῆϊ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδρει μέρμιθι φαιινῇ
ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ:
025 αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἄῆναι,
ὄφρα φέροι νῆας τε καὶ αὐτούς: οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐκτελέειν: αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίησιν.
ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ,
τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα,
030 καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντες:
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τω ἄλλῳ
δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν:

- οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 035 καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι
 δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἴπποτάδαο.
 ὦδε δέ τις εἶπεςκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον:
 «ὦ πόποι, ὥς ὁδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
 ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
 040 πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
 ληϊδος, ἡμεῖς δ' αὐτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες
 οἴκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες:
 καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃτι
 Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδόμεθα ὅτι τάδ' ἐστίν,
 045 ὅσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῶ ἔνεστιν.»
 ὥς ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἐταίρων:
 ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
 τοὺς δ' αἶψ' ἀρπάξασα φέρειν πόντονδε θύελλα
 κλαίοντας, γαίης ἄπο πατρίδος. αὐτὰρ ἐγὼ γε
 050 ἐγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
 ἦε πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
 ἦ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
 ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
 κείμην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιοι θυέλλῃ
 055 αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἐταῖροι.
 ἔνθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
 αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἡδὲ ποτῆτος,
 δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἐταῖρον
 060 βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δῶματα: τὸν δ' ἐκίχανον
 δαινύμενον παρὰ ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἴσι τέκεσσιν.
 ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
 ἐζόμεθ': οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἔκ τ' ἐρέοντο:
 «πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
 065 ἦ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
 πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἰ ποῦ τοι φίλον ἐστίν.»
 ὥς φάσαν, αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ:
 «ἄασάν μ' ἔταροί τε κακοὶ πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
 σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι: δύναιμι γὰρ ἐν ὑμῖν.»
 070 ὥς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν,
 οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο: πατὴρ δ' ἡμείβετο μύθῳ:
 «ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζώνωντων:
 οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
 ἄνδρα τόν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν:
 075 ἔρρε, ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.»
 ὥς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 τεύρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
 ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.

- 080 ἔξῃμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ,
 ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
 Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
 ἦπυει εἰσελάων, ὃ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
 ἔνθα κ' ἄυπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς,
 085 τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων:
 ἐγγυὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.
 ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
 ἡλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
 ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
 090 ἐν στόματι προύχουσιν, ἀραιὴ δ' εἵσοδός ἐστιν,
 ἔνθ' οἳ γ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοῖλοιο δέδεντο
 πλησίαι: οὐ μὲν γὰρ ποτ' ἀέξετο κύμα γ' ἐν αὐτῷ,
 οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ:
 095 αὐτὰρ ἐγὼν οἷος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δῆσας:
 ἔστιν δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσιν ἀνελθόν.
 ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
 καπνὸν δ' οἷον ὀρώμεν ἀπὸ χθονὸς αἰσسونτα.
 100 δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
 οἳ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες,
 ἄνδρε δῶα κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
 οἳ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ἥ περ ἄμαξαι
 ἄστυδ' ἄφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην,
 105 κούρη δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ,
 θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσето καλλιρέεθρον
 Ἀρτακίην: ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον:
 οἳ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἔκ τ' ἐρέοντο
 110 ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἷσιν ἀνάσσοι:
 ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφὲς δῶ.
 οἳ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δῶματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 εὔρον, ὅσῃν τ' ὄρεος κορυφῇ, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
 ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
 115 ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 αὐτίχ' ἓνα μάρψας ἐτάρων ὠπλίσσατο δεῖπνον:
 τῷ δὲ δὴν ἀίξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
 αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος: οἳ δ' αἰόντες
 φοίτων ἰφθιμοὶ Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 120 μυριοί, οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
 οἳ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισιν
 βάλλον: ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
 ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων:
 ἰχθυὺς δ' ὥς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
 125 ὅφρ' οἳ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,

- τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρώροιο.
αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβάλεειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν:
- 130 οἱ δ' ἄλλα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὀλεθρον.
ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
νηὺς ἐμή: αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ὁλλέες αὐτόθι ὄλοντο.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
- 135 Αἰαῖν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ': ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο:
ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἥελιοιο
μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
- 140 ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
ἔνθα τότε ἐκβάντες δύο τ' ἥματα καὶ δύο νύκτας
κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἥμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
- 145 καὶ τότε ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ
καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήιον ἐς περιωπὴν,
εἵ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπὴν τε πυθοίμην.
ἔστην δὲ σκοπιῇν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
καὶ μοι εἷσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
- 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
μερμήριζα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἐλθεῖν ἥδ' ἐπυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἶθοπα καπνόν.
ᾧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
- 155 δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
ἦκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
- 160 πιόμενος: δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἡελίοιο.
τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσσα νῶτα
πλήξα: τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε,
καδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακρῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
- 165 εἰρυσάμην: τὸ μὲν αὔθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
εἶας: αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπός τε λύγους τε,
πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, ἐυστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν
- 170 ἔγχρει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐ πως ἦεν ἐπ' ὤμου
χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ: μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

- καὶ δ' ὃ' ἔβαλον προπάροιθε νεός, ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον:
 «ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
 175 εἰς Αἶδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ:
 ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρώσις τε πόσις τε,
 μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶ.»
 ὥς ἐφάμην, οἳ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο,
 ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θιν' ἄλδς ἀτρυγέτοιο
 180 θηήσαντ' ἔλαφον: μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥελιον καταδύντα
 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ:
 185 ἡμος δ' ἥελιος κατέδυσεν καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔγνων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον:
 «κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἑταῖροι:
 190 ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἡώς,
 οὐδ' ὅπῃ ἥελιος φασσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
 οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται: ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
 εἴ τις ἐτ' ἔσται μῆτις. ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.
 εἶδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθῶν
 195 νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται:
 αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται: καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
 ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.»
 ὥς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
 μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο
 200 Κύκλωπός τε βίης μεγάλῃτορος, ἀνδροφάγοιο.
 κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες:
 ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταίρους
 ἡρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα:
 205 τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
 κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκῇρεϊ πάλλομεν ὦκα:
 ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγάλῃτορος Εὐρυλόχοιο.
 βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἵκοσ' ἑταῖροι
 κλαίοντες: κατὰ δ' ἅμμε λίπον γοόωντας ὀπισθεν.
 210 εὖρον δ' ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ:
 ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἢ δὲ λέοντες,
 τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 οὐδ' οἳ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
 215 οὐρῇσιν μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέστησαν.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
 σαίνωσ', αἰεὶ γάρ τε φέρει μελιγίματα θυμοῦ,

- ὥς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἡδὲ λέοντες
 σαῖνον· τοὶ δ' ἔδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 220 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
 ἰστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 225 ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν κεδνότατός τε·
 «ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἰστὸν
 καλὸν ἰοιδιᾶει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,
 ἢ θεὸς ἢ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.»
 ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες.
 230 ἢ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὦϊξε φαιινὰς
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρεΐησιν ἔποντο·
 Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
 εἶσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
 235 οἶνω Πραμνεῖω ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
 φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοῖατο πατρίδος αἵης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ σφυοῖσιν ἐέργνυ.
 οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλᾶς φωνήν τε τρίχας τε
 240 καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὥς τὸ πάρος περ.
 ὥς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
 πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόν τε βάλεν καρπὸν τε κρανείης
 ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιιυνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 245 ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
 οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος ἰέμενός περ,
 κῆρ ἄχει μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δὲ οἱ ὅσσε
 δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠίετο θυμός.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 250 καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
 «ῥῆγομεν, ὥς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 εὖρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλὰ
 ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
 ἔνθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
 255 ἢ θεὸς ἢ γυνή· τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες.
 ἢ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὦϊξε φαιινὰς
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρεΐησιν ἔποντο·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
 οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 260 ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
 ὤμοισιν βαλόμεν, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
 τὸν δ' ἄψ ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.

- αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσσεται γούνων
 265 καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «μή μ' ἄγε κείσ' ἀέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
 οἶδα γάρ, ὥς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσει οὔτε τιν' ἄλλον
 ἄξεις σὼν ἐτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
 φεύγωμεν: ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἥμαρ.»
 270 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 Εὐρύλοχ', ἦ τοι μὲν σὺ μὲν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ
 ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ:
 αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.»
 ὥς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης.
 275 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱεράς ἀνὰ βήσας
 Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
 ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
 ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ εἰκώς,
 πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἦβη:
 280 ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
 «πῇ δὴ αὖτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
 χώρου ἄιδρις ἐών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 ἔρχεται ὥς τε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
 ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
 285 αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ', ἔνθα περ ἄλλοι.
 ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἡδὲ σῶσω.
 τῇ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
 ἔρχεαι, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκησιν κακὸν ἥμαρ.
 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης.
 290 τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτῳ.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς θέλξαι σε δυνήσεται: οὐ γὰρ ἑάσει
 φάρμακον ἐσθλόν, ὃ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα.
 ὅπποτε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκει ῥάβδῳ,
 δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 295 Κίρκη ἐπαιξαι, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 ἡ δέ σ' ὑποδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι:
 ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
 ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους αὐτόν τε κομίσσῃ:
 ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 300 μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
 μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήῃ.»
 ὥς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργεῖφόντης
 ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.
 ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος:
 305 μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί: χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλύμπον
 νῆσον ἂν ὕληεσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἦα, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.

- 310 ἔσθην δ' εἶνι θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο:
 ἔνθα στάς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
 ἢ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὦξε φαιινᾶς
 καὶ κάλει: αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἄκαχήμενος ἦτορ.
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου
- 315 καλοῦ δαιδαλέου: ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν:
 τεύχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαι, ὄφρα πίοιμι,
 ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξε,
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
- 320 «ἔρχο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.»
 ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκῃ ἐπήϊξα ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 ἢ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 325 «τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆς;
 θαυμά μ' ἔχει ὥς οὐ τι πίων τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης;
 οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 ὅς κε πῆγ καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
- 330 ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ
 φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις ἀργεῖφοντης,
 ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
 εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὄφρα μιγέντε
- 335 εὐνῇ καὶ φιλότῃ πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.»
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «ὦ Κίρκῃ, πῶς γὰρ με κέλεαι σοὶ ἥπιον εἶναι,
 ἦ μοι σῶς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους,
 αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
- 340 ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήῃς.
 οὐδ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι
 μὴ τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.»
- 345 ὣς ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνεν, ὥς ἐκέλευον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
 καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 τέσσαρες, αἳ οἱ δῶμα κάτα δρῆσταιραι ἔασι:
- 350 γίγνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπὸ τ' ἁλσέων
 ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλλαδε προρέουσι.
 τᾶων ἢ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ
 πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν:
 ἢ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίτανε τραπέζας
- 355 ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια:

- ἥ δὲ τρίτῃ κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 ἥδ' ὃν ἐν ἄργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
 ἥ δὲ τετάρτῃ ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιε
 πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσειν ὕδωρ ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ,
 ἕς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα λό' ἐκ τρίποδος μεγάλου,
 θυμῆρες κεράσασα, κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
 ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἥδ' ἐχιτῶνα,
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἄργυροήλου
 καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῇ, ὑπὲρ ἄργυρέοιο λέβητος,
 370 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνουσσε τράπεζαν.
 σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 ἐσθήμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ,
 ἀλλ' ἤμην ἄλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὥς ἐνόησεν ἔμ' ἤμενον οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
 χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
 ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξαι ἴσος ἀναύδῳ,
 θυμὸν ἔδωκ, βρώμης δ' οὐχ ἄπτει οὐδὲ ποτῆτος;
 380 ἦ τίνα που δόλον ἄλλον οἶσαι· οὐδέ τί σε χρὴ
 δειδίμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκον.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 «ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἶη,
 πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἐδητύος ἥδ' ἐποτῆτος,
 385 πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
 λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐταίρους.»
 ὥς ἐφάμην, Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
 ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέωξε συφειοῦ,
 390 ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἥ δὲ δι' αὐτῶν
 ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
 τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
 φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 395 ἄνδρες δ' ἅψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
 καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μεῖζονες εἰσοράσθαι.
 ἔγνωσαν δέ μ' ἐκεῖνοι ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
 πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδου γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
 400 ἥ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

- ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 νῆα μὲν ἄρ' πάμπρωτον ἐρύσσατε ἥπειρόνδε,
 κτήματα δ' ἐν σπῆεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα:
 405 αὐτὸς δ' ἄψ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἐταίρους.»
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἐταίρους
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 410 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας,
 ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
 πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σηκοὶ
 ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι·
 μητέρας· ὥς ἔμ' ἐκείνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
 415 δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 ὥς ἔμεν, ὥς εἰ πατρίδ' ἰκοίατο καὶ πόλιν αὐτὴν
 τροχίης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἡδ' ἐγένοντο.
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 «σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφές, ὥς ἐχάρημεν,
 420 ὥς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
 ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.»
 ὥς ἔφην, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσι·
 «νῆα μὲν ἄρ' πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἥπειρόνδε,
 425 κτήματα δ' ἐν σπῆεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα·
 αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπεσθαι,
 ὄφρα ἴδῃθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
 πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.»
 ὥς ἐφάμην, οἳ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἷος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους·
 430 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «ἄ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων;
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἥ κεν ἅπαντας
 ἦ σῶς ἦε λύκους ποιήσεται ἦε λέοντας,
 οἳ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη,
 435 ὥς περ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
 ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
 τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 440 τῷ οἱ ἀποπλήξας κεφαλὴν οὐδ' ἀσάδε πελάσσαι,
 καὶ πηῶ περ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἐταῖροι
 μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 «διογενές, τοῦτον μὲν ἔασομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 αὐτοῦ παρ νηὶ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
 445 ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.»
 ὥς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης.
 οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,

- ἀλλ' ἔπετ'· ἔδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπὴν.
 τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
 450 ἐνδυκέως λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὖλας βάλεν ἠδὲ χιτῶνας·
 δαινυμένους δ' ἐὺ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
 οἱ δ' ἔπει· ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τ' ἐσάντα,
 κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
 455 ἦ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα διὰ θεάων·
 «μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτὴ
 ἡμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
 ἦδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
 460 ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
 εἰς ὃ κεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
 οἶον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 τρηχέης Ἰθάκης. νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
 αἰὲν ἄλλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὕμιν
 465 θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε.»
 ὧς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ἔνθα μὲν ἥματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὥραι
 470 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἥματα μακρὰ τελέσθη,
 καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφραν ἐρίηρες ἐταῖροι·
 «δαιμόνι', ἦδη νῦν μιμνήσκειο πατρίδος αἴης,
 εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.»
 475 ὧς ἔφραν, αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ὧς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥελιον καταδύντα
 ἤμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἤμος δ' ἥελιος κατέδυνε καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιδόντα.
 480 αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς
 γούνων ἐλλιτάνευσά, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 «ὦ Κίρκη, τέλοςόν μοι ὑπόσχεσιν ἦν περ ὑπέστης,
 οἴκαδε πεμφέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἦδη,
 485 ἦδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ
 ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι.»
 ὧς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 «διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ.
 490 ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἰκέσθαι
 εἰς Ἄϊδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
 μάντηρος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
 τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,

- 495 οἷω πεπνῦσθαι, τοῖ δὲ σκιαὶ αἰσσοῦσιν.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ:
 κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
 ἤθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡελίοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενος τ' ἐκορέσθην,
 500 καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
 εἰς Ἄϊδος δ' οὐ πῶ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.»
 ὥς ἐφάμην, ἥ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δια θεάων:
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 505 μὴ τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω,
 ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πετάσσας
 ἦσθαι: τὴν δέ κέ τοι πνοιή Βορέας φέρησιν.
 ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηὶ δὲ Ὀκεανοῖο περήσῃς,
 ἔνθ' ἄκτῃ τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
 510 μακραί τ' αἴγριοι καὶ ἱτέαι ὠλεσίκαρποι,
 νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὀκεανῷ βαθυδίνῃ,
 αὐτὸς δ' εἰς Αἶδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
 ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσιν
 Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
 515 πέτρη τε ξύνεσις τε δῶ ποταμῶν ἐριδούπων:
 ἔνθα δ' ἔπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
 βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
 πρῶτα μελικρότῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνω,
 520 τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι: ἐπὶ δ' ἄλφειτα λευκὰ παλύνειν.
 πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στείραν βοῦν, ἥ τις ἀρίστη,
 ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἷω
 525 παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 ἔνθ' οἶν ἀρνειὸν ῥέξειν θηλύν τε μέλαιναν
 εἰς Ἑρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
 ἰέμενος ποταμοῖο ῥοάων: ἔνθα δὲ πολλαὶ
 530 ψυχαὶ ἐλεύσσονται νεκύων κατατεθνηῶτων.
 δὴ τότ' ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλεί χαλκῷ,
 δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμῳ τ' Αἶδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ:
 535 αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦσθαι, μῆδὲ ἔαν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 αἵματος ἄσσον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
 540 νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόεντα.»

- ὥς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσαν·
 αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,
 λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἱξυῖ
 545 καλὴν χρυσεῖην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἐταίρους
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·
 «μηκέτι νῦν εὐδοντες ἄωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον,
 ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.»
 550 ὥς ἔφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταίρους.
 Ἑλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λῆν
 ἄλχημος ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρρηώς·
 ὅς μοι ἄνευθ' ἐτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 555 φύχεος ἱμείρων, κατελέξατο οἶνοβαρείων.
 κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας
 ἐξαπίνης ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 ἄσφορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀἰδὸσδε κατῆλθεν.
 ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·
 «φάσθε νύ που οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἤμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,
 εἰς Αἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
 565 ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαιο.»
 ὥς ἔφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 ἐζόμενοι δὲ κατ' αὖθι γόων τίλλοντό τε χαίτας·
 ἀλλ' οὐ γάρ τις προῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
 570 ἦομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 ἄρνειδὸν κατέδησεν ὅιν θῆλύν τε μέλαιναν,
 ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἄν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

Ραψωδία Λ΄

- «αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα διαν,
ἐν δ' ἰστὸν τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
005 βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
ἵκμενον οὖρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
010 ἤμεθα: τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε.
τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης:
δύσετό τ' ἥελιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
ἡ δ' ἐς πεῖραθ' ἵκανε βαθυρροῦ Ὠκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
015 ἥερι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι: οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
ἥελιος φάεθων καταδέσκεται ἀκτίνεσσιν,
οὔθ' ὀπότε ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὔθ' ὅτ' ἂν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοή τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
020 νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
εἰλόμεθ': αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
ῥομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
ἔνθ' ἱερήια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
ἔσχον: ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
025 βόθρον ὄρουξ' ὅσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι: ἐπὶ δ' ἄλφειτα λευκὰ πάλυνον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
030 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στείραν βοῦν, ἥ τις ἀρίστη,
ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.

- 035 τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
 ἔλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
 ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἶ δ' ἀγέροντο
 ψυχαὶ ὑπὲξ Ἑρέβευς νεκύων κατατεθνηώτων.
 νύμφαι τ' ἡίθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες
 040 παρθενικαὶ τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
 πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν,
 ἄνδρες ἀρήφατοι βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες·
 οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
 θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.
 δὴ τότ' ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσα
 045 μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεὶ χαλκῷ,
 δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμῳ τ' Αἴδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
 αὐτὸς δὲ ξίφος ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦμην, οὐδ' εἷων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 050 αἶματος ἄσπον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυθέσθαι.
 πρώτη δὲ ψυχὴ Ἑλπήνορος ἦλθεν ἐταίρου·
 οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
 σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
 ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
 055 τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 «Ἑλπήνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα;
 ἔφθης πεζὸς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ.»
 ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
 060 «διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἄσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 ἄφορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 065 ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀϊδόσδε κατῆλθε.
 νῦν δέ σε τῶν ὀπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
 πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
 Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
 οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Αἴδαο
 070 νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις ἐυεργέα νῆα·
 ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
 μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὀπιθεν καταλείπειν
 νοσφισθεῖς, μή τοί τι θεῶν μῆνιμα γένωμαι,
 ἀλλὰ με κακῆσαι σὺν τεύχεσιν, ἅσσα μοι ἔστιν,
 075 σῆμά τέ μοι χεῦται πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
 ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν,
 τῷ καὶ ζωὸς ἔρρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.»
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

- 080 «ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.»
 νῶι μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 ἤμεθ', ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχω,
 εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν:
 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖης,
- 085 Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
 τὴν ζῶν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ:
 ἀλλ' οὐδ' ὥς εἶων προτέρην, πυκινὸν περ ἀχεύων,
 αἵματος ἄσπον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πυθέσθαι.
- 090 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο
 χρύσειον σκήπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν:
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 τίπτ' αὖτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡελίοιο
 ἦλυθες, ὄφρα ἴδῃ νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
- 095 ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἀπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
 αἵματος ὄφρα πῖω καὶ τοι νημερτέα εἰπω.»
 ὥς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
 κουλεῶ ἐγκατέτηξ'. ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἶμα κελαινόν,
 καὶ τότε δῆ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων:
- 100 «νόστον δίζχει μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ:
 τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός: οὐ γὰρ οἶω
 λήσειν ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ
 χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὥς κακὰ περ πάσχοντες ἵκοισθε,
- 105 αἶ κ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἐταίρων,
 ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
 Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον,
 βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
 Ἥελιου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
- 110 τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι,
 καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἵκοισθε:
 εἰ δέ κε σῖνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
 νηὶ τε καὶ ἐτάροις. αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξις,
 ὀφὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
- 115 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης: δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ,
 ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίον κατέδουσι
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες.
 ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσσει ἐλθών:
 αὐτὰρ ἐπὴν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
- 120 κτείνῃς ἢ δόλῳ ἢ ἀμφοδὸν ὀξεί χαλκῷ,
 ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα λαβὼν εὐήρες ἐρετμόν,
 εἰς ὃ κε τοὺς ἀφίκηαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 ἄνδρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν:
 οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους
- 125 οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.

- σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει:
 ὁππότε κεν δῆ τοι συμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 φήῃ ἀθηρολοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
 καὶ τότε δῆ γαίῃ πῆξας ἐυῆρες ἐρετμόν,
 130 ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 ἄρνειόν ταυρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 οἴκαδ' ἀποστείχειν ἔρδειν θ' ἱερᾶς ἐκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
 πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
 135 ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνη
 γήραι ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω.»
 ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' οὐκ ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 140 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον:
 μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυῖης;
 ἢ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἐὼν υἷον
 ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
 εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίῃ τὸν ἐόντα;»
 145 ὧς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 «ῥῆιδιόν τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.
 ὅν τινα μὲν κεν ἔῃς νεκύων κατατεθνηώτων
 αἵματος ἄσπον ἵμεν, ὁ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει:
 150 ᾧ δέ κ' ἐπιφθονέης, ὁ δέ τοι πάλιν εἴσιν ὀπίσσω.»
 ὧς φασμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω
 Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν:
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἦλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαϊνεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 155 «τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα
 ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀρᾶσθαι.
 μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐ πῶς ἔστι περῆσαι
 πεζὸν ἐόντ', ἦν μή τις ἔχῃ ἐυεργέα νῆα.
 160 ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
 νηὶ τε καὶ ἐτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
 εἰς Ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;»
 ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «μῆτερ ἐμή, χρεῖώ με κατήγαγεν εἰς Αἶδαο
 165 ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο:
 οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι διζύν,
 ἐξ οὗ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνονι δῖῳ
 Ἴλιον εἰς εὐπῶλον, ἵνα Τρῶεσσι μαχοίμην.
 170 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον:
 τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;

- ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἦ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
175 ἦ ἔτι πᾶρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
ἦέ μένει παρὰ παιδί καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει
ἦ ἤδη μιν ἔγghμεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος.»
180 ὥς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ:
«καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν: οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέαι δάκρυ χεύουσι.
σὸν δ' οὐ πῶ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκρηλος
185 Τηλέμαχος τεμένεα νέμεται καὶ δαίτας εἰσας
δαίνυται, ἅς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἄλεγύνειν:
πάντες γὰρ καλέουσι. πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μῖμνει
ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. οὐδέ οἱ εὐναὶ
δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
190 ἀλλ' ὃ γε χεῖμα μὲν εὖδει ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
ἐν κόνι ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἴται:
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἄλωῃς οἰνοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
195 ἐνθ' ὃ γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
σὸν νόστον ποθέων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει.
οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον:
οὐτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐσκοπος ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
200 οὐτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἦ τε μάλιστα
τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν:
ἀλλὰ με σὸς τε πόθος σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
σὴ τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.»
ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίζας
205 μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνηυῖας.
τρεῖς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
τρεῖς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἵκελον ἦ καὶ ὀνείρῳ
ἔπτατ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ὅξυ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων:
210 «μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μῖμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
ὄφρα καὶ εἰν Αἶδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο;
ἦ τί μοι εἶδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
ᾧτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;»
215 ὥς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ:
«ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
οὐ τί σε Περσεφόνεια Διδὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,

- ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε τίς κε θάνησιν:
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 220 ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
 δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμός,
 ψυχὴ δ' ἥγ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
 ἀλλὰ φώωσδε τάχιστα λιλαίεο: ταῦτα δὲ πάντα
 ἴσθ', ἴνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἵπησθα γυναικί.»
 225 νῶι μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἶ δὲ γυναῖκες
 ἥλυθον, ὥτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνη,
 ὅσσαι ἀριστῶν ἄλοχοι ἔσαν ἡδὲ θύγατρες.
 αἶ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο,
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην.
 230 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή:
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
 οὐκ εἴων πίνειν ἄμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 αἶ δὲ προμνηστῖναι ἐπήμισαν, ἡδὲ ἐκάστη
 ὄν γόνον ἐξαγόρευεν: ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
 235 ἔνθ' ἦ τοι πρῶτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν,
 ἡ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο:
 ἡ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
 ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι,
 240 καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
 τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήροχος ἐννοσίγαιος
 ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος:
 πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὐρεῖ ἴσον,
 κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα.
 245 λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
 «χαῖρε, γύναι, φιλότῃ: περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
 250 τέξεις ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὖναι
 ἀθανάτων: σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
 νῦν δ' ἔρχεαι πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο μὴδ' ὀνομήνης:
 αὐτὰρ ἐγὼ τοί εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.»
 ὥς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
 ἡ δ' ὑποκυσαμένη Περίην τέκε καὶ Νηληϊά,
 255 τῷ κρατερῷ θεράποντι Διὸς μέγαλοιο γενέσθην
 ἀμφοτέρω: Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαωλκῷ
 ναῖε πολύρρηνος, ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
 τοὺς δ' ἐτέρους Κρηθῆι τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
 Αἴσονά τ' ἡδὲ Φέρητ' Ἀμυθάνά θ' ἱππιόχαρμην.
 260 τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
 ἡ δὲ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιόνά τε Ζηθόν τε,
 οἳ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,

- 265 πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
 ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῷ περ ἔόντε.
 τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
 ἧ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμοννα θυμολέοντα
 γείνατ' ἐν ἀγχοίνοισι Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα·
 καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
 270 τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής.
 μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
 ἧ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀιδρεΐησι νόοιο
 γημαμένη ᾧ υἱί· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξεναρίζας
 γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 275 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
 Καδμείων ἦνασσε θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς·
 ἧ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
 ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
 ᾧ ἄχρ' ἰσχυμένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
 280 πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἑρινύες ἐκτελέουσιν.
 καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
 γῆμεν ἔδον διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 ὀπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
 ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυεῖῳ ἴφι ἄνασσεν·
 285 ἧ δὲ Πύλου βασιλεὺς, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 Νέστορά τε Χρόνιον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 τὴν πάντες μνώνοντο περικτίται· οὐδ' ἄρα Νηλεὺς
 τῷ ἐδίδου ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 290 ἐκ Φυλάκῃς ἐλάσειε βίης Ἴφικληΐης
 ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
 δεσμοί τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροῖῳται.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
 295 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἴφικληΐη,
 θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
 καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
 ἧ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
 300 Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
 τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·
 οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
 ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγγχασιν ἴσα θεοῖσι.
 305 τὴν δὲ μετ' Ἴφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν
 εἴσιδον, ἧ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίῳ δ' ἐγενέσθην,
 Ὡτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
 οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζεῖδωρος ἄρουρα

- 310 καὶ πολὺ καλλίστους μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα:
 ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
 εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
 φυλόπιδα στήσειν πολυαῖκος πολέμοιο.
- 315 Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσση
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἔν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
 καὶ νῦ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἴκοντο:
 ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἡύκομος τέκε Λητώ,
 ἀμφοτέρῳ, πρὶν σφωὶν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
- 320 ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέι λάχνη.
 Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
 κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς
 ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
 ἦγε μέν, οὐδ' ἀπόνητο: πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
- 325 Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ Διονύσου μαρτυρίῃσιν.
 Μαϊράν τε Κλυμένην τε ἴδον στυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήμεντα.
 πάσας δ' οὐκ ἄν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας:
- 330 πρὶν γὰρ κεν καὶ νῦξ φθίτ' ἀμβροτος. ἀλλὰ καὶ ὥρη
 εὖδειν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἐταίρους
 ἦ αὐτοῦ: πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.»
- «ὥς , οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
 κηληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιάοντα.
- 335 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων.
 Φαίηκες, πῶς ὕμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
 εἰδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἰσας;
 ξεῖνος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς:
 τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
- 340 οὕτω χρηρίζοντι κολούετε: πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.»
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένης,
 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν:
 «ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
- 345 μυθεῖται βασιλεια περίφρων: ἀλλὰ πίθεσθε.
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγὼ γε
 ζῶδς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω:
- 350 ξεῖνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων
 ἔμπτῃ οὖν ἐπιμείναι ἐς αὔριον, εἰς ὃ κε πᾶσαν
 δωτίνην τελέσω: πομπὴ δ' ἄνδρεςσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί: τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δῆμῳ.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
- 355 «Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

- εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μῖμνεν,
 πομπὴν δ' ὀτρύνετε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 πλειοτέρη σὺν χειρὶ φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι·
 360 καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
 πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 «ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὐ τί σ' εἰσκομεν εἰσορόωντες,
 ἡπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλοὺς
 365 βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
 ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
 σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί.
 μῦθον δ' ὥς ὅτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,
 πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
 370 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἴ τινας ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῷ
 Ἵλιον εἰς ἅμ' ἔποντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
 νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
 εὖδεν ἐν μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
 375 καὶ κεν ἐς ἡῶ διαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
 τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
 380 εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε
 τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
 κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
 οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν αὐτήν,
 ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
 385 αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ
 ἀγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἀχθυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἅμ' αὐτῷ
 οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 390 ἔγνω δ' αἶψ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ πῖεν αἶμα κελαινόν·
 κλαῖε δ' ὅ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἵβων,
 πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
 ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἱς ἔμπεδος οὐδέ τι κῆρυς,
 οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
 395 τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 «Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
 ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
 400 ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν;
 ἦε σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου

- βοῦς περιταμνόμενον ἦδ' οἰῶν πῶεα καλά,
 ἦε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἦδ' ἐ γυναικῶν;»
 ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε:
 405 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
 ὕρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν,
 οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 410 ἀλλὰ μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε
 ἔκτα σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας,
 δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
 ὥς θάνον οἰκτίστω θανάτῳ: περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
 νωλεμέως κτείνοντο σύες ὥς ἀργιόδοντες,
 οἳ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
 415 ἦ γάμῳ ἦ ἐράνῳ ἦ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
 ἦδ' ἂν μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
 μουνᾶξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ:
 ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
 ὥς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
 420 κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρός,
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρῃ δολόμητις
 ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
 425 βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ: ἦ δὲ κυνῶπις
 νοσφίσσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Αἶδαο
 χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέειν σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
 ὥς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 ἦ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται:
 οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
 430 κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον. ἦ τοι ἔφην γε
 ἀσπάσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμῳέσσιν ἐμοῖσιν
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι: ἦ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἰδυῖα
 οἳ τε κατ' αἴσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω
 435 θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' ἐυεργὸς ἔησιν.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς
 ἐξ ἀρχῆς: Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί,
 σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρῃ δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.»
 440 ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε:
 «τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος εἶναι:
 μὴ οἳ μῦθον ἅπαντα πιφασκόμεν, ὃν κ' ἐν εἰδῆς,
 ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 445 ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός:
 λίην γὰρ πιτυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε
 κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 ἦ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς

- ἐρχόμενοι πόλεμόνδε: πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶ
 νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶ,
 450 ὄλβιος: ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθών,
 καὶ κείνος πατέρα προσπτύξεται, ἦ θέμις ἐστίν.
 ἦ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
 ὀφθαλμοῖσιν ἔασε: πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
 455 κρυβδην, μῆδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 νῆα κατισχέμεναι: ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἴ που ἔτι ζώντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
 ἦ που ἐν Ὀρχομενῶ ἦ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
 460 ἦ που παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ:
 οὐ γὰρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «Ἄτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρσαι; οὐδέ τι οἶδα,
 ζῶει ὃ γ' ἦ τέθνηκε: κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.»
 465 νῶι μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 ἔσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες:
 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
 470 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
 475 πῶς ἔτλης Ἀϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;»
 ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 «ῶ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 ἦλθον Τειρεσίαιο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
 480 εἴποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην:
 οὐ γὰρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακὰ. σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ,
 οὐ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω.
 πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἴσα θεοῖσιν
 485 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν
 ἐνθάδ' ἐών: τῷ μὴ τι θανῶν ἀκαχίζεω, Ἀχιλλεῦ.»
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε:
 «μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ,
 490 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίωτος πολὺς εἴη,
 ἦ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπες,
 ἦ ἔπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.

- εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσσαι,
 495 ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
 ἢ μιν ἀτιμάζουσιν ἂν Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖρας τε πόδας τε.
 οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 500 πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν:
 εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ:
 τῷ κέ τεφ' στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
 οἳ κείνον βιόωνται ἐέργουσιν τ' ἀπὸ τιμῆς.»
 ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
 505 «ἦ τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὐ τι πέπυσμαι,
 αὐτὰρ τοι παιδὸς γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις:
 αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς εἰσης
 ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
 510 ἦ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
 αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων:
 Νέστωρ ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἶω.
 αὐτὰρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρναίμεθα χαλκῷ,
 οὐ ποτ' ἐνὶ πληθυὶ μένεν ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,
 515 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε τὸ δὴν μένος οὐδενὶ εἴκων,
 πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δημοτῇτι.
 πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
 ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ,
 520 ἦρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
 Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων.
 κείνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμοννα διον.
 αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, δὴν κάμ' Ἐπειός,
 Ἀργείων οἳ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντα τέταλτο,
 525 ἡμὲν ἀνακλίνει πυκινὸν λόχον ἢδ' ἐπιθεῖναι,
 ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἢδὲ μέδοντες
 δάκρυά τ' ὠμόργυντο τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστου:
 κείνον δ' οὐ ποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 οὔτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον οὔτε παρειῶν
 530 δάκρυ ὁμορξάμενον: ὁ δέ γε μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
 ἱππόθεν ἐξέμεναι, ξίφος δ' ἐπεμαίετο κώπην
 καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
 535 ἀσκηθῆς, οὔτ' ἄρ' βεβλημένος ὀξεί χαλκῷ
 οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἷά τε πολλὰ
 γίγνεται ἐν πολέμῳ: ἐπιμῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.»
 ὧς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
 φοῖτα μακρὰ βιβᾶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,

- 540 γηθοσύνη ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
 αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
 ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἵροντο δὲ κήδε' ἐκάστη.
 οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 545 τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ
 τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
 παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
 ὥς δ' ἡ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλω·
 τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευεν,
 550 Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
 «Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
 οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
 555 οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισι,
 τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ
 ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
 ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν
 560 ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἔν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσης
 ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.»
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
 ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.
 565 ἔνθα χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος, ἥ κεν ἐγὼ τόν·
 ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνηώτων.
 ἔνθ' ἦ τοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλᾶν υἱόν,
 χρύσειον σκήπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσιν,
 570 ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἵροντο ἄνακτα,
 ἥμενοι ἐσταότες τε κατ' εὐρυπυλῆς Αἴδος δῶ.
 τὸν δὲ μετ' Ὀρίωνα πελώριον εἰσενόησα
 θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 τοὺς αὐτοὺς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι
 575 χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
 καὶ Τιτυὸν εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
 κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὃ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
 γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένῳ ἥπαρ ἔκειρον,
 δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὃ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί·
 580 Λητώ γὰρ ἔλκησε, Διὸς κυδρὴν παρὰ κοιτίν,
 Πυθῶδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆρος.
 καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
 ἐστεῶτ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλεζε γενεΐῃ·
 στεῦτο δὲ διψᾶων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
 585 ὅσσάκι γὰρ κύψει' ὃ γέρων πιέειν μενεαίνων,

- τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
 γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 δένδρεα δ' ὑψιπέτγηλα κατὰ κρήθεν χέε καρπόν,
 ὄγχχαι καὶ ῥοιαί καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
 590 συκέαι τε γλυκεραί καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσσαι·
 τῶν ὅπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
 τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδόντα.
 καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
 λαῶν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
 595 ἦ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε
 λαῶν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιαίς·
 αὐτὶς ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λαῶς ἀναιδής.
 αὐτὰρ ὃ γ' ἄψ ὥσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἰδρῶς
 600 ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
 τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληΐην,
 εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
 παῖδα Διὸς μεγάλιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
 605 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
 πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
 γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῇφιν οἰστόν,
 δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς,
 σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἄορτῆρ
 610 χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
 ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες χαροποί τε λέοντες,
 ὑσμῖναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
 μὴ τεχνησάμενος μῆδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
 ὃς κείνον τελαμῶνα ἐῆ ἐγκάθθετο τέχνη.
 615 ἔγνω δ' αὐτ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἄ δείλ', ἦ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
 ὃν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο.
 620 Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίου, αὐτὰρ οἰζὺν
 εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροني φωτὶ
 δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
 καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 φράζετο τοῦδέ γέ μοι κρατερώτερον εἶναι ἄεθλον·
 625 τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἥγαγον ἐξ Αἰδαο·
 Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.»
 ὥς εἰπὼν ὁ μὲν αὐτὶς ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
 630 καὶ νύ κ' ἔτι προτέρους ἶδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,
 Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·

ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
ἡχῇ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἤρει,
μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
635 ἐξ Ἄιδεω πέμψειεν ἄγαυή Περσεφόνεια.
αὐτίχ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευον ἑταίρους
αὐτοῦς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
640 πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὔρος.»

Ραψωδία Μ'

- «αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο
νηϋς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νησὸν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἡριγενείης
οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἥελιοιο,
005 νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν φαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης:
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.
ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐειν ἐς δώματα Κίρκης
010 οἰσέμεναι νεκρόν, Ἑλπήνορα τεθνηῶτα.
φειτροὺς δ' αἰΐφα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρόεχ' ἀκτῇ,
θάπτομεν ἀχνύμενοι θαλερόν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλῃν ἐρύσαντες
015 πῆξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.
ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν: οὐδ' ἄρα Κίρκην
ἐξ Αἰδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
ἦλθ' ἐντυναμένη: ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
020 ἦ δ' ἐν μέσσω στᾶσα μετηύδα διὰ θεάων:
«σχέτλιοι, οἳ ζῶοντες ὑπῆλθετε δῶμ' Αἰδαο,
δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὐθι πανημέριοι: ἅμα δ' ἡοῖ φαινομένηφι
025 πλεύσεσθ': αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἥδ' ἕκαστα
σημανέω, ἵνα μὴ τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
ἢ ἄλδος ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.»
ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥελιον καταδύντα
030 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ:
ἦμος δ' ἥελιος κατέδυσεν καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός,
ἦ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων

- εἰσέ τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα:
 035 αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη:
 «ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον,
 ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἱ ῥά τε πάντας
 040 ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφεας εἰσαφίκεται.
 ὅς τις ἀιδρεΐη πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' οὐ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
 οἴκαδ' ἐνοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται,
 ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἄοιδῃ
 045 ἤμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ' ἀμφ' ὅστεόφιν θίς
 ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσι.
 ἀλλὰ παρεξέλααν, ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλείψαι ἐταίρων
 κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
 τῶν ἄλλων: ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἶ κ' ἐθέλῃσθα,
 050 δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
 ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
 ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούσῃς Σειρήνοισιν.
 εἰ δέ κε λίσσῃαι ἐτάρους λῦσαί τε κελεύῃς,
 οἱ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων.
 055 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρέξ ἐλάσωσιν ἐταῖροι,
 ἔνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
 ὅπποτέρη δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 θυμῷ βουλευεῖν: ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
 060 κύμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης:
 Πλαγκτάς δὴ τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
 τῇ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
 τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λῖς πέτρη:
 065 ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
 τῇ δ' οὐ πῶ τις νηὺς φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἵκηται,
 ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 κύμαθ' ἄλδος φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 οἷα δὲ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηὺς,
 070 Ἀργὼ πᾶσι μέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα.
 καὶ νῦν κε τὴν ἔνθ' ὤκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
 ἀλλ' Ἥρην παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
 οἱ δὲ δῶν σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
 ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλῃ δέ μιν ἀμφιβέβηκε
 075 κυανέῃ: τὸ μὲν οὐ ποτ' ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη
 κείνου ἔχει κορυφὴν οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.
 οὐδέ κεν ἀμβαίῃ βροτὸς ἀνὴρ οὐδ' ἐπιβαίῃ,
 οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές τε εἰκόσι καὶ πόδες εἶεν:
 πέτρη γὰρ λῖς ἐστι, περιξοστή ἐικυῖα.

- 080 μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἔστι σπέος ἡεροειδές,
πρὸς ζῳφον εἰς Ἑρεβος τετραμμένον, ἧ περ ἂν ὕμεις
νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήμιος ἀνὴρ
τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
- 085 ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακυῖα.
τῆς ἧ τοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν: οὐδέ κέ τις μιν
γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἧ τοι πόδες εἰσὶ δυνάδεα πάντες ἄωροι,
- 090 ἔξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήχεες, ἐν δὲ ἐκάστῃ
σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλείοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῖλοιο δέδυκεν,
ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλᾶς δεινοῖο βερέθρου,
- 095 αὐτοῦ δ' ἰχθυάα, σκόπελον περιμαιμώωσα,
δελφινάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μείζον ἔλῃσι
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
τῇ δ' οὐ πῶ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγέειν σὺν νηί: φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ
- 100 φῶτ' ἐξαρχάξασα νεὸς κυανοπρώριοι.
τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ.
πλησίον ἀλλήλων: καὶ κεν διοῖστέυσαιας.
τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθελῶς:
τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
- 105 τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἡματι, τρὶς δ' ἀναρροιβδεῖ
δεινόν: μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ῥοιβδῆσειεν:
οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπὲρ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.
ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
νῆα παρεῖς ἐλάαν, ἐπεὶ ἧ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
- 110 ἔξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντας.»
ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον:
εἰ δ' ἄγε δὴ μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲς ἐνίσπες,
εἴ πως τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἐταίρους.»
- 115 ὥς ἐφάμην, ἧ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων:
«σχέτλιε, καὶ δὴ αὖ τοι πολεμήμια ἔργα μέμηλε
καὶ πόνος: οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανάτοισιν;
ἧ δέ τοι οὐ θνητῇ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν:
- 120 οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή: φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
ἦν γὰρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δεῖδω, μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
τόσσησιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔλῃται.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστροεῖν δὲ Κράταιιν,
- 125 μητέρα τῆς Σκύλλης, ἧ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν:

- ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
 Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἵφια μῆλα,
 ἐπτά βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
 130 πεντήκοντα δ' ἕκαστα. γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
 οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶν,
 νύμφαι ἐυπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετή τε,
 ἃς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι διὰ Νέαιρα.
 τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
 135 Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπώκισε τηλόθι ναίειν,
 μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ἔλικας βοῦς.
 τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι,
 ἧ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε·
 εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
 140 νηὶ τε καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δ' εἴ περ κεν ἀλύξῃς,
 ὀφρὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἅπο πάντας ἐταίρους.»
 ὧς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 ἥ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε διὰ θεάων·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιῶν ὤτρυνον ἐταίρους
 145 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
 οἱ δ' αἶψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλλα τύπτον ἑρετμοῖς.
 ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 ἴκμενον οὔρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 150 Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
 αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε.
 δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ·
 «ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἵδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους
 155 θέσφαθ' ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, διὰ θεάων·
 ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἦ κε θάνωμεν
 ἢ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιῶν
 φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
 160 οἷον ἔμ' ἠνώγει ὅπ' ἀκουέμεν· ἀλλὰ με δεσμῶ
 δῆσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,
 ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
 εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
 ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.»
 165 ἧ τοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφαισκα·
 τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς ἐυεργῆς
 νῆσον Σειρήνοιιν· ἔπειγε γὰρ οὔρος ἀπήμων.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἡδὲ γαλήνη
 ἔπλετο νηνεμία, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 170 ἀνστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἱστία μεθύσαντο
 καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἱ δ' ἐπ' ἑρετμῶ

- ἐξόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῆς ἐλάτῃσιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξεί χαλκῷ
 τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον:
 175 αἶψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη Ἴς
 Ἥελίου τ' αὐγῇ Ὑπεριονίδαο ἄνακτος:
 ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὕατα πᾶσιν ἄλειψα.
 οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
 ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτον:
 180 αὐτοὶ δ' ἐξόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθην ὠκύαλος νηῦς
 ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν:
 «δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύναι' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 185 νῆα κατάστησον, ἵνα νωιτέραν ὅπ' ἀκούσῃς.
 οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
 πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκοῦσαι,
 ἀλλ' ὃ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
 ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 190 Ἀργεῖοι Τρῳέες τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
 ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.»
 ὧς φάσαν ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον: αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ῥθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους
 ὀφρύσι νευστάζων: οἱ δὲ προπесόντες ἔρρεσσον.
 195 αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχος τε
 πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλον τε πίεζον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 φθογῆς Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
 αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρήηρες ἑταῖροι,
 200 ὃν σφιν ἐπ' ὤσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον καὶ δοῦπον ἄκουσα.
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμὰ,
 βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον: ἔσχετο δ' αὐτοῦ
 205 νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
 αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον:
 «ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν:
 οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωφ
 210 εἴλει ἐνὶ σπῇ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν:
 ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἄρετῇ, βουλῇ τε νόῳ τε,
 ἐκφύγομεν, καὶ πού τῶνδε μνήσεσθαι οἴω.
 νῦν δ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
 ὑμεῖς μὲν κώπησιν ἀλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 215 τύπτετε κληίδεσσιν ἐφήμενοι, αἳ κέ ποθι Ζεὺς
 δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι:
 σοὶ δέ, κυβερνήθ', ὦδ' ἐπιτέλλομαι: ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

- βάλλευσ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴηια νωμᾶς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
220 νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι
κεῖσ' ἐξορμήσασα καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλησθα.»
ὥς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
μή πῶς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
225 ἐρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὐ τί μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῶν εἰς ἵκρια νηὸς ἔβαινον
230 πρῶρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανείσθαι.
Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
οὐδέ πη ἀθρήσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὅσσε
πάντη παπταίνοντι πρὸς ἡεροειδέα πέτρην.
ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
235 ἔνθεν μὲν Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδιν
δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
ἦ τοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὥς ἐν πυρὶ πολλῷ
πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑφόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν·
240 ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
φάμμω κυανέῃ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἤρει.
ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἵδομεν δείσαντες ὄλεθρον·
245 τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
ἔξ ἔλεθ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
σκεφάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους
ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν
ὑφός' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
250 ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ὥς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων
ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
255 ὥς οἱ γ' ἀσπαίροντες αἶριοντο προτὶ πέτρας·
αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκληγῶτας
χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δημοτῇ·
οἴκτιστον δὴ κείνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἄλδος ἐξερεείνων.
260 αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινὴν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίχ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἰκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.

- 265 δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ
 μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων
 οἴων τε βληγῆν: καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
 μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
 νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελιοιο.
 270 δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ:
 «κέκλυτέ μευ μύθων κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι,
 ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
 νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελιοιο:
 275 ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
 ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.»
 ὥς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλίσθη φίλον ἦτορ.
 αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ:
 «σχέτλιός εἰς, Ὀδυσσεῦ: περὶ τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
 280 κάμνεις: ἥ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
 ὅς ῥ' ἐτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
 οὐκ ἑάσας γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
 νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
 ἀλλ' αὐτῶς διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας
 285 νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ.
 ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν,
 γίγνονται: πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
 ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
 ἦ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσσεός, οἳ τε μάλιστα
 290 νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.
 ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
 δόρπον θ' ὀπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες,
 ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρείῳ πόντῳ.»
 ὥς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἐταῖροι.
 295 καὶ τότε δὴ γίγνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων:
 «Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δὴ με βιάζεστε μοῦνον ἐόντα.
 ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον:
 εἴ κέ τιν' ἡὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶν μέγ' οἴων
 300 εὖρωμεν, μή ποὺ τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν
 ἢ βοῦν ἢέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ: ἀλλὰ ἔκῃλοι
 ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.»
 ὥς ἐφάμην, οἳ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνον, ὥς ἐκέλευον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
 305 στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα
 ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἐταῖροι
 νηὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἔκλαιον ἐταίρους,

- 310 οὐς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα:
 κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
 ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 ὥρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 315 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον: ὁρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆα μὲν ὠρμίσαμεν κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες.
 ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι:
 καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον:
 320 «ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρώσις τε πόσις τε
 ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μὴ τι πάθωμεν:
 δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε βόες καὶ ἵφια μῆλα,
 Ἥελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.»
 ὧς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 325 μῆνα δὲ πάντ' ἄλληλκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
 γίγνεται ἔπειτ' ἀνέμων εἰ μὴ Εὐρὸς τε Νότος τε.
 οἱ δ' ἦρος μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
 τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
 ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἥια πάντα,
 330 καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη,
 ἰχθῦς ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ τι χεῖρας ἵκοιτο,
 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός:
 δὴ τότε ἔγων ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
 εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήναιε νέεσθαι.
 335 ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἐταίρους,
 χεῖρας νιφάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν:
 οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
 Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς:
 340 «κέκλυτέ μευ μύθων κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι.
 πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
 λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
 ἀλλ' ἄγετ', Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 345 εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,
 αἰψά κεν Ἥελίῳ Ὑπερίονι πύονα νηὸν
 τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραϊράων
 νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
 350 βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῆμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
 ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.»
 «ὦς Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἐταῖροι.
 αὐτίκα δ' Ἥελιοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 ἐγγύθεν, οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώριοιο
 355 βοσκέσθονθ' ἔλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι:

- τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,
 φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιοι·
 οὐ γὰρ ἔχον κρὶ λευκὸν εὐσσέλμου ἐπὶ νηός.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 360 μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 οὐδ' εἶχον μέθυ λείψαι ἐπ' αἰθομένοισι ἱεροῖσιν,
 ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχχνα πάσαντο,
 365 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
 καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος,
 βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 καὶ τότε με κνίσσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς αὐτμή.
 370 οἰμῶξας δὲ θεοῖσι μέγ' ἄθανάτοισι γεγώνευν·
 «Ζεῦ πάτερ ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλεί ὕπνω.
 οἳ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.»
 ὠκέα δ' Ἡελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
 375 Λαμπετὶ τανύπεπλος, ὃ οἳ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς.
 αὐτίκα δ' ἄθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ·
 «Ζεῦ πάτερ ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 τίσαι δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 οἳ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἧσιν ἐγὼ γε
 380 χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 ἦδ' ὀπότε ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
 εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
 δύσομαι εἰς Αἶδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαιίνω.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 385 «Ἡέλι', ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἄθανάτοισι φάεινε
 καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν·
 τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
 τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.»
 ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἡυκόμοιο·
 390 ἦ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
 εὐρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀποτέθνασαν ἦδη.
 τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προύφαινον·
 395 εἶρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἄμφ' ὀβελοῖσι μεμύκει,
 ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὥς γίγνετο φωνή.
 ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι
 δαίνυντ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἑβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 400 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
 ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,

- ἰστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνετο γαῖάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδ' ἐθάλασσα,
 405 δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 ἦ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
 κεκληγώς Ζέφυρος μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων,
 ἰστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
 410 ἀμφοτέρους· ἰστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
 εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ὁ δ' ἄρα πρυμνῇ ἐνὶ νηὶ
 πληῆξε κυβερνήτεω κεφαλῇ, σὺν δ' ὅστέ' ἄραξε
 πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικώς
 κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγῆνωρ.
 415 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν·
 ἦ δ' ἐλέλινθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῶ,
 ἐν δὲ θεοῖου πληῖτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 420 αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
 λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κύμα,
 ἐκ δὲ οἱ ἰστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχώς·
 τῶ ρ' ἄμφω συνέεργον, ὁμοῦ τρόπιν ἦδ' ἐκ ἰστόν,
 425 ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
 ἔνθ' ἦ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
 ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῶ ἄλγεα θυμῶ,
 ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
 παννύχιος φερόμην, ἅμα δ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 430 ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινὴν τε Χάρυβδιν.
 ἦ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἄλμυρον ὕδωρ·
 αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεῖς,
 τῶ προσφὺς ἐχόμεν ὡς νυκτερίς, οὐδέ πη εἶχον
 οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
 435 ῥίζαι γὰρ ἐκάς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
 μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
 νωλεμέως δ' ἐχόμεν, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
 ἰστὸν καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθον
 ὄψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθην ἀνέστη
 440 κρίνων νείκεα πολλὰ δικάζομένων αἰζήτων,
 τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χάρυβδιος ἐξεφάνθη.
 ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲς περιμήκεα δοῦρα,
 ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
 445 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
 ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ

νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
450 ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοί τε καὶ ἰφθίμῃ Ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστὶν
αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.»

Ραψωδία Ν'

- ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
«ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
005 ὑπερεφές, τῷ σ' οὐ τι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
ὑμέων δ' ἄνδρσι ἐκάστω ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶθοπα οἶνον
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ.
010 εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστη ἐνὶ χηλῷ
κεῖται καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος ἄλλα τε πάντα
δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν:
ἀλλ' ἄγε οἳ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
015 τισόμεθ': ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι.»
ὥς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
οἳ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἴκόνδε ἕκαστος,
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
νῆάδ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
020 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγὰ, μή τιν' ἐταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἐρετμοῖς.
οἳ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
025 Ζηνὶ κελαινεφείῃ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
μῆρα δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
πολλὰ πρὸς ἥελιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
030 δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
νειὸν ἀν' ἔλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον:
ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυσ φάος ἡελίοιο

- 035 δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι:
 ὥς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδω φάος ἡελίοιο.
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόω δὲ μάλιστα πιφασκόμενος φάτο μῦθον:
 «Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί:
 040 ἤδη γάρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ Οὐρανίωνες
 ὀλβία ποιήσειαν: ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
 νοστήσας εὐροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 ὕμεις δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 045 κουριδίας καὶ τέκνα: θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
 παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδ' ἐκέλευον
 πεμπέμεναι τὸν ξείνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο:
 050 «Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 τὸν ξείνον πέμπωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαίαν.»
 ὥς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νώμηνεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν: οἳ δὲ θεοῖσιν
 055 ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων. ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «χαῖρέ μοι, ὦ βασιλεια, διαμπερές, εἰς ὃ κε γῆρας
 060 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
 αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι: σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ
 παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόω βασιλῆϊ.»
 ὥς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
 065 ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης:
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἳ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
 τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα,
 τὴν δ' ἐτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὅπασσε κομίζειν:
 ἢ δ' ἄλλῃ σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 070 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 αἶψα τά γ' ἐν νηϊ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγαυοὶ
 δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρώσιν ἄπασαν:
 καδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὖδοι,
 075 πρυμνῆς: ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
 σιγῇ: τοὶ δὲ καθίζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστοι
 κόσμῳ, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοις.
 εὖθ' οἳ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἄλα πηδῶ,
 καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,

- 080 νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰκώς.
 ἢ δ', ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
 πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πλεγγῇσιν ἱμάσθλης,
 ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον,
 ὥς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν ἀείρετο, κύμα δ' ὀπισθε
 085 πορφύρεον μέγα θύε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 ἢ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἱρηξ
 κίρκος ὁμαρτήσκειν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
 ὥς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μῆδε' ἔχοντα·
 090 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμὸν
 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὅσσο' ἐπεπόνθει.
 εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὃς τε μάλιστα
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἠριγενείης,
 095 τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
 ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 ἄκται ἀπορρώγες, λιμένος ποτιπεπτηῦται,
 αἳ τ' ἀνέμων σκεπώσι δυσαήων μέγα κύμα
 100 ἔκτοθεν· ἐντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
 νῆες εὖσσελμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη,
 ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἡροειδές,
 ἱρὸν νυμφάων αἰ νηϊάδες καλέονται.
 105 ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
 λαῖνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
 ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι
 φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι·
 ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα. δύο δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν,
 110 αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβᾶται ἀνθρώποισιν,
 αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
 ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
 ἔνθ' οἳ γ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἢ μὲν ἔπειτα
 ἠπείρω ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
 115 σπερχομένη· τοῖον γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων·
 οἳ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἠπειρόνδε
 πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
 αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγῃ σιγαλόεντι,
 καδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ,
 120 ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
 ὥπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
 καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 ἐκτὸς ὁδοῦ, μὴ πῶς τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
 πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·
 125 αὐτοὶ δ' αὖτ' οἴκόνδε πάλιν κίον. οὐδ' ἐνοσίχθων

- λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ
 πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλὴν:
 «Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἐγὼ γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 τιμῆεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὐ τι τίουσιν,
 130 Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἕξ εἰσι γενέθλης.
 καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆ' ἐφάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι: νόστον δέ οἱ οὐ ποτ' ἀπηύρων
 πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
 οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε ἅλιν ἐσθητά θ' ὑφαντήν,
 πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ λῆϊδος αἶσαν.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς:
 140 «ὦ πόποι, ἐνοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες.
 οὐ τί σ' ἀτιμάζουσι θεοί: χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίησιν ἰάλλειν.
 ἀνδρῶν δ' εἴ πέρ τις σε βίῃ καὶ κάρτει εἴκων
 οὐ τι τίει. σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεὶ.
 145 ἔρξον ὅπως ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων:
 «αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, κελαινεφές, ὥς ἀγορεύεις:
 ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἡδ' ἄλεσίνω.
 νῦν αὖ Φαίηκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
 150 ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ
 ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
 ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς:
 «ὦ πέπον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
 155 ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προῖδωνται
 λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
 νῆϊ θοῇ ἵκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
 ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.»
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν.
 ἔνθ' ἔμεν: ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἦλυθε ποντοπόρος νηὺς
 ῥίμφα διωκομένη: τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων,
 ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε
 χειρὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας: ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
 165 οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 ὦδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον:
 «ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ
 οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προῦφαίνετο πᾶσα.»
 170 ὥς ἄρα τις εἶπεσκε: τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:

- «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαιάφατα θέσφαθ' ἱκάνει
πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
175 φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα, νῆα,
ἐκ πομπῆς ἀνιούσαν, ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ
ῥαϊσέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
ὥς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελείται.
ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
180 πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται
ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἳ κ' ἐλεήσῃ,
μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.»
ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἔδεισαν, ἐτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
185 ὥς οἱ μὲν ῥ' εὖχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ἐσταότες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρευτο διὸς Ὀδυσσεὺς
εὖδων ἐν γαίῃ πατρῴῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
ἦδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἥερα χεῦε
190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτὸν
ἄγνωστον τεύξειεν ἑκαστά τε μυθήσαιο,
μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ ἀστοί τε φίλοι τε,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
τοῦνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
195 ἀτραπιτοὶ τε διηνεκές λιμένες τε πάνορμοι
πέτραι τ' ἡλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
στη δ' ἄρ' ἀναΐξας καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαῖαν·
ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῷ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
200 «ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
ἦ ῥ' οἳ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἦε φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ τε καὶ αὐτὸς
πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
205 αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
ἐξικόμην, ὃς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πη θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
καλλείψω, μή πῶς μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
210 ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
οἳ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, ἥ τέ μ' ἔφαντο
ἄξειν εἰς Ἴθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὃς τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται ὃς τις ἀμάρτη.
215 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.»
ὥς εἰπὼν τρίποδας περικαλλέας ἡδὲ λέβητας

- ἡρίθμει καὶ χρυσὸν ὕφαντά τε εἵματα καλά.
 τῶν μὲν ἄρ' οὐ τι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
 220 ἐρπύζων παρὰ θίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 πόλλ' ὀλοφυρόμενος. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέω, ἐπιβώτορι μήλων,
 παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι,
 δίπτυχον ἄμφ' ὥμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
 225 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
 τήν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθε,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῶ νόῳ ἀντιβολήσαιο,
 230 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἐγὼ γε
 εὖχομαι ὥς τε θεῶ καὶ σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' ἐὺ εἰδῶ·
 τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
 ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἧέ τις ἀκτὴ
 235 κειθ' ἀλλ' κεκλιμένη ἐριβόλακος ἠπείροιο;»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 «νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
 οὕτω νώνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 240 ἡμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιόν τε,
 ἦδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἡερόεντα.
 ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
 οὐδὲ λίην λυπρή, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 ἐν μὲν γὰρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 245 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖα τ' ἐέρση·
 αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
 παντοίη, ἐν δ' ἄρδμοι ἐπηετανοὶ παρέασι.
 τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἔκει,
 τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.»
 250 ὥς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἣ γαίῃ πατρῴῃ, ὥς οἱ ἔειπε
 Πάλλας Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, αἰγινόχοιο·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 οὐδ' ὃ γ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὃ γε λάζετο μῦθον,
 255 αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
 «πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
 τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
 χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
 φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
 260 Ὅρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκᾳ ταχέεσσι πόδεσσιν,
 οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληϊδος ἤθελε πάσης
 Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,

- 265 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 οὔνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
 δῆμῳ ἔνι Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἥρχον ἐταίρων.
 τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δουρὶ
 ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρῳ:
 270 νῦξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
 ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ἐ θυμὸν ἀπούρας.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε κατέκτανον ὀξεί χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
 ἐλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα:
 275 τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι
 ἢ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπειοί.
 ἀλλ' ἦ τοι σφέας κείθεν ἀπώσατο Ἴς ἀνέμοιο
 πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
 κείθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
 σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 280 δόρπου μνηστὺς ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι,
 ἀλλ' αὐτῶς ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
 οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 285 κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
 οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
 ὥχοντ': αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ.»
 ὥς φάτο, μείδισεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε: δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 290 καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίῃ:
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπὶ κλοπῆς ὅς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
 σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἐμελλες,
 οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων
 295 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσὶν.
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 κέρδε', ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὅχ' ἄριστος ἀπάντων
 βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
 300 μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν: οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἣ τέ τοι αἰεὶ
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἡδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα,
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφῆνω
 305 χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 ὥπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
 εἵπω θ' ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσι
 κήδε' ἀνασχέσθαι: σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
 μηδὲ τῷ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὔνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ

- 310 πάσχειν ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.»
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
«ἀργαλέον σε, θεά, γινῶναι βροτῶ ἀντιάσαντι,
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ: σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἵσκεις.
τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
315 ἦρος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
320 ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων δεδαῖγμένον ἦτορ
ἠλώμην, ἦός με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν:
πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίοιι δῆμῳ
θάρσυνάς τε ἔπεσσι καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι—οὐ γὰρ οἶω
325 ἦρκεν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι: σὲ δὲ κερτομέουσαν οἶω
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἔν' ἐμάς φρένας ἠπεροπεύσης—
εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκάνω.»
τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη:
330 «αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα:
τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
οὐνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἔετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε:
335 σοὶ δ' οὐ πῶ φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
πρίν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσῃαι, ἥ τέ τοι αὐτως
ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν, ὅτ' ἔζυραι δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δάκρυ χεύουσι.
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐ ποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
340 ἦδε, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους:
ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἐνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποιθήης.
345 Φόρκυκος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη:
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἡεροειδές,
ἱρὸν νυμφάων, αἱ νηϊάδες καλέονται:
τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς
350 ἔρδεσκες νύμφησι τεληέσσας ἐκατόμβας:
τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.»
ὥς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἡέρα, εἷσατο δὲ χθών:
γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων ἧ γαίῃ, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
355 αὐτίκα δὲ νύμφης ἠρήσατο, χεῖρας ἀνασχών:

- «νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διός, οὐ ποτ' ἐγὼ γε
 ὄψεσθ' ὑμῖν ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσι
 χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὥς τὸ πάρος περ,
 αἶ κεν ἔῃ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελεύη
 360 αὐτόν τε ζῶειν καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 «θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
 θεῖμεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 365 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.»
 ὥς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἡεροειδές,
 μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσπον πᾶντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν
 εἵματα τ' εὐποιήτα, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 370 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι.
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
 τῷ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης
 φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 375 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 φράζεο ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσι,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἦ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 380 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω,
 ἀγγελίας προῖεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
 385 εἰ μὴ μοι σὺ ἔκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
 πὰρ δέ μοι αὐτὴ στήθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
 οἶον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 αἶ κέ μοι ὥς μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι,
 390 καὶ κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
 σὺν σοί, πότνα θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 «καὶ λίην τοι ἐγὼ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
 ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καὶ τιν' οἶω
 395 αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὔδας
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίστον κατέδουσιν.
 ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
 κάρφω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 400 ἔσσω ὃ κε στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα,
 κνυζώσω δέ τοι ὅσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,

- ὥς ἄν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανήης
 σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 405 ὅς τοι ὕων ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε,
 παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 δῆεις τόν γε σύεσσι παρήμενον: αἱ δὲ νέμονται
 πᾶρ Κόρακος πέτρῃ ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
 ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ
 410 πίνουσαι, τὰ θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
 ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἄν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεδὼν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ:
 ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πᾶρ Μενέλαον
 415 ὥχετο πειυσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἵης.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντα ἰδυῖα;
 ἦ ἴνα που καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον: βίοντα δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι;»
 420 ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 «μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 αὐτὴ μιν πόμπευον, ἴνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο
 κεισ' ἐλθών: ἀτὰρ οὐ τιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἔκμηλος
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαι δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
 425 ἦ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηϊ μελαίνῃ,
 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι:
 ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοντα κατέδουσιν.»
 ὥς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
 430 κάρφεν μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος,
 κνύζωσεν δέ οἱ ὅσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε:
 ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 435 ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ:
 ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο,
 φιλόν: δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην: ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 τῷ γ' ὥς βουλευόμενος διέτμαγεν. ἡ μὲν ἔπειτα
 440 ἐς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Ραψωδία Ε΄

- αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χωρὸν ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ἧ οἱ Ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
κῆδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
005 τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
καλὴ τε μεγάλῃ τε, περίδρομος· ἦν ῥα συβώτης
αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν ἀποιχομένοιο ἀνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
010 ῥυτοῖσιν λάεσσι καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συμφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἐκάστῳ
015 πεντήκοντα σύες χαμαιειυνάδες ἐρχατόωντο,
θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἵαυον,
πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
020 οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο.
πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἵαυον
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἐοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
τάμνων δέρμα βόειον ἐυχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
025 ὦχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν,
οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε
σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι.
030 οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἔζετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
ἔνθα κεν ᾧ πὰρ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος·
ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν

- 035 ἔσσυτ' ἄνὰ πρόθυρον, σκυῖτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
 τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλον
 πυκνῆσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
 «ὦ γέρον, ἧ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
 ἔξαπίνης, καὶ κέν μοι ἐλεγχεῖν κατέχευας.
 καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε·
 040 ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
 ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
 ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
 πλάζετ' ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρα φάος ἡελίοιο.
 045 ἀλλ' ἔπειο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτός,
 σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
 εἵπης ὀππόθεν ἐσσί καὶ ὀππόσα κήδε' ἀνέτλης.»
 ὧς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὕφορβός,
 εἷσεν δ' εἰσαγαγών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας,
 050 ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός,
 αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
 ὅτι μιν ὧς ὑπέδεκτο, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 «Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 ὅτι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.»
 055 ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συβῶτα·
 «ξεῖν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
 ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 γίγνεται ἡμετέρη· ἧ γὰρ δμῶν δίκη ἐστὶν
 060 αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
 οἱ νέοι. ἧ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
 ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
 οἶκόν τε κληρόν τε πολυμνήστην τε γυναῖκα,
 οἶά τε ᾧ οἰκῆι ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 065 ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει,
 ὧς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμύμνω.
 τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
 ἀλλ' ὄλεθ'—ὧς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
 πρόχλυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε·
 070 καὶ γὰρ κείνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.»
 ὧς εἰπὼν ζωστήρι θεῶς συνέεργε χιτῶνα,
 βῆ δ' ἵμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων.
 ἔνθεν ἑλὼν δὴ ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν,
 075 εὖσέ τε μίστυλλέν τε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
 ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ
 θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·

- 080 «ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι,
 χοίρε': ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
 οὐκ ὀπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
 οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 ἀλλὰ δίκην τίουσιν καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
- 085 καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳ τ' ἐπὶ γαίης
 ἀλλοτρίης βῶσιν καὶ σφι Ζεὺς ληΐδα δώη,
 πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι,
 καὶ μὲν τοῖς ὀπιδος κρατερόν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
 οἷδε δὲ καὶ τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
- 090 κείνου λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 μῆσθαι οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ', ἀλλὰ ἔκηλοι
 κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδῶ.
 ὅσσοι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
 οὐ ποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δὴ οἶω:
- 095 οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 ἦ γὰρ οἱ ζώῃ γ' ἦν ἄσπετος: οὐ τι νι τόσση
 ἀνδρῶν ἡρώων, οὐτ' ἡπείροιο μελαίνης
 οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης: οὐδὲ ξυνεείκοσι φωτῶν
 ἔστ' ἄφενος τοσοῦτον: ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
- 100 δώδεκ' ἐν ἡπείρῳ ἀγέλαι: τόσα πῶεα οἶων,
 τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 βόσκεισι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 ἐνθάδε δ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἑνδεκα πάντα
 ἐσχατιῇ βόσκοντ', ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
- 105 τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἥματι μῆλον ἀγινεῖ,
 ζατρεφῶν αἰγῶν ὅς τις φαίνεται ἄριστος.
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
 καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμπω.»
 ὣς φάθ', ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε πῖνέ τε οἶνον
- 110 ἀρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
 καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ᾧ περ ἔπινεν,
 οἶνου ἐνίπλειον: ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 115 «ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν,
 ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις;
 φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνωνος εἵνεκα τιμῆς.
 εἰπέ μοι, αἳ κέ ποθι γνῶω τοιοῦτον ἐόντα.
 Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε καὶ ἄθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
- 120 εἰ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών: ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν:
 «ὦ γέρον, οὐ τις κείνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
 ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
 125 ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

- ὃς δέ κ' ἄλγητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
 ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει:
 ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλά,
 καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἅπο δάκρυα πίπτει,
 130 ἢ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὀληται.
 αἰψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.
 εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.
 τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἴωνοι
 ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν:
 135 ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ
 κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
 ὧς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται: οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 ἥπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὀππόσ' ἐπέλθω,
 140 οὐδ' εἴ κεν πατὴρ καὶ μητέρος αὐτίς ἴκωμαι
 οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμεν καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἰεμένος περ
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ:
 ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύς πόθος αἶνυται οἰχομένοιο.
 145 τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
 αἰδέομαι: πέρι γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ:
 ἀλλὰ μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
 150 κείνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος:
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς: εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
 αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ ἅ δώμαθ' ἵκηται:
 ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά:
 155 πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὐ τι δεχοίμην.
 ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀἴδαο πύλῃσι
 γίγνεται, ὃς πενίῃ εἰκῶν ἀπατήλια βάζει.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσσεύς ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω:
 160 ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεσθαι ὡς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο,
 οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται ὃς τις ἐκείνου
 ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.»
 165 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιοε συβῶτα:
 «ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 οὔτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται: ἀλλὰ ἔκκλητος
 πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
 μίμνησκ': ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν
 170 ἄχνηται, ὀππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
 ἀλλ' ἦ τοι ὄρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

- ἔλθοι ὅπως μιν ἐγὼ γ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια
 Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 175 Τηλεμάχου: τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνει ἴσον,
 καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὐ τι χέρηα
 πατρὸς ἐοῖο φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγχιτόν,
 τὸν δέ τις ἀθανάτων βλάβει φρένας ἔνδον εἴσας
 ἡέ τις ἀνθρώπων: ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
 180 ἐς Πύλον ἡγαθέην: τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φύλον ὀληται
 νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρχεισίου ἀντιθέοιο.
 ἀλλ' ἦ τοι κείνον μὲν ἐάσομεν, ἦ κεν ἀλώη
 ἦ κε φύγη καὶ κέν οἱ ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων.
 185 ἀλλ' ἄγε μοι σύ, γεραιέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπες
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ:
 τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;
 ὅπποις τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο: πῶς δέ σε ναῦται
 ἡγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 190 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδῇ
 ἡδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἐντοσθεν ἐοῦσι,
 195 δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν:
 ῥῆϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
 οὐ τι διαπρήξαίμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
 ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρειάων,
 200 ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς: πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
 υἱέες ἐν μεγάρῳ ἡμὲν τράφεν ἡδ' ἐγένοντο
 γνήσιοι ἐξ ἀλόχου: ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
 παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
 Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι
 205 ὃς τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὥς τίετο δῆμῳ
 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἰάσι κυδαλίμοισιν.
 ἀλλ' ἦ τοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 εἰς Ἀἶδαο δόμους: τοὶ δὲ ζῶν ἐδύσαντο
 παῖδες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο,
 210 αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν καὶ οἰκί' ἐνειμαν.
 ἡγαγόμεν δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων
 εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα
 οὐδὲ φυγοπτόλεμος: νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν
 215 ἀλλ' ἔμπης καλὰ μιν γέ σ' ὄϊομαι εἰσορόωντα
 γιγνώσκειν: ἦ γὰρ με δύη ἔχει ἥλιθα πολλή.
 ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη
 καὶ ῥήξηνορίην: ὅποτε κρίνοιμι λόχονδε

- ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
 οὐ ποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 220 ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον
 ἀνδρῶν δυσμενέων ὃ τέ μοι εἴξειε πόδεσσιν.
 τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ: ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
 οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα,
 225 ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν
 καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες εὐξεστοὶ καὶ οἷστοί,
 λυγρά, τά τ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν:
 ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 230 πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἱᾶς Ἀχαιῶν
 εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς, καὶ μοι μάλα τύγχανε πολλά.
 τῶν ἐξαιρεύμεν μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 λάγχανον: αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 235 δεινὸς τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τήν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσαθ', ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
 δὴ τότε ἔμ' ἦνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἴδομενῆα
 νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον: οὐδέ τι μῆχος
 240 ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμου φῆμις.
 ἐνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἱᾶς Ἀχαιῶν,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 οἴκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς:
 245 μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν
 κουριδίη τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν: αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 νῆας ἐὺ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 ἐννέα νῆας στείλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
 250 ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι
 δαίνυντ': αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον
 θεοῖσιν τε ῥέζειν αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
 ἐπλέομεν Βορρῇ ἀνέμῳ ἀκραεῖ καλῷ
 255 ῥηϊδίως, ὥς εἴ τε κατὰ ῥόον: οὐδέ τις οὔν μοι
 νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
 ἦμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
 πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρρείτην ἰκόμεσθα,
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 260 ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
 αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιᾶς ὥτρυνα νέεσθαι:
 οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς

- 265 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναιίκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
 αὐτούς τ' ἔκτεινον: τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 οἱ δὲ βοῆς ἄϊοντες ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 ἦλθον: πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων
 χαλκοῦ τε στεροπῆς: ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 270 φύζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 μεῖναι ἐναντίβιον: περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεῖ χαλκῷ,
 τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὦδε νόημα
 275 ποίησ'—ὥς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ: ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο—
 αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὖτυκτον ἔθηκα
 καὶ σάκος ὥμοισιν, δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσε χειρός:
 αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἦλυθον ἵππων
 καὶ κύσα γούναθ' ἐλών: ὁδ' ἐρύσατο καὶ μ' ἐλέησεν,
 280 ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δάκρυ χέοντα.
 ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίησιν,
 ἰέμενοι κτεῖναι—δὴ γὰρ κεχολώατο λήην—
 ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσάται κακὰ ἔργα.
 285 ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄχειρα
 χρήματ' ἂν Αἰγυπτίους ἄνδρας: δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς,
 τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει:
 290 ὃς μ' ἄγε παρπεπιθῶν ἦσι φρεσίν, ὄφρ' ἰκόμεσθαι
 Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
 ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
 ἅψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 295 ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο
 φεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
 κείθι δέ μ' ὥς περάσειε καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.
 τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οἵόμενός περ, ἀνάγκη.
 ἦ δ' ἔθεεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραεῖ καλῷ,
 300 μέσσον ὑπὲρ Κρήτης: Ζεὺς δέ σφισι μῆδετ' ὄλεθρον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνετο γαῖάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηϊ̑ κεραυνόν:
 ἦ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
 ἐν δὲ θεοῖου πλῆτο: πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμφορέοντο: θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.

- 310 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτός, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
 ἴστων ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 τῷ ῥα περιπλεχθεῖς φερόμην ὅλοοις ἀνέμοισιν.
 ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 315 γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κύμα κυλίνδον.
 ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐχομίσσατο Φείδων
 ἦρωας ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 αἶθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
 χεῖρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρὸς·
 320 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσειν.
 ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκε
 ξεινίσαι ἢ δὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
 325 καὶ νύ ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι·
 τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
 ὅπως νοστήσει Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμον
 330 ἦδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφοδὸν ἦε κρυφιδόν.
 ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἐταίρους,
 οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
 335 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 ἔνθ' ὃ γέ μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλὴ
 ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηὺς,
 340 αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο.
 ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
 ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι·
 ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδαιέλου ἔργ' ἀφίκοντο.
 345 ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσέλμῳ ἐνὶ νηϊ
 ὄπλῳ εὐστρεφεῖ στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
 ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 350 ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβάς ἐπέλασσα θαλάσση
 στήθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησι
 νηρόμενος, μάλα δ' ὤκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 ἔνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 κείμην πεπτηώς. οἳ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 355 φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι

- μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 νηὸς ἐπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥηϊδίως, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.»
 360 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα:
 «ἄ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
 ταῦτα ἔκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἡδ' ὅσ' ἀλήθης.
 ἀλλὰ τά γ' οὐ κατὰ κόσμον οἶομαι, οὐδέ με πείσεις
 εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
 365 μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 νόστον ἐμοῖο ἄνακτος, ὃ τ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὐ τι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
 ἦε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 ἡδέ κε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἄρπυιαι ἀνηρεΐψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μὴ πού τι περίφρων Πηνελόπεια
 ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίῃ ποθὲν ἔλθῃ.
 375 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἔκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
 ἡμὲν οἱ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἡδ' οἱ χαίρουσιν βίοντα νήποινον ἔδοντες·
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
 ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 380 ὅς ῥ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἀληθείς,
 ἦλθεν ἐμὰ πρὸς δῶματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφογάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 νῆας ἀκείόμενον, τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
 καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος ἢ ἐς ὀπώρην,
 385 πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι.
 καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
 μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο μήτε τι θέλγε·
 οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι οὐδὲ φιλήσω,
 ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας αὐτόν τ' ἐλεαίρων.»
 390 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 «ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀπιστος,
 οἶόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον οὐδέ σε πείθω.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὅπισθε
 μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 395 εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεδὸς ἐς τόδε δῶμα,
 ἔσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι
 Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεδὸς ὥς ἀγορεύω,
 400 δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἡπεροπεύειν.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὕφορβός·

- «ξείν', οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
 εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον καὶ ξείνια δῶκα,
 405 αὐτίς δὲ κτείναιμι φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην·
 πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 νῦν δ' ὦρην δόρποιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι
 εἴεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 410 ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί.
 τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἥθεα κοιμηθῆναι,
 κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συὼν αὐλιζομενάων
 αὐτάρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·
 «ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
 415 τηλεδαπῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἳ περ οἴζυν
 δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἔνεκ' ἀργιοδόντων·
 ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.»
 ὥς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῶ,
 οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον.
 420 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
 λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
 ἀργιόδοντος ὕος, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
 νοστήσῃσι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 425 κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων·
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ. τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὔσαν·
 αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
 πάντων ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν,
 καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῆ,
 430 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὦπτησάν τε περιφραδέως ἐρύσαντό τε πάντα,
 βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συβώτης
 ἵστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἵσιμα ἦδη.
 καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διεμοιράτο δαΐζων·
 435 τὴν μὲν ἴαν νύμφησι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἱεῖ,
 θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω·
 νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
 ἀργιόδοντος ὕος, κύδαινε δὲ θυμὸν ἀνακτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 440 «αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
 ὥς ἐμοί, ὅττι τε τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 «ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει,
 445 ὅττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα.»
 ἦ ῥα καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτησι,
 σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ

- ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἧ παρὰ μοίρῃ.
 σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 450 αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποικομένοιο ἄνακτος,
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος·
 πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 455 σῖτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον
 σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο.
 νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅτε δ' ἄρα Ζεὺς
 πάννουχος, αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητίζων,
 460 εἰ πῶς οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἧ τιν' ἐταίρων
 ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·
 «κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
 ἡλῆός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι
 465 καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκε,
 καὶ τι ἔπος προέηκεν ὃ περ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
 εἴθ' ὥς ἡβώοιμι βίῃ τέ μοι ἔμπεδος εἶη,
 ὥς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
 470 ἡγείσθην δ' Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἄρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τείχος,
 ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
 ἂν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
 475 κείμεθα. νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέας πεσόντος,
 πηγυλῖς· αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ' ἡὔτε πάχνη,
 ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἡδὲ χιτῶνας,
 εὖδον δ' εὐκῆλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὦμους·
 480 αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον
 ἀφραδίης, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγώσέμεν ἔμπη,
 ἀλλ' ἐπόμεν σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαιινόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
 485 ἀγκῶνι νύξας· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὐ τοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἥπαφε δαίμων
 οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.»
 490 ὥς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
 οἶος κεῖνος ἔην βουλευόμεν ἡδὲ μάχεσθαι·
 φθελγόμενος δ' ὀλίγη ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
 «σίγα νῦν, μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.»

- ἧ καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν εἶπέ τε μῦθον:
 495 «κλύτε, φίλοι: θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
 λίην γὰρ νηῶν ἐκάς ἦλθομεν: ἀλλὰ τις εἶη
 εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.»
 ὥς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
 500 καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικέσσας,
 βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας: ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
 κείμεν ἄσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.
 ὥς νῦν ἡβώοιμι βίῃ τέ μοι ἔμπεδος εἶη:
 δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
 505 ἀμφοτέρων, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔηρος:
 νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσιν κακὰ χροῖ' εἵματ' ἔχοντα.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαιε συβώτα:
 «ὦ γέρον, αἴνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
 οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες:
 510 τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου,
 ὦν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 νῦν: ἀτὰρ ἡῶθέν γε τὰ σὰ ράκεα δνοπαλίξεις.
 οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
 ἐνθάδε ἔννυσθαι, μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστω.
 515 αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει,
 πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.»
 ὥς εἰπὼν ἀνόρουσε, τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 εὐνήν, ἐν δ' οἷων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 520 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ': ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
 πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεκέσκετ' ἀμοιβάς,
 ἔννυσθαι ὅτε τις χειμῶν ἔκπαγλος ὄροιτο.
 ὥς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι: οὐδὲ συβώτῃ
 525 ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὧν ἅπο κοιμηθῆναι,
 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο: χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 ὅττι ρά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
 πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,
 ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 530 ἃν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλιοι,
 εἴλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
 βῆ δ' ἵμεναι κείων ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 πέτρῃ ὕπο γλαφυρῇ εὔδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

Ραψωδία Ο΄

- ἥ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ῶχετ', Ὀδυσσεύς μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλὰν υἱὸν
005 εὔδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο,
ἧ τοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνω·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
010 «Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἅπο τῆλ' ἀλάλησαι,
κτῆματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὔτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτῆματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
ἀλλ' ὀτρυνε τάχιστα βοῶν ἀγαθὸν Μενέλαον
015 πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἵκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμης.
ἦδ' ἄρ' ὅα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
μνηστήρας δῶροισι καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
020 οἴσθα γὰρ οἶος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν ὅς κεν ὀπιίῃ,
παιδῶν δὲ προτέρων καὶ κουριδίῳ φίλοιο
οὐκέτι μέμνηται τεθνηκότος οὐδὲ μεταλλᾷ.
ἀλλὰ σύ γ' ἔλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέφειας ἕκαστα
025 δμῳάων ἧ τίς τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
εἰς ὃ κέ τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
ἄλλο δέ τοι τι ἔπος ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
030 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω· πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.
ἀλλὰ ἐκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα.

- νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὔρον ὀπισθεν
 035 ἄθανάτων ὅς τις σε φυλάσσει τε ρύεταί τε.
 αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἄκτῃν Ἰθάκης ἀφίκηται,
 νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύνει καὶ πάντας ἐταίρους,
 αὐτὸς δὲ πρότιστα συβώτῃν εἰσαφικέσθαι,
 ὅς τοι ὕων ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἥπια οἶδεν.
 040 ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρύνει πόλιν εἶσω
 ἄγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 οὔνεκά οἱ σῶς ἐσσι καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.»
 ἢ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
 αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν
 045 λαῖξ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 «ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
 ζεύξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσωμεν ὁδοῖο.»
 τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠῦδα·
 «Τηλέμαχ', οὐ πως ἔστιν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
 050 νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἡώς.
 ἀλλὰ μὲν εἰς ὃ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θῆῃ
 ἥρως Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
 καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
 τοῦ γάρ τε ξείνος μιμνήσκειται ἥματα πάντα
 055 ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότῃτα παράσχη.»
 ὥς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλιχόμοιο.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
 060 σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 δύνειν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
 ἥρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύς θεῖοιο·
 «Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 065 ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 «Τηλέμαχ', οὐ τί σ' ἐγὼ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 ἰέμενον νόστοιο· νεμεσῶμαι δὲ καὶ ἄλλω
 070 ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέησιν,
 ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
 ἴσόν τοι κακὸν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
 ξείνον ἐποτρύνει καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.
 χορὴ ξείνων παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
 075 ἀλλὰ μὲν εἰς ὃ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
 καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, εἵπω δὲ γυναιξὶ
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλῃς ἔνδον ἐόντων.
 ἀμφοτέρων, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐῃ καὶ ὄνειαρ,
 δειπνήσαντας ἔμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

- 080 εἰ δ' ἐθέλεις τραφῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
 ὄφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
 ἄσπεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
 αὐτῶς ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
 ἥε τινα τριπόδων εὐχάλκων ἥε λεβήτων,
 085 ἥε δὴ ἡμιόνους ἥε χρύσειον ἄλυσον.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦϋδα·
 «Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 βούλομαι ἥδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὀπισθεν
 οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσιν·
 090 μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὀλωμαι,
 ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀληται.»
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοῇν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 αὐτίκ' ἄρ' ἦ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυχεῖν ἄλῃς ἔνδον ἐόντων.
 095 ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἑτεωνεύς,
 ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναιῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
 τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοῇν ἀγαθὸς Μενέλαος
 ὀπτῆσαι τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθῃσεν ἀκούσας.
 αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηῶεντα,
 100 οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον ὅθι κειμήλια κεῖτο,
 Ἄτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 υἷὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
 105 ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποῖκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
 τῶν ἔν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,
 ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
 ἀστὴρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νεῖατος ἄλλων.
 βᾶν δ' ἵεναι προτέρω διὰ δώματος, ἧος ἵκοντο
 110 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 «Τηλέμαχ', ἦ τοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
 ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
 δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμυέστατόν ἐστι.
 115 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
 ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράνεται,
 ἔργον δ' Ἡφαίστειο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
 Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
 κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.»
 120 ὦν ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
 ἦρως Ἄτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
 θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
 ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος
 πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 125 «δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,

- μνήμ' Ἐλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
 σῇ ἀλόχῳ φορέειν: τῆος δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
 κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
 οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.»
 130 ὥς εἰποῦς ἐν χειρσὶ τίθει, ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων.
 καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
 δεξάμενος, καὶ πάντα ἐὼ θηήσατο θυμῷ:
 τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
 ἐξέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 135 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἄργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι: παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα:
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων:
 140 πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο καὶ νέμε μοῖρας:
 οἶνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 145 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον,
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
 150 στῇ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα:
 «χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν: ἧ γὰρ ἐμοί γε πατὴρ ὥς ἦπιος ἦεν,
 ἦρος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἱες Ἀχαιῶν.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 155 «καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις,
 πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν: αἶ γὰρ ἐγὼν ὥς
 νοστήσας Ἰθάκηνδε, κιχὼν Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ,
 εἵποίμ' ὥς παρὰ σείο τυχὼν φιλότητος ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.»
 160 ὥς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
 αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
 ἥμερον ἐξ αὐλῆς: οἱ δ' ἰϋζόντες ἔποντο
 ἄνδρες ἠδὲ γυναῖκες: ὃ δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 δεξιὸς ἦϊξε πρόσθ' ἵππων: οἱ δὲ ἰδόντες
 165 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων:
 «φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἧ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας ἦε σοὶ αὐτῷ.»
 ὥς φάτο, μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
 170 ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
 τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον:

- «κλυτέ μευ: αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὥς τελέεσθαι ὄϊω.
 ὥς ὅδε χῆν' ἥρπαξ ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
 175 ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε,
 ὥς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
 οἴκαδε νοστήσει καὶ τίσεται: ἦε καὶ ἤδη
 οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.»
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα:
 180 «οὔτω νῦν Ζεὺς θεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἕρως:
 τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῶ ὥς εὐχετοῦμην.»
 ἦ καὶ ἐφ' ἵπποιν μάστιν βάλεν: οἱ δὲ μάλ' ὦκα
 ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
 οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 185 δύσετό τ' ἥελιος σκιάωντό τε πασαι ἀγυαί:
 ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 υἱὸς Ὀρτυλόχοιο, τὸν Ἀλφειδὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν ὁ δὲ τοῖς παρὰ ξείνια θῆκεν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 190 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον,
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου:
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὸν πτολίεθρον:
 καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν:
 195 «Νεστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
 μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν:
 ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μάλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
 μή με παρὲς ἄγε νῆα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
 200 μή μ' ὁ γέρων ἀέκοντα κατὰσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 ἰέμενος φιλέειν: ἐμὲ δὲ χρεὼ θάσσον ἰκέσθαι.»
 ὥς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῶ συμφράσσατο θυμῷ,
 ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
 ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι:
 205 στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης,
 νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
 ἐσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε:
 καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε κέλευέ τε πάντας ἐταῖρους,
 210 πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
 εὔ γάρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν:
 οἶος κείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθήσει,
 ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ ἔφημι
 ἄψ' ἰέναι κενεόν: μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.»
 215 ὥς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους
 ἄψ' Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευεν:

- «ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νηῖ μελαίνῃ,
αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.»
- 220 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο,
αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
ἦ τοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο καὶ εὐχετο, θυε δ' Ἀθήνη
νηῖ πάρα πρυμνῇ: σχεδόθεν δέ οἱ ἦλυθεν ἀνὴρ
τῆλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς,
- 225 μάντις: ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μῆλων,
ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων:
δῆ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,
- 230 ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
εἶχε βίῃ. ὁ δὲ τῆος ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
εἵνεκα Νηλῆος κούρης ἄτης τε βαρείης,
τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλητὶς Ἑρινύς.
- 235 ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς
ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ δὲ γυναῖκα
ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'. ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον: τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
- 240 ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν
ἐνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα καὶ ὑπερεφές θέτο δῶμα,
γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιῷ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον,
αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,
- 245 ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
παντοίην φιλότῃ: οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβησι γυναῖων εἵνεκα δώρων.
τοῦ δ' υἱεὶς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλειτόν τε:
- 250 ἀλλ' ἦ τοι Κλειτόν χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἡὼς
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείῃ:
αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
θήκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος:
ὃς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς,
- 255 ἐνθ' ὃ γε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.
τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο: τὸν δ' ἐκίχανεν
σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηῖ μελαίνῃ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 260 «ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἐταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα μηδ' ἐπικεύσης:

- 265 τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;»
 αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦυδα·
 «τοιγάρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἔστιν Ὀδυσσεύς,
 εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 270 τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαβῶν καὶ νῆα μέλαιναν
 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 «οὔτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε ἔται τε
 275 Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
 τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
 φεύγω, ἐπεὶ νύ μοι αἴσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγῶν ἰκέτευσα,
 μή με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γάρ οἴω.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦυδα·
 280 «οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἵσης,
 ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν.»
 ὧς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ τό γ' ἐπ' ἱκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο.
 285 ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πᾶρ δὲ οἱ αὐτῷ
 εἶσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
 ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
 ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 290 στῆσαν αἰείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
 ἔλκον δ' ἰστίᾳ λευκᾷ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
 τοῖσιν δ' ἵκμενον οὔρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 νηὺς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 295 βᾶν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον.
 δύσετό τ' ἡέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
 ἡ δὲ Φεᾶς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ
 ἡδὲ παρ' Ἥλιδα διᾶν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπειοί.
 ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
 300 ὀρμαίνων ἢ κεν θάνατον φύγοι ἢ κεν ἀλώῃ.
 τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
 δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἄνδρες ἄλλοι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητίζων,
 305 ἢ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι μείναι τε κελεύοι
 αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνειε πόλινδε·
 «κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι·
 ἡῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
 πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.

- 310 ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθευ καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὅπασσον
ὅς κέ με κείσ' ἀγάγη· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
πλάγξομαι, αἶ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
ἀγγελίην εἵποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ,
- 315 καὶ κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
εἴ μοι δείπνον δοῖεν ὀνειάτα μυρὶ ἔχοντες.
αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ἄσσ' ἐθέλοιεν.
ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον:
Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
- 320 ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
δρηστοσύνη οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
πῦρ τ' εὖ νηῆσαι διὰ τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι,
οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.»
- 325 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα:
«ὦ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὄμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
- 330 οὐ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων,
ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένοι ἡδὲ χιτῶνας,
αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
οἳ σφιν ὑποδρώωσιν: ἐϋξεστοὶ δὲ τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν ἡδ' οἴνου βεβρίθασιν.
- 335 ἀλλὰ μέν': οὐ γάρ τίς τοι ἀνιάται παρεόντι,
οὔτ' ἐγὼ οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσει,
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.»
- 340 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
«αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
ὥς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλλης καὶ διζύους αἰνῆς.
πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν:
ἀλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
- 345 ἀνέρες, ὃν τιν' ἵκηται ἄλλῃ καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας μεῖναι τέ με κεῖνον ἄνωγας,
εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο
πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῶ,
ἧ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
- 350 ἧ ἥδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν:
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν:
- 355 ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο

- κουριδίδης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἐ μάλιστα
 ἦκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὤμῳ γήραϊ θῆκεν.
 ἦ δ' ἄχει οὐ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
 λευγαλέῳ θανάτῳ, ὥς μὴ θάνοι ὅς τις ἐμοί γε
 360 ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἶη καὶ φίλα ἔρδοι.
 ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσα περ ἔμψης,
 τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
 οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένη τανυπέπλω,
 θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
 365 τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τί μ' ἥσσον ἐτίμα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω,
 τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν καὶ μυρὶ ἔλοντο,
 αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐκείνη
 370 καλὰ μάλ' ἀμφιέσασσα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα
 ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
 νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεδύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ
 ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ᾧ ἐπιμίμνω·
 τῶν ἔφαγόν τ' ἐπιόν τε καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
 375 ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι
 οὔτ' ἔπος οὔτε τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
 ἀντία δεσποίνης φάσθαι καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
 καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.»
 380 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ πόποι, ὥς ἄρα τυτθὸς ἐὼν, Εὐμαιε συβῶτα,
 πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἥδ' διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
 385 ἥ ἐνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 ἥ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἷεσιν ἢ παρὰ βουσὶν
 ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον ἠδ' ἐπέρασσαν
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 390 «ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ' δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ,
 σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
 ἤμενος. αἶδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὔδειν,
 ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν· οὐδέ τί σε χρῆ,
 πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
 395 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 εὐδέτω ἐξελθὼν· ἅμα δ' ἠοὶ φαινομένηφι
 δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίησιν ἐπέσθω.
 νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε
 κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
 400 μνωμένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
 ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθη καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.

- τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλᾶς.
 νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴ που ἀκούεις,
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡελίοιο,
 405 οὐ τι περιπληθῆς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
 εὖβοτος, εὖμηλος, οἶνοπληθῆς, πολύπυρος.
 πεῖνη δ' οὐ ποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
 νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
 ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῶλ' ἀνθρώπων,
 410 ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
 ἔνθα δὴ δύο πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
 τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε,
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 415 ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἦλυθον ἄνδρες,
 τρώκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηϊ μελαίνῃ.
 ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυῖα·
 τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαῖπαλοι ἡπερόπευον.
 420 πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγῃ κοίλῃ παρὰ νηϊ
 εὐνῇ καὶ φιλότῃ, τά τε φρένας ἡπεροπεύει
 θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι·
 ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφές δῶ·
 425 «ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι,
 κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
 ἀλλὰ μ' ἀνήρπαξεν Τάφιοι ληῖστορες ἄνδρες
 ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ τε δεῦρ' ἀγαγόντες
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε.»
 430 τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
 «ἦ ρά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
 ὄφρα ἴδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερεφές δῶ
 αὐτοὺς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 435 «εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
 ὄρκῳ πιστωθῆναι ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνυον ὥς ἐκέλευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
 τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 440 «σιγῇ νῦν, μή τις με προσαιδάτω ἐπέεσσιν
 ὑμετέρων ἐτάρων, ξυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ,
 ἢ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 ἐλθὼν ἐξείπῃ, ὁ δ' οὔσάμενος καταδήσῃ
 δεσμῶ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
 445 ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείῃ βιότοιο γένηται,
 ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἰκέσθω·

- οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
450 παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τροχόωντα θύραζε·
τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὃ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
ἄλφοι, ὅπῃ περάσῃτε κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους.»
ἢ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά,
455 οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
ἐν νηϊ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγεῖλειε γυναικί.
ἦλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς
460 χρύσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἡλέκτροισιν ἔεργο.
τόν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῶαί καὶ πότνια μήτηρ
χερσίν τ' ἀμφαφώνοντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὀρώντο,
ὦνον ὑπισχόμεναι· ὃ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
ἦ τοι ὃ καννεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει,
465 ἢ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε.
εὔρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμὲν δέπα ἡδὲ τραπέζας
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δῆμιό τε φῆμιν,
ἢ δ' αἰΐφα τριῖ' ἄλειςα κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ
470 ἔκφερον· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἄσειφροσύνησι.
δύσετό τ' ἡέλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν ὦκα κιόντες,
ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νηὺς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα,
475 νῶ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὔρον ἴαλλεν.
ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὥς εἰναλίη κήξ.
480 καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ·
τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
ἐνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
οὔτῳ τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσι.»
485 αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ·
«Εὐμαί', ἦ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας
ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
ἀλλ' ἦ τοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
490 ἡπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρῶσιν τε πόσιν τε
ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγὼ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἅστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνω.»
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

- καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα:
- 495 αἶψα γὰρ Ἡὼς ἦλθεν ἐϋθρονος. οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἔταροι λύον ἰστία, καὶ δ' ἔλον ἰστὸν
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς:
ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν:
- 500 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων:
«ὕμεις μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν,
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺς ἐπιείσομαι ἡδὲ βοτῆρας:
- 505 ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
ἡῶθεν δέ κεν ὕμιν ὁδοπόριον παραθείμην,
δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής:
«πῇ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
- 510 ἀνδρῶν οἳ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν;
ἧ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;»
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
«ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐγὼ γε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἔρχεσθ': οὐ γάρ τι ξενίων ποθή: ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
- 515 χεῖρον, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
ὄψεται: οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωῖω ἰστὸν ὑφαίνει.
ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὃν κεν ἵκοιο,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
- 520 τὸν νῦν ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι:
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἔξειν.
ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
εἴ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἥμαρ.»
- 525 ὥς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος: ἐν δὲ πόδεσσι
τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας
- 530 ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε:
«Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις
ἔγνων γὰρ μιν ἐσάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
ὕμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο
ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὕμεις καρτεροὶ αἰεί.»
- 535 αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
«αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη:
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλὰ τε δῶρα
ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.»
ἧ καὶ Πείραιον προσεφώνεε, πιστὸν ἑταῖρον:

- 540 «Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο:
καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰς ὃ κεν ἔλθω.»
τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἠΐδα:
- 545 «Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνῃ,
τόνδ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.»
ὥς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἐταίρους
αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
- 550 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῷ,
νηὸς ἀπ' ἱκριόφιν: τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσε
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο:
- 555 τὸν δ' ὦκα προβιβάντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἔκετ' αὐλήν,
ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ἥσι συβώτης
ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἦπια εἰδώς,

Ραψωδία Π'

- τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἡοῖ, κηαμένω πῦρ,
ἔκπεμφάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι:
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνας ὑλακόμωροι,
5οὺ δ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«Εὐμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος
ἦ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
010 ἀλλὰ περισσαινουσι: ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.»
οὐ πῶ πάν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο,
κιρνὰς αἶθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος,
015 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας: θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὥς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάσσει
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσει,
020 ὥς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὕφορβος
πάντα κύσεν περιφύς, ὥς ἐκ θανάτοιο φυγόντα:
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὥχεο νηῖ Πύλονδε.
025 ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὅφρα σε θυμῷ
τέρφομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται οὐδὲ νομῆας,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις: ὥς γάρ νύ τοι εὖαδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν ἀΐδηλον ὄμιλον.»
30τ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽ οὐδ' ἰκάνω,
«ἔσσεται οὕτως, ἄττα: σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
ὅφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
ἦ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥέ τις ἤδη

- 035 ἀνδρῶν ἄλλος ἔγηνεν, Ὀδυσσεύς δέ που εὐνὴν
 χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν:
 «καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν: οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χεύουσι.»
 040 φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος:
 αὐτὰρ ὃ γ' εἴσω ἵεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
 τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατήρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς:
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε:
 «ἦσ', ὦ ξεῖν': ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοι δῆομεν ἔδρην
 045 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ: πάρα δ' ἀνὴρ ὅς καταθήσει.»
 ὣς φάθ', ὃ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο: τῷ δὲ συβώτης.
 χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥώπας καὶ κῶας ὑπερθεν:
 ἐνθά καθεζέτ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
 050 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες,
 σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιγδέα οἶνον:
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἵξεν Ὀδυσσεύς θείοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 055 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν:
 «ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ ναῦται
 ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γάρ τί ἐ πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.»
 060 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιο συβώτα:
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρείων,
 φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 πλαζόμενος: ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
 065 νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς
 ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω:
 ἔρξον ὅπως ἐθέλεις: ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν:
 «Εὐμαιο, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες:
 070 πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
 αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη:
 μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη καὶ δῶμα κομίζῃ.
 075 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δῆμοιό τε φῆμιν,
 ἧ ἤδη ἅμ' ἔπεται Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
 ἀλλ' ἧ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεδὸν ἵκετο δῶμα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,

- 080 δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας:
εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σίτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὥς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἐταίρους.
- 085 κείσε δ' ἂν οὐ μιν ἐγὼ γε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι
ἔρχεσθαι: λίην γάρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι:
μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἱφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.»
- 90τ αὐτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
«ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
ἦ μάλα μευ καταδάπτειτ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
- 095 εἶπέ μοι ἡὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,
ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
αἶ γάρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
- 100 ἦ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἡὲ καὶ αὐτός:
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
- 105 εἰ δ' αὖ με πληθυὶ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράασθαι,
ξείνους τε στυφελιζομένους δμῳάς τε γυναῖκας
ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά,
- 110 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σίτον ἔδοντας
μὰψ αὐτῶς, ἀτέλεστον, ἀννῆνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.»
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδ' αὖτις
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
- 115 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
ᾧδε γὰρ ἡμετέρεην γενεὴν μούνωσε Κρονίων:
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
μοῦνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
- 120 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν οὐδ' ἀπόνητο.
τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἡδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
- 125 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἡ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερόν γάμον οὔτε τελευτὴν

- ποιῆσαι δύναται: τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἑμόν: τάχα δὴ με διαρραΐσουσι καὶ αὐτόν.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται:
- 130 ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφροني Πηνελοπείη
εἴφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
οἷη ἀπαγγείλας: τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
πευθέσθω: πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.»
- 135 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαῖε συβῶτα:
«γινώσκω, φρονέω: τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἦ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
δυσμώρῳ, ὃς τῆος μὲν Ὀδυσσεύος μέγ' ἀχεύων
140 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ
πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγοι:
αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σὺ γε ὥχεο νηῖ Πύλονδε,
οὐ πῶ μὲν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς,
οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
145 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὅστεόφι χρώς.»
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν:
«ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπηγ' ἐμὸν ἔασομεν, ἀχνύμενοί περ:
εἰ γὰρ πῶς εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
150 ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς
πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον: αὐτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν
ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
κρούβδην: κείνη γὰρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.»
ἦ ῥα καὶ ὤρσε συφορβόν: ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
155 δῆσάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὐμαῖος ὑφορβός,
ἀλλ' ἦ γε σχεδὸν ἦλθε: δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίῃ.
στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσσῆϊ φανείσα:
160 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον οὐδ' ἐνόησεν,
οὐ γὰρ πῶ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς,
ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἴδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο
κνυζηθμῷ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε: νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
165 ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
στῇ δὲ πάροιθ' αὐτῆς: τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη:
«διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
ἦδη νῦν σὺ παιδὶ ἔπος φάο μῆδ' ἐπίκευθε,
ὥς ἄν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
170 ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν: οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ
δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.»
ἦ καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσασατ' Ἀθήνη.

- φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἦδ' ἐ χιτῶνα
 175 θῆκ' ἄμφι στήθεσσι, δέμας δ' ὤφελλε καὶ ῥῆγν.
 ἄψ δὲ μελαγχροίῃς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν,
 κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἄμφι γένειον.
 ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα πάλιν κίεν: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν ἐς κλισίην: θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός,
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη.
 180 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἀλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἢ παρόιθεν,
 ἄλλα δὲ εἴματ' ἔχεις, καὶ τοι χρώς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν:
 ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρὰ
 185 ἦδ' ἐ χρύσεια δῶρα, τετυγμένα: φείδεο δ' ἡμέων»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «οὐ τίς τοι θεὸς εἰμι: τί μ' ἀθανάτοισιν εἵσκεις;
 ἀλλὰ πατήρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.»
 190 ὥς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καὶ δὲ παρειῶν
 δάκρυον ἦκε χαμᾶζε: πάρος δ' ἔχε νωλεμέες αἰεὶ.
 Τηλέμαχος δ', οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,
 ἐξαυτίς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 «οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός, ἀλλὰ με δαίμων
 195 θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
 οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο
 ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥῆϊδίως ἐθέλων θείη νέον ἢ γέροντα.
 ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων καὶ ἀεικέα ἔσσο:
 200 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι:
 οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 205 ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς,
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
 ἦ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει, δύναται γὰρ,
 ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
 210 ἀνδρὶ νέῳ καὶ καλὰ περὶ χροῖ' εἴματ' ἔχοντι.
 ῥῆϊδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἦδ' ἐ κακῶσαι.»
 ὥς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔζετο, Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
 215 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἱμερος ὦρτο γόοιο:
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἳσί τε τέκνα
 ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι:

- ὥς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
 220 καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡερίοιο,
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα:
 «ποίη γάρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἴθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.»
 225 αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται:
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νῆϊ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 230 κάτθεσαν εἰς Ἴθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθητά θ' ὑφαντήν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπῆεσσι θεῶν ἰότητι κέονται:
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
 235 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
 ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἳ τινες ἀνέρες εἰσὶ:
 καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας
 φράσσομαι, ἥ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
 μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἥ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.»
 240 αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «ὦ πάτερ, ἥ τοι σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν:
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες: ἄγῃ μ' ἔχει: οὐδέ κεν εἴη
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
 245 μνηστῆρων δ' οὗτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκέες οὔτε δύο οἴαι,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες: τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 ἐκ μὲν Δουλιχίου δύω καὶ πεντήκοντα
 κοῦροι κεκριμένοι, ἕξ δὲ δρηστήρες ἔπονται:
 ἐκ δὲ Σάμης πῖσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἕασιν,
 250 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἕασιν ἐείκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν,
 ἐκ δ' αὐτῆς Ἴθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς
 καὶ δοιὼ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
 τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
 255 μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσειαι ἐλθών.
 ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
 φράζεο, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον:
 260 καὶ φράσαι ἥ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
 ἀρκέσει, ἥε τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «ἐσθλὴ τοι τοῦτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
 ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω: ὦ τε καὶ ἄλλοις

- 265 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
«οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνεται Ἄρηος.
270 ἄλλα σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει:
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συμβώτης ὕστερον ἄξει,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἢ δὲ γέροντι.
εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
275 τετλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο,
ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσι βάλλωσι: σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ' ἦ τοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν: οἱ δέ τοι οὐ τι
280 πείσονται: δῆ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἥμαρ.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
ὅππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσιν Ἀθήνη,
νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κεῖται
285 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
πάντα μάλ': αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες:
«ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει
οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
290 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή,
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
μή πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσῃτε καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστῆν: αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.»
295 ὁἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
καλλιπέειν καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
ὥς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα: τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
300 εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τό γε μήτε συμβώτης
μήτε τις οἰκῆων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
ἀλλ' οἷοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνῶμεν ἰθύν:
305 καὶ κέ τεο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
ἡμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
ἦ δ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.»
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαιδίμος υἱός
«ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἶω,
310 γνῶσεαι: οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνη γέ μ' ἔχουσιν:

- ἀλλ' οὐ τοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὅτῳ
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 δηθὰ γὰρ αὐτῶς εἴσῃ ἐκάστου πειρητίζων,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκῃλοι
 315 χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον οὐδ' ἔπι φειδώ.
 ἀλλ' ἦ τοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 αἶ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἶ νηλείτιδές εἰσιν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
 320 ἡμέρας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 εἰ ἐτέον γέ τι οἴσθαι Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς εὐεργής,
 ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἐταίρους.
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 325 νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες,
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ.
 330 οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
 ἄστυδ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσας ἐνὶ θυμῷ
 ἰφθίμη βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι
 τῷ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὕφορβος
 335 τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναίκεϊ.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
 κῆρυξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·
 «ἦδη τοι, βασιλεια, φίλος πάϊς εἰλήλουθε.»
 Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς
 340 πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
 βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.
 μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο κατήφης τ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἐδριόωντο.
 345 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 «ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἢ τις ἀρίστη,
 350 ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
 κείνοις ἀγγείλωσι θεῶς οἰκόνδε νέεσθαι.»
 οὐ πῶ πάν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
 στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
 ἰστία τε στέλλοντας ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 355 ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισι·
 «μὴ τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον.
 ἦ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἵσιδον αὐτοὶ

- νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 360 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
 εἶων οὔτε νέων μεταίζειν οὔτε γερόντων.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός:
 «ὦ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
 365 ἥματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας
 αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
 οὐ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 νηὶ θοῇ πλείοντες ἐμίνομεν Ἡῷ διαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 370 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τῆος ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων,
 ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ, μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶω
 τούτου γε ζώντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε,
 375 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
 εἰς ἀγορὴν—οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν οἶω,
 ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς
 οὔνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν οὐδ' ἐκίχμεν·
 380 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
 μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
 γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον·
 ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος
 ἢ ἐν ὁδῷ· βίοντον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 385 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
 κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἢδ' ὅστις ὀπιλοί.
 εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδὲ' ἔδωμεν
 390 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἐκαστος
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἢ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιοι' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 395 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἀνακτος,
 ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 ἠγεῖτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
 ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 400 «ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλᾶς.

- εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο θέμιστες,
αὐτὸς τε κτενέω τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἄνωξω:
405 εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα.»
ὥς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
ἢ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
410 μνηστῆρεςσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι.
πεύθετο γὰρ οὐ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον:
κῆρυξ γὰρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλᾶς.
βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
415 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἅντα παρειᾶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
«Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
ἐν δῆμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον
420 βουλῇ καὶ μύθοισι: σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ράπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
μάρτυρος; οὐδ' ὅσῃ κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.
ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατήρ τεδὸς ἵκετο φεύγων,
425 δῆμον ὑποδείσας; δὴ γὰρ κεχολῶατο λίην,
οὔνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
ἦκαχε Θεσπρωτοῦς: οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν:
τόν ῥ' ἔθελον φθίσαι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ
ἠδὲ κατὰ ζώην φαγέειν μενοεικέα πολλήν:
430 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα
παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις:
ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.»
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἠΰδα:
435 «κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
θάρσει: μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ οὐδ' ἔσσεται οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει
ζώντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
440 ὦδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται:
αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώήσει περὶ δουρὶ
ἡμετέρῳ, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφροσάμενος κρέας ὀπτὸν
ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
445 τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
ἔκ γε μνηστῆρων: θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.»
ὥς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.

- ἥ μὲν ἄρ' εἰσαναβάσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
 450 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 ἔσπεριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεὶ δῖος ὕφορβος
 ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
 σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη,
 455 ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
 λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ, μή ἐ συμβώτης
 γνοίη ἐσάντα ἰδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
 ἔλθοι ἀπαγγέλλων μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
 460 τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 «ἦλθες, δῖ' Εὐμαιε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;
 ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἐνδον ἔασιν
 ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συμβῶτα·
 465 «οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει
 ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
 ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκύς,
 κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
 470 ἄλλο δέ τοι τό γε οἶδα· τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι θ' Ἑρμαιοὺς λόφος ἔστίν,
 ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμεν κατιούσαν
 ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ,
 βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
 475 καὶ σφέας ὥϊσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.»
 ὧς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο
 ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, ἀλέεινε δ' ὕφορβόν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἵσης.
 480 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Ραψωδία Ρ'

- ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
005 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἐὼν προσέειπε συβώτην:
«ἄττ', ἦ τοι μὲν ἐγὼν εἴμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
ὄψεται: οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,
πρὶν γ' αὐτόν με ἴδῃται: ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω.
010 τὸν ξείνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκείθι
δαῖτα πτωχεύῃ: δώσει δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
πύρνον καὶ κοτύλην: ἐμὲ δ' οὐ πως ἔστιν ἅπαντας
ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ:
ὁ ξείνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
015 ἔσσεται: ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.»
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
«ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω:
πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἢ κατ' ἀγροῦς
δαῖτα πτωχεύειν: δώσει δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
020 οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
ὥστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
ἀλλ' ἔρχεο: ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, τὸν σὺ κελεύεις,
αὐτίκ' ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω ἀλέῃ τε γένηται.
αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά: μὴ με δαμάσση
025 στίβῃ ὑπηρίῃ: ἔκαθεν δέ τε ἄστυ φάτ' εἶναι.»
ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρόν,
030 αὐτὸς δ' εἴσω ἔεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι,
δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν: ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι

- 035 δμῶαί Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἡγερέθοντο,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους.
 ἢ δ' ἔιν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἄρτεμιδι ἰκέλη ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχσε δακρύσασσα,
 040 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὥχεο νηῖ Πύλονδε
 λάθρῃ, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
 ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.»
 045 αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα:
 «μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι μηδέ μοι ἦτορ
 ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον:
 ἀλλ' ὕδρηνάμην, καθαρὰ χροῖ εἵμαθ' ἐλοῦσα,
 εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 050 εὖχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας
 ῥέξειν, αἳ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσσει.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν ἐσελεύσομαι, ὄφρα καλέσω
 ξείνον, ὅτις μοι κείθεν ἄμ' ἔσπετο δεῦρο κιώντι.
 τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι,
 055 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
 ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰς ὃ κεν ἔλθω.»
 ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 ἢ δ' ὕδρηνάμην, καθαρὰ χροῖ εἵμαθ' ἐλοῦσα,
 εὖχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας
 060 ῥέξειν, αἳ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσσει.
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διέκ μεγάρῳ βεβήκει
 ἔγχος ἔχων: ἅμα τῷ γε δῶ κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
 θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη:
 τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
 065 ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἡγερέθοντο
 ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμειον.
 αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὄμιλον,
 ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἄντιφος ἢ δ' Ἀλιθέρσης,
 οἳ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἐταῖροι,
 070 ἔνθα καθέζετ' ἰών: τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
 τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν
 ξείνον ἄγων ἀγορὴνδε διὰ πτόλιν: οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
 τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε:
 075 «Τηλέμαχ', αἴψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
 ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα:
 «Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάρῳισι

- 080 λάθρη κτείναντες πατρώϊα πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἥ τινα τῶνδε:
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.»
ὥς εἰπὼν ξεῖνον ταλαπείριον ἤγεν ἐς οἶκον.
- 085 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὖλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας,
- 090 ἔκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἄργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνουσσε τράπεζαν.
σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
- 095 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο
κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοίμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον,
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
- 100 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια:
«Τηλέμαχ', ἦ τοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυς' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾧχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
- 105 πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴ που ἄκουσας.»
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν:
«τοιγὰρ ἐγὼ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω.
ᾧχόμεθ' ἐς τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν:
- 110 δεξάμενος δέ με κείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥς εἴ τε πατὴρ ἑὸν υἱὸν
ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἰάσι κυδαλίμοισιν.
αὐτὰρ Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος οὐ ποτ' ἔφασκεν,
- 115 ζωοῦ οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι:
ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῳέες τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
- 120 εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ὅττευ χρητίζων ἰκόμην Λακεδαιμόνα διάν:
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα:
καὶ τότε δὴ με ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν:
«ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
- 125 ἦθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.

- ὥς δ' ὀπότην ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβροῦς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς
 κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκρα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἔην εἰσήλυθεν εὐνὴν,
 130 ἄμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
 ὥς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 τοῖος ἐὼν οἶός ποτ' ἐὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 135 καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίετο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ' ἄ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσσαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε
 ἄλλα παρὲξ εἵποιμι παρακλιδὸν οὐδ' ἀπατήσω,
 140 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
 φῆ μιν ὃ γ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 145 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης»
 ὥς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.»
 150 ὥς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 «ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 ἧ τοι ὃ γ' οὐ σάφα οἶδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω·
 155 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα
 ἰστίῃ τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
 ὥς ἦ τοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
 ἥμενος ἢ ἔρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
 ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει·
 160 τοῖον ἐγὼν οἶωνόν ἐϋστέλμου ἐπὶ νηὸς
 ἥμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 «αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλὰ τε δῶρα
 165 ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσῆος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχοντες.
 170 ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστος ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα
 πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἳ δ' ἤγαγον οἳ τὸ πάρος περ,

- καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μέδων· ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτί·
 «κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
 175 ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαίτα·
 οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν πείθοντό τε μύθῳ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
 χλαῖνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 180 οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἰγας,
 ἵρρεον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
 δαῖτ' ἐντυνόμενοι. τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὕφορβός.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 185 «ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
 σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός—ἦ σ' ἂν ἐγὼ γε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεῖδια, μή μοι ὀπίσσω
 νεικίῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί—
 190 ἀλλ' ἄγε νῦν ἵομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
 ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥίγιον ἔσται.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἵομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
 195 δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστίν,
 σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φατ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.»
 ἦ ῥα καὶ ἄμφ' ὤμοισιν αἰκία βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
 Εὐμαῖος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκε.
 200 τῷ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
 ῥύατ' ὀπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο.
 ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
 205 ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
 τυκτὴν καλλίροον, ὅθεν ὕδρευόντο πολῖται,
 τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφῶν ἦν ἄλσος,
 πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
 210 ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
 νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὀδῖται·
 ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς
 αἰγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
 215 τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 ἔκπαγλον καὶ αἰκίς· ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·
 «νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγῆλάζει,

- ὥς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὥς τὸν ὁμοῖν.
 πῇ δὴ τόνδε μολοβρόν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 220 πτωχὸν ἀνιηρόν δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
 ὃς πολλῆς φλῆσι παραστάς θλίψεται ὦμους,
 αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας:
 τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
 σηκοκόρον τ' ἔμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
 225 καὶ κεν ὁρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμματα, οὐκ ἐθελήσει
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσω κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
 230 αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος θεῖοιο,
 πολλὰ οἱ ἄμφι κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.»
 ὧς φάτο, καὶ παριὼν λαῖξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
 ἰσχύϊ: οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
 235 ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως: ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς
 ἥδ' ἐμεταίξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἧ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφοῦδ' αἰείρας.
 ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο: τὸν δὲ συβώτης
 νείκεσ' ἐσάντα ἰδὼν, μέγα δ' εὐξάτο χεῖρας ἀνασχών:
 240 «νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
 ὕμῃ ἐπὶ μηρὶ ἔκχε, καλύψας πίονι δημῷ,
 ἄρνῶν ἢ δ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηγῆνατ' ἐέλδωρ,
 ὥς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων:
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἀπάσας,
 245 τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
 ἄστῃ κάτ': αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν:
 «ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώϊα εἰδώς,
 τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης
 250 ἄξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίον πολὺν ἄλφοι.
 αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 σήμερον ἐν μεγάροις, ἧ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείῃ,
 ὥς Ὀδυσσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.»
 ὧς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ ἦκα κιόντας,
 255 αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἀνακτος.
 αὐτίκα δ' εἴσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθίζεν,
 ἀντίον Εὐρυμάχου: τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἱ πονέοντο,
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα
 260 ἔδμεναι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
 στήτην ἐρχομένῳ, περὶ δὲ σφραγὶς ἤλυθ' ἰωὴ
 φόρμιγγος γλαφυρῆς: ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰδεῖν
 Φήμιος: αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συβώτην:

- 265 «Εὐμαι', ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 ρεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
 ἐξ ἐτέρων ἕτερόν ἐστιν, ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
 τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκές εἰσὶ
 δικλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 270 γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 ἄνδρες, ἐπεὶ κνίσῃ μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
 ἠπύει, ἦν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταίρην.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα:
 «ρεῖ ἔγνω, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 275 ἡὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
 δύσει δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ:
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροιθε:
 μῆδ' ἐσὺ δηθύνειν, μὴ τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
 ἢ βάλλῃ ἢ ἐλάσῃ· τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα.»
 280 ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων·
 285 τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω:
 γαστέρα δ' οὐ πως ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 οὐλομένην, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι,
 τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐϋζυγοὶ ὀπλίζονται
 290 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.»
 μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 ἂν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐᾶτα κείμενος ἔσχεν,
 Ἄργος, Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
 295 ὥχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
 αἰγας ἐπ' ἀγροτέρας ἡδὲ πρόκας ἡδὲ λαγωούς·
 δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
 ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἧ οἱ προπάροιθε θυράων
 ἡμιόνων τε βοῶν τε ἄλις κέχυτ', ὅφρ' ἂν ἄγοιεν
 300 δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
 ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
 δὴ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
 οὐρῇ μὲν ῥ' ὃ γ' ἔσηνε καὶ οὐᾶτα κάββαλεν ἄμφω,
 ἄσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 305 ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
 ρεῖα λαθὼν Εὐμαίον, ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
 «Εὐμαι', ἧ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
 καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἵδει τῷδε,
 ἧ αὐτως οἰοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν

- 310 γίγνοντ': ἀγλαΐης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα:
 «καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
 εἰ τοιόσδ' εἴη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ ἔργα,
 οἶόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 315 αἰψά κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
 οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 κνώδαλον, ὅττι δίοιτο: καὶ ἵχνεσι γὰρ περιήδη:
 νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
 ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
 320 δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
 οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναΐσιμα ἐργάζεσθαι:
 ἥμισυ γάρ τ' ἄρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
 ἀνέρος, εὖτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἥμαρ ἔλησιν.»
 ὣς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
 325 βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
 Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
 αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
 τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς
 ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὧκα δ' ἔπειτα
 330 νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας: ὁ δὲ παπτήνας ἔλε δίφρον
 κείμενον, ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκε κρέα πολλὰ
 δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι:
 τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
 ἀντίον, ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο: τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
 335 μοῖραν ἔλῳν ἐτίθει κανέου τ' ἐκ σῖτον αἰείρας.
 ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἡδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενος: τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο.
 ἶξε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
 340 κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων
 ξέσσεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
 ἄρτον τ' οὔλον ἔλῳν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
 καὶ κρέας, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι:
 345 «δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων αὐτόν τε κέλευε
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας:
 αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.»
 ὥς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε:
 350 «Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας:
 αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
 355 καὶ οἱ πάντα γένοιθ' ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.»

- ἦ ῥα καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν
 αὖθι ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίας ἐπὶ πῆρης,
 ἦσθι δ' ἦρος ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν:
 εὖθ' ὁ δεδειπνήκειν, ὃ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός.
 360 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. αὐτὰρ Ἀθήνη,
 ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ὠτρυν', ὥς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
 γνοίη θ' οἳ τινὲς εἰσιν ἐναίσιμοι οἳ τ' ἀθέμιστοι:
 ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
 365 βῆ δ' ἵμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
 πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν,
 ἀλλήλους τ' εἵροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν:
 370 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 τοῦδε περὶ ξείνου: ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
 ἦ τοι μὲν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν,
 αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὖχεται εἶναι.»
 ὥς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην:
 375 «ὦ ἀρίγνωτε συβώτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
 ἦγαγες; ἦ οὐχ ἄλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
 πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοντον κατέδουσιν ἀνακτος
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδ' ἐκάλεσσας;»
 380 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβώτα:
 «Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις:
 τίς γὰρ δὴ ξείνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἱ δημιοεργοὶ ἕασι,
 μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων,
 385 ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων;
 οὗτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν:
 πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέοι τρύχοντα ἔαυτόν.
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἷς μνηστήρων
 δμῶσιν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί: αὐτὰρ ἐγὼ γε
 390 οὐκ ἀλέγω, ἦρός μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
 ζῶει ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβεο πολλὰ ἔπεσσιν:
 Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
 395 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.»
 ἦ ῥα καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὥς κήδεαι υἱός,
 ὃς τὸν ξείνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ: μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
 400 δός οἱ ἐλὼν: οὐ τοι φθονέω: κέλομαι γὰρ ἐγὼ γε:
 μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τό γε μήτε τιν' ἄλλον

- δμῶν, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα:
 αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλειαι ἢ δόμεν ἄλλω.»
 405 αὐτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε:
 «Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες.
 εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.»
 ὧς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἐλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
 410 κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων:
 οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
 σίτου καὶ κρειῶν: τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
 αὐτὺς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν:
 στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε:
 415 «δός, φίλος: οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
 ἔμμεναι, ἀλλ' ὠριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λῶϊον ἢ περ ἄλλοι
 σίτου: ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 420 ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλήτη,
 τοίῳ ὅποιος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι:
 ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι ἄλλα τε πολλὰ
 οἷσιν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων—ἤθελε γάρ που—
 425 ὃς μ' ἅμα λῆϊστῆρσι πολυπλόγκτοισιν ἀνῆκεν
 Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
 αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 430 ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὥτρυνά νέεσθαι.
 οἱ δ' ὕβρει εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναικας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
 αὐτοὺς τ' ἔκτεινον: τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 435 οἱ δὲ βοῆς αἶοντες ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 ἦλθον: πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων
 χαλκοῦ τε στεροπῆς: ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 φύζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 στήναι ἐναντίβιον: περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 440 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεῖ χαλκῷ,
 τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου Ἴφι ἄνασσεν:
 ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω πῆματα πάσχων.»
 445 αὐτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 στήθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,

- μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴκηαι·
 ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
 450 ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι
 μαψιδίως, ἐπεὶ οὐ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
 ἄλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάστω.»
 τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδεϊ καὶ φρένες ἦσαν·
 455 οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σὼ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλα δοίης,
 ὃς νῦν ἄλλοτρίοισι παρήμενος οὐ τί μοι ἔτλης
 σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.»
 ὥς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 460 «νῦν δὴ σ' οὐκέτι καλὰ διέκ μεγάροιο γ' οἴω
 ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὄνειδεα βάζεις.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
 πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη ἥϋτε πέτρῃ
 ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο,
 465 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 ἄψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, καδ δ' ἄρα πῆρην
 θῆκεν εὐπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπε·
 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 470 οὐ μὰν οὐτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθος,
 ὅππότε ἄνθρωπερὶ οἷσι μαχεϊόμενος κτεάτεσσι
 βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν ἢ ἀργεννῆς οἶεσσιν·
 αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
 οὐλομένης, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
 475 ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἑρινύες εἰσὶν,
 Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 «ἔσθι' ἔκνηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἅπιθ' ἄλλῃ,
 μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἳ ἀγορεύεις,
 480 ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρός, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
 ὦδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
 «Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
 οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστιν.
 485 καὶ τε θεοὶ ξεῖνοισιν ἐοικότες ἄλλοδαποῖσι,
 παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
 ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.»
 ὥς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
 490 βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιν,
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 τοῦ δ' ὥς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
 βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῳῇσιν ἔειπεν·

- «αἶθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.»
- 495 αὐτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν:
 «εἰ γὰρ ἐπ' ἄρῃσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο:
 οὐκ ἄν τις τούτων γε εὐθρονον Ἦῳ ἴκοιτο.»
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «μαῖ, ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται:
- 500 Ἄντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικε.
 ξείνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
 ἀνέρας αἰτίζων: ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει:
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσαν τε,
 οὗτος δὲ θρήνῃ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.»
- 505 ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξίν,
 ἡμένη ἐν θαλάμῳ: ὁ δ' ἐδείπνεε διὸς Ὀδυσσεύς:
 ἢ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα διὸν ὑφορβόν:
 «ἔρχεο, δι' Εὐμαιε, κιὼν τὸν ξείνον ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἢδ' ἐρέωμαι
- 510 εἴ που Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἡὲ πέπυσται
 ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι: πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικε.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα
 «εἰ γὰρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί:
 οἷ ὃ γε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
- 515 τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα
 ἐν κλισίῃ: πρῶτον γὰρ ἐμ' ἴκετο νηὸς ἀποδράς:
 ἀλλ' οὐ πῶ κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.
 ὥς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀνὴρ ποτιδέρεται, ὅς τε θεῶν ἔξ
 αἰεῖδει δεδαῶς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
- 520 τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότε ἄειδῃ:
 ὥς ἐμὲ κείνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάρῳσι.
 φησὶ δ' Ὀδυσσεύς ξείνος πατρῷος εἶναι,
 Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
 ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκετο πῆματα πάσχων,
- 525 προπροκυλινδόμενος: στεῦται δ' Ὀδυσσεύς ἀκοῦσαι,
 ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
 ζωοῦ: πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμενδε.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
- 530 οὗτοι δ' ἡὲ θύρῃσι καθήμενοι ἐψιασάντων.
 ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ', ἐπεὶ σφισι θυμὸς εὐφρων.
 αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ: τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν,
 οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡματα πάντα,
- 535 βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἰγας,
 εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον,
 μαψιδίως: τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,

- 540 αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.»
ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια,
αἰψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«ἔρχο μοι, τὸν ξείνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
- 545 οὐχ ὀράας ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσι;
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
αἶ κ' αὐτὸν γνῶν νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
- 550 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.»
ὥς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν:
ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«ξείνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ἐ θυμὸς
- 555 ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυῖη.
εἰ δέ κέ σε γνῶν νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηΐζεις· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσι.»
- 560 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
«Εὐμαι', αἰψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπειη;
οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμῆν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
ἀλλὰ μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
- 565 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
οὐ τι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
οὔτε τι Τηλέμαχος τό γ' ἐπήρκεσεν οὔτε τις ἄλλος.
τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
- 570 μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥελιον καταδύντα:
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἄσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί· εἵματα γὰρ τοι
λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα.»
ὥς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
- 575 τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια:
«οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαιε· τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
ἦ τινά που δείσας ἐξαίσιον ἦε καὶ ἄλλως
αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.»
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα:
- 580 «μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἃ πέρ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,
ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων.
ἀλλὰ σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἥελιον καταδύντα.
καὶ δὲ σοὶ ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασίλεια,
οἴην πρὸς ξείνον φάσθαι ἔπος ἢδ' ἐπακοῦσαι.»
- 585 αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:

- «οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος· ὅτ'εται, ὥς περ ἂν εἴη·
οὐ γάρ ποῦ τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώνται.»
ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευεν, ὁ δ' ὥχετο δῖος ὑφορβὸς
590 μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίῃαθ' οἱ ἄλλοι·
«ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κείνα φυλάξων,
σὸν καὶ ἐμὸν βίον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
595 αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ
μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.»
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
«ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
600 ἡῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά·
αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.»
ὥς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος
βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε,
605 πλεῖον δαιτυμόνων· οἱ δ' ὀρχηστυὶ καὶ ἀοιδῇ
τέρποντ'· ἦδη γάρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

Ραψωδία Σ'

- ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ
ἄζηχ' ἐς φαγέμεν καὶ πιέμεν: οὐδέ οἱ ἦν ἴς
οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
- 005 Ἄρναϊος δ' ὄνομ' ἔσκε: τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
ἐκ γενετῆς: Ἴρον δὲ νέοι κίχλησκον ἅπαντες,
οὔνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι:
ὃς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 010 «εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη.
οὐκ αἴεις ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
ἐλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπη.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.»
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
- 015 «δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω,
οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
ἀλλοτρίων φθονέειν: δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης
ὥς περ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
- 020 χερσὶ δὲ μὴ τι λίην προκαλίζεο, μὴ με χολώσης,
μὴ σε γέρων περ ἐὼν στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
αἵματος: ἥσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
αὔριον: οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.»
- 025 τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης:
«ὦ πόποι, ὥς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηῖ καμινοὶ ἴσος: ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὥς ληϊβοτείρης.
- 030 ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσι καὶ οἶδε
μαρναμένους: πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;»
ὥς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλῶν
οὔδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.

- τοῖν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόιο,
 035 ἦδ' ὃν ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστῆρεςσιν:
 «ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
 οἷον τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα.
 ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
 χερσὶ μαχέσασθαι: ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.»
 040 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελῶντες,
 ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοεῖμονας ἠγερέθοντο.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός:
 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὄφρα τι εἴπω.
 γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί, τὰς ἐπὶ δόρπῳ
 045 κατθέμεθα κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες:
 ὀππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 τάων ἣν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέσθω:
 αἰεὶ αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.»
 050 ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ὦ φίλοι, οὐ πῶς ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
 ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον: ἀλλὰ με γαστήρ
 ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
 055 ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον,
 μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἤρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρεῖν
 πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσσει.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυν ὥς ἐκέλευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
 060 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο:
 «ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
 τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
 δειδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται ὅς κε σε θείνη:
 ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
 065 Ἀντινόος τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
 καλοὺς τε μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι
 στήθεά τε στιβαροὶ τε βραχίονες: αὐτὰρ Ἀθήνη
 070 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἦλδ' ἀνέποιμ' ἐν λαῶν.
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο:
 ὦδε δὲ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον:
 «ἦ τάχα Ἴρος Ἀἴρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει,
 οἷον ἐκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.»
 075 ὥς ἄρ' ἔφην, Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
 ἀλλὰ καὶ ὥς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη
 δειδιότα: σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσι.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 «νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγαίε, μήτε γένοιο,

- 080 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδίας αἰνῶς,
 ἄνδρα γέροντα, δῦη ἄρημένον, ἧ μιν ἰκάνει.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἔρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
 αἶ κέν σ' οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 πέμψω σ' ἡπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.
- 085 εἰς Ἴχκετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 ὅς κ' ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὐατα νηλέϊ χαλκῷ,
 μήδεά τ' ἐξερύσας δῶη κυσὶν ὦμα δάσσασθαι.»
 ὥς φάτο, τῷ δ' ἔτι μάλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα.
 ἐς μέσσον δ' ἄναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
- 090 δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 ἧ ἐλάσει' ὥς μιν ψυχῇ λίποι αὖθι πεσόντα,
 ἧέ μιν ἦκ' ἐλάσειε τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσάιαντ' Ἀχαιοί.
- 095 δὴ τότ' ἀνασχομένω ὁ μὲν ἦλασε δεξιὸν ὦμον
 Ἴρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσαν ὑπ' οὐατος, ὅστέα δ' εἴσω
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθε κατὰ στόμα φοῖνιον αἶμα,
 καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακῶν, σὺν δ' ἦλασ' ὀδόντας
 λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
- 100 χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔλκε διέκ προθύροιο λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 αἰθούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
 εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 105 «ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο σύας τε κύνας τ' ἀπερύκων,
 μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι
 λυγρὸς ἐών, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.»
 ἦ ῥα καὶ ἄμφ' ὥμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἄορτήρ.
- 110 ἄψ δ' ὁ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
 ἡδὺ γελῶντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσι:
 «Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
- 115 ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἡπειρόνδε
 εἰς Ἴχκετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.»
 ὥς ἄρ' ἔφην, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
 ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
- 120 ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν αἰείρας
 καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε:
 «χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
- 125 «Ἀμφίνομ', ἧ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι:

- τοίου γὰρ καὶ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
 Νῆσον Δουλιχίῃα ἐὺν τ' ἔμεν ἀφνειὸν τε·
 τοῦ σ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοῦνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
 130 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
 πάντων ὅσα τε γαῖαν ἐπι πνείει τε καὶ ἔρπει.
 οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
 ὄφρ' ἀρετὴν παρέχῃσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
 135 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ·
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἐμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλβίος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
 140 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
 τῷ μὴ τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
 ἀλλ' ὃ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.
 οἷ' ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 145 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλὰ σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μῆδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 ὁππότε νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν·
 οὐ γὰρ ἀναιμωτὶ γε διακρινέεσθαι οἶω
 150 μνηστῆρας καὶ κείνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.»
 ὥς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιθδέα οἶνον,
 ἅψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσσετο θυμός.
 155 ἀλλ' οὐδ' ὥς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρ' ἵφι δαμῆναι.
 ἅψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἐνθεν ἀνέστη.
 τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 160 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφροني Πηνελοπείη,
 μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
 θυμὸν μνηστήρων ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος ἢ πάρος ἦεν.
 ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 «Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὗ τι πάρος γε,
 165 μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισι περ ἔμπηγ·
 παιδὶ δέ κεν εἵποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
 μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 οἳ τ' εὔ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὀπιθεν φρονέουσι.»
 τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 125 «170ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἴθι καὶ σῶ παιδὶ ἔπος φάο μῆδ' ἐπίκευθε,

- χρώτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς:
 μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 ἔρχετο, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.
 175 ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
 ἡρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.»
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραυδά, κηδομένη περ,
 180 χρώτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἄλοιφῃ:
 ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 ὤλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
 ἀλλὰ μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν:
 οἷη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας: αἰδέομαι γάρ.»
 185 ὥς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ διἑκ μεγάροιο βεβήκει
 ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 κούρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
 εὖδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψευα πάντα
 190 αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῇρι: τέως δ' ἄρα διὰ θεάων
 ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
 κάλλεϊ μὲν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
 ἄμβροσίῳ, οἷω περ εὐστέφανος Κυθήρεια
 χρίεται, εὖτ' ἂν ἦη Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα:
 195 καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
 λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκε πριστοῦ ἐλέφαντος.
 ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπεβήσετο διὰ θεάων,
 ἤλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
 φθόγγῳ ἐπερχόμεναι: τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
 200 καὶ ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς φώνησέν τε:
 «ἤ με μάλ' αἰνοπαθῇ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
 αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἀγνή
 αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
 205 παντοίην ἄρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.»
 ὥς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἷη: ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 210 ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα:
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
 τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν,
 πάντες δ' ἡρόσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 ἢ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἱόν:
 215 «Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα:
 παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας:
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσι καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνεις,

- καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,
 ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φώς,
 220 οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι οὐδὲ νόημα.
 οἶον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτως.
 πῶς νῦν, εἴ τι ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἦμενος ὥδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς;
 225 σοὶ κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.»
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὖν σε νεμεσσωμαι κεχολῶσθαι:
 αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἔκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια: πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 230 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι:
 ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος
 οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἄρωγοί.
 οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 μνηστῆρων ἰότητι, βίη δ' ὃ γε φέρτερος ἦεν.
 235 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἐκάστου,
 ὥς νῦν Ἴρος κείνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
 240 ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς,
 οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται ποσὶν οὐδὲ νέεσθαι
 οἴκαδ', ὅπη οἱ νόστος, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον:
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν:
 245 «κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 πλέονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
 ἦῶθεν δαινύατ', ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
 εἰδὸς τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας.»
 250 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια:
 «Εὐρύμαχ', ἦ τοι ἐμὴν ἀρετὴν εἰδὸς τε δέμας τε
 ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς,
 εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 255 μείζον κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως.
 νῦν δ' ἄχομαι: τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κάτα πατρίδα γαῖαν,
 δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἐλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα:
 «ὦ γύναι, οὐ γὰρ οὔτω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 260 ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι:
 καὶ γὰρ Τρῳάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
 ἡμὲν ἀκοντιστὰς ἡδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν
 ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ κε τάχιστα

- ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο.
 265 τῷ οὐκ οἶδ' ἢ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἢ κεν ἁλώω
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν
 ὥς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος·
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι,
 270 γήμασθ' ὥ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.»
 κείνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 νύξ δ' ἔσται ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσῃ
 οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
 ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ὄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 275 μνηστήρων οὐχ ἦδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο·
 οἷ τ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θυγάτρα
 μνηστεύειν ἐθέλωσι καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν,
 αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἵφια μῆλα,
 κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 280 ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοντι νήποινον ἔδουσιν.»
 ὧς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
 μελιχίους ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
 τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
 285 «κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
 δέξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἵμεν οὔτε πη ἄλλῃ,
 πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος.»
 290 ὧς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
 Ἀντινώ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
 ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
 295 ὄρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε.
 χρύσειον, ἠλέκτροισιν ἐρμένον ἠέλιον ὥς.
 ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶω θεράποντες ἔνεικαν,
 τρίγληνα μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
 ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
 300 ἴσθμιον ἦνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
 ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
 ἢ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν,
 τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα
 οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἄοιδὴν
 305 τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν,
 ὄφρα φαείνοιν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν,
 αὔα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκασμένα χαλκῷ,

- 310 καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
 δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῇσιν
 αὐτὸς διογενῆς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «δμῳαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη βασιλεια·
 315 τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτὴν
 ἤμεναι ἐν μεγάρῳ, ἣ εἵρια πείκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τοῦτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 ἦν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐϋθρονον Ἥῳ μίμνειν,
 οὐ τί με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.»
 320 ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 τὸν δ' αἰσchrῶς ἐνένιπε Μελανθῶ καλλιπάρηρος,
 τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 παῖδα δὲ ὥς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
 325 ἀλλ' ἦ γ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο καὶ φιλέεσκεν.
 ἦ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν·
 «ξείνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 οὐδ' ἐθέλεις εὔδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθών,
 ἥε που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις,
 330 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβείς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμώνια βάζεις.
 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
 μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
 335 ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ στιβαρῇσι
 δώματος ἐκπέμφῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.»
 τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
 κείσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διὰ μελεῖσσι τάμησιν.»
 340 ὥς εἰπὼν ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
 βᾶν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα, λύθην δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστης
 ταρβουσύνῃ· φᾶν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν
 ἐστήκειν ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
 345 ὥρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
 μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 λῶβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδew Ὀδυσῆος.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
 350 κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλω δ' ἐτάροισιν ἔτευχε.
 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 οὐκ ἄθεεὶ ὄδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·
 355 ἔμπης μοι δοκέει δαίδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
 κὰκ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὐ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἡβαιαί.»

- ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον:
 «ξεῖν', ἦ ἄρ' κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς—μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται—
 αἵμασιός τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
 360 ἔνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
 εἵματα δ' ἀμφιέσαιμι ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
 ἔργον ἐποιχέσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
 βούλειαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.»
 365 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Εὐρύμαχ', εἰ γάρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὦρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἥματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
 370 νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίῃ δὲ παρείῃ.
 εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἴεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι,
 αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 τετράγυον δ' εἴη, εἵκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω:
 375 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
 εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε
 καὶ κυνέη πάγχαλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα,
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρῶτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
 380 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὄνειδίζων ἀγορεύοις.
 ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής:
 καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
 οὔνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 385 αἰψὰ κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα,
 φεύγοντι στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε.»
 ὥς ἔφατ', Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἄ δεῖλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορεύεις
 390 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβεῖς; ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν: ὃ καὶ μεταμώνια βάζεις.
 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;»
 ὥς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 395 Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
 Εὐρύμαχον δείσας: ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα
 δεξιτερήν: πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα,
 αὐτὰρ ὃ γ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
 400 ὥδε δέ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον:
 «αἴθ' ὦφελ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι

- πρὶν ἐλθεῖν: τῷ οὐ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε.
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.»
405 δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο
«δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτῶν οὐδὲ ποτῆτα: θεῶν νύ τις ὑμῖν ὀροθύνει.
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἶκαδ' ἰόντες,
ὀππότε θυμὸς ἄνωγε: διώκω δ' οὐ τιν' ἐγὼ γε.»
410 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε
Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος:
«ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
415 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι:
μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμῶων, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσεύς θείοιο.
ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἶκαδ' ἰόντες:
420 τὸν ξεῖνον δὲ ἐώμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν: τοῦ γὰρ φίλον ἔκετο δῶμα.»
ὥς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον ἔειπε.
τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,
κῆρυξ Δουλιχιεύς: θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο:
425 νῶμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν: οἳ δὲ θεοῖσι
σπείσαντες μακάρεσσι πῖον μελιγδέα οἶνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος.

Ραψωδία Τ'

- αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
«Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
005 πάντα μάλ': αὐτὰρ μνηστήρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
«ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει
οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμῆ.
010 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔβαλε δαίμων
μή πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσῃτε καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
»»
ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
015 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
«μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
καλά, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδῃ
πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
020 νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἴξῃ αὐτμῆ.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
«αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο
οἴκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
025 δμῳᾶς δ' οὐκ εἷας προβλωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον.»
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
«ξεῖνος ὅδ': οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
χοίνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.»
ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
030 κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
τῷ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
ἐσφόρεον κόρυθᾶς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας

- ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 035 χρύσειον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλῆς ἐποίει.
 δῆ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα:
 «ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμαι.
 ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμαι,
 εἰλάτιναί τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
 φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς ὥς εἰ πυρὸς αἰθομένοιο.
 040 ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε:
 αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
 045 ὄφρα κ' ἔτι δμῳὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω:
 ἦ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.»
 ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διῆκ μεγάροιο βεβήκει
 κελῶν ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων,
 ἔνθα πάρος κοιμάθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι:
 050 ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο καὶ Ἡῶ δι' ἄνδ' ἐμιμνεν.
 αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
 ἦ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἦε χρυσήν Ἀφροδίτῃ.
 055 τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἐφίζε,
 δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θοῆνυν ποσὶν ἦκε
 προσφύε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
 060 ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο.
 αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῆτον πολὺν ἤρεον ἠδὲ τραπέζας
 καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον:
 πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 νήησαν ξύλα πολλά, φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
 065 ἦ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπε Μελανθῷ δεύτερον αὖτις:
 «ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
 δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπεύσεις δὲ γυναιίκας;
 ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο:
 ἦ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἴσθα θύραζε.»
 070 τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «δαιμονίη, τί μοι ᾧδ' ἐπέχεις κεκοτητόι θυμῷ;
 ἦ ὅτι δὴ ρυπόω, κακὰ δὲ χροῖ εἵματα εἵμαι,
 πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
 τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι
 075 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη,
 τοίῳ ὅποιος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι:
 ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυριοί, ἄλλα τε πολλὰ

- οἷσιν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 080 ἄλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που·
 τῷ νῦν μήποτε καὶ σύ, γύναι, ἀπὸ πάσαν ὀλέσσης
 ἀγλαίην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι·
 μή πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
 ἢ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
 085 εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
 ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκῃτι,
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὐ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.»
 ὥς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
 090 ἀμφίπολον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 «πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδεές, οὐ τί με λήθεις
 ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις·
 πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς
 ὥς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 095 ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.»
 ἦ ῥα καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 «Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος ἡδ' ἐπακούσῃ
 ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.»
 100 θ', ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
 δίφρον εὐξεστον καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 «ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
 105 τίς πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
 νεικέοι· ἦ γὰρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει,
 ὥς τέ τευ ἦ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεοῦδῆς
 110 ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἱφθίμοισιν ἀνάσσων
 εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ,
 τίκτῃ δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχῃ ἰχθῦς
 ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
 115 τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ,
 μῆδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 μή μοι μάλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
 μνησαμένῳ μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρὴ
 οἴκῳ ἐν ἄλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
 120 ᾗσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ·
 μή τίς μοι δμῶν νεμεσῆσεται, ἡδὲ σύ γ' αὐτή,
 φῇ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.»
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 «ξεῖν', ἦ τοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἰδὸς τε δέμας τε

- 125 ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς
 εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 μεῖζον κε κλέος εἶη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως.
 νῦν δ' ἄχομαι: τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
- 130 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελλον ἀμφινέμονται,
 οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάξομαι οὔθ' ἱκετάων
- 135 οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν:
 ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν: ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
 στησαμένη μέγαν ἱστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
- 140 λεπτόν καὶ περίμετρον: ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον:
 «κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
 ἐκτελέσω—μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται—
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
- 145 μοῖρ' ὅλοῃ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτιοι:
 μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶάδων νεμεσῇσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.»
 ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγρήνωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,
- 150 νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπεὶ δαΐδας παραθείμην.
 ὥς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοῦς:
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματὰ πόλλ' ἐτελέσθη,
 καὶ τότε δὴ με διὰ δμῳάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
- 155 εἶλον ἐπελθόντες καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
 ὥς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης:
 νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύνάμην γάμον οὔτε τιν' ἄλλην
 μῆτιν ἔθ' εὐρίσκω: μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
 γήμασθ', ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
- 160 γιγνώσκων: ἦδη γὰρ ἀνὴρ οἶός τε μάλιστα
 οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῆδος ὀπάζει.
 ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεδὸν γένος, ὀππόθεν ἐσσί.
 οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρης.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
- 165 «ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω: ἦ μὲν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
 πλείοσιν ἢ ἔχομαι: ἦ γὰρ δίκη, ὀππότε πάτρης
 ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
 170 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων:

- ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλᾶς.
 Κρήτη τις γαί' ἔστι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 καλὴ καὶ πείριρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
 πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις.
 175 ἄλλῃ δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
 ἐν δ' Ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριέες τε τριχάϊκες δῖοί τε Πελασγοί.
 τῇσι δ' ἐνὶ Κνωσός, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
 ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής,
 180 πατὴρ δ' ἐμοῖο πατήρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος
 Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
 ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νῆεσσι κορωνίσιν Ἴλιον ἴσω
 ὦχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
 ὀπλότερος γενεῇ· ὃ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
 185 ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ιδόμην καὶ ξείνια δῶκα.
 καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἴς ἀνέμοιο,
 ἰέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλειῶν·
 στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυΐης,
 ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόγις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
 190 αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυδ' ἀνελθών·
 ξείνον γάρ οἱ ἔφρασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
 τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ πέλεν ἡὼς
 οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων ἐὺ ἐξείνισσα,
 195 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
 καὶ οἱ τοῖς ἄλλοις ἐτάροις, οἱ ἅμ' αὐτῷ ἔποντο,
 δημόθεν ἄλφιτα δῶκα καὶ αἶθοπα οἶνον ἀγείρας
 καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
 ἔνθα δυνώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
 200 εἵλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
 εἶα ἵστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὥρορε δαίμων.
 τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε, τοὶ δ' ἀνάγοντο.»
 ἴσκε φεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
 205 ὥς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν,
 ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
 τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
 ὥς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δάκρυ χεούσης,
 κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 210 θυμῷ μὲν γοόωσαν ἐὼν ἐλέαιρε γυναῖκα,
 ὀφθαλμοὶ δ' ὥς εἰ κέρα ἔστασαν ἢ σίδηρος
 ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὃ γε δάκρυα κεῦθεν.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 ἐξαυτὶς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 215 «νῦν μὲν δὴ σευ, ξεινέ γ', οἴω πειρήσεσθαι,
 εἰ ἐτεδὸν δὴ κείθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι

- ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
 εἰπέ μοι ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ' εἵματα ἔστο,
 αὐτὸς θ' οἶος ἔην, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔποντο.»
 220 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
 εἰπέμεν: ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστὶν
 ἐξ οὗ κείθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης:
 αὐτάρ τοι ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 225 χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
 διπλῆν: αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 αὐλοῖσιν διδύμοισι: πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν:
 ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλόν,
 ἀσπαίροντα λάων: τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 230 ὡς οἱ χρύσειοι ἐόντες ὁ μὲν λάε νεβρόν ἀπάγχων,
 αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαῶς ἥσπαιρε πόδεσσι.
 τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ' σιγαλόεντα,
 οἷόν τε χρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλίοιο:
 τὼς μὲν ἔην μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἡέλιος ὥς:
 235 ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες,
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
 οὐκ οἶδ' ἦ τάδε ἔστο περὶ χροῖ' οἶκοθ' Ὀδυσσεύς,
 ἦ τις ἐταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 ἦ τίς που καὶ ξείνος, ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
 240 ἔσκε φίλος: παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὅμοιοι.
 καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
 καλὴν πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
 αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
 καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 245 εἶπετο: καὶ τὸν τοι μυθήσομαι, οἶος ἔην περ.
 γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε: τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
 ὦν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.»
 ὥς φάτο, τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὥρσε γόοιο,
 250 σήματ' ἀναγνούσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο.
 καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε:
 «νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός,
 ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔσῃ αἰδοῖός τε:
 255 αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἳ ἀγορεύεις,
 πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν
 κείνῳ ἄγαλμ' ἔμεναι: τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς
 οἷκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 τῷ ῥα κακῇ αἵσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
 260 ὥχετ' ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

- μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρειο, μηδέ τι θυμὸν
 τῆκε, πόσιν γοόωσα. νεμεσσῶμαι γε μὲν οὐδέν:
 265 καὶ γάρ τίς τ' ἄλλοϊον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσσασα
 κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότῃτι μιγεῖσα,
 ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοὶς ἐναλίγκιον εἶναι.
 ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον:
 νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω
 270 ὥς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα
 ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πῖονι δῆμῳ,
 ζωοῦ: αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. αὐτὰρ ἐρίηρας ἐταίρους
 ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 275 Θρινακίης ἄπο νήσου ἰών: ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
 Ζεὺς τε καὶ Ἡέλιος: τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ:
 τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
 280 οἳ δὲ μιν περὶ κῆρι θεὸν ὥς τιμήσαντο
 καὶ οἱ πολλὰ δόσαν πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοῖ
 οἴκαδ' ἀπήμαντον. καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
 ἦην: ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι:
 285 ὥς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
 οἶδ' Ὀδυσσεύς, οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων:
 ὦμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἐταίρους,
 290 οἳ δὲ μιν πέμψουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε: τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς:
 καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσχοι,
 295 ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
 ὅππως νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφοδὸν ἦε κρυφηδόν.
 300 ὥς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος καὶ ἐλεύσεται ἤδη
 ἄγχι μάλ', οὐδ' ἔτι τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 δηρὸν ἀπεσσεῖται: ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 ἰστίῃ τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω:
 305 ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὥς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:

- «αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη:
 310 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε πολλά τε δῶρα
 ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 ἀλλὰ μοι ᾧδ' ἄνὰ θυμὸν οἴεται, ὥς ἔσεται περ:
 οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 τεύξῃ, ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάτωντορές εἰς' ἐνὶ οἴκῳ
 315 οἶος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴ ποτ' ἔην γε,
 ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
 ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάθετε δ' εὐνήν,
 δέμνια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ὥς κ' εὖ θαλπιῶν χρυσόθρονον Ἥῳ ἵκηται.
 320 ἠῶθεν δὲ μάλ' ἤρι λοέσσαι τε χρίσαι τε,
 ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδῃται
 ἥμενος ἐν μεγάρῳ: τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
 τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος: οὐδέ τι ἔργον
 ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
 325 πῶς γὰρ ἐμεῦ σύ, ξεῖνε, δαήσσαι εἴ τι γυναικῶν
 ἀλλάνων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
 εἴ κεν ἄϋσταλέος, κακὰ εἰμένος ἐν μεγάροισιν
 δαινύῃ; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
 ὅς μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἔη καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
 330 τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
 ζῶν, ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεισίουσιν ἅπαντες:
 ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
 τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺν δια ξεῖνοι φορέουσι
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.»
 335 ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ᾧ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος,
 ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
 ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόμεντα
 νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο,
 340 κείῳ δ' ὥς τὸ πάρος περ ἄϋπνους νύκτας ἵαυον:
 πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
 ἄεσα καὶ τ' ἀνέμεινα ἐϋθρονον Ἥῳ δῖαν.
 οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
 γίγνεται: οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο
 345 τάων αἶ τοι δῶμα κάτα δρήσταιρα ἕασιν,
 εἰ μή τις γρηῦς ἔστι παλαιή, κεδνὰ ἰδυῖα,
 ἣ τις δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶν ὅσσα τ' ἐγὼ περ:
 τῇ δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμεῖο.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 350 «ξεῖνε φίλ': οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ᾧδε
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
 ὥς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις:
 ἔστι δέ μοι γρηῦς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα
 ἢ κείνον δύστηνον ἐϋ τρέφεν ἠδ' ἀτίταλλε,

- 355 δεξαμένη χεῖρεςσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
 ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 νίψον σοῖο ἀνακτος ὁμήλικα: καὶ που Ὀδυσσεὺς
 ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας τοιόσδε τε χεῖρας:
- 360 αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγυράσκουσιν.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
 δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυνδὸν ἔειπεν:
 «ὦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος: ἥ σε περὶ Ζεὺς
 ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδέα θυμὸν ἔχοντα.
- 365 οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ
 πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,
 ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδους, ἀρώμενος ἦρος ἱκοιο
 γῆράς τε λιπαρὸν θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν:
 νῦν δέ τοι οἷω πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
- 370 οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφειλίοντο γυναῖκες
 ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἱκοίτο,
 ὥς σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεφιόωνται ἄπασαι,
 τᾶων νῦν λώβην τε καὶ αἷσχα πόλλ' ἄλεείνων
 οὐκ ἑάας νίξειν: ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἄνωγε
- 375 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 τῷ σε πόδας νίψω ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
 καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
 κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅττι κεν εἴπω:
 πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἱκόντο,
- 380 ἀλλ' οὐ πώ τινά φημι ἐοικότα ὧδε ιδέσθαι
 ὥς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσῆϊ ἔοικας.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ὦ γρη῏, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν
- 385 ἔμμεναι, ὥς σὺ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα
 τοῦ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
 ψυχρόν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἵζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα:
- 390 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο, μὴ ἑ λαβοῦσα
 οὐλὴν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
 νίξε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἐόν: αὐτίκα δ' ἔγνω
 οὐλὴν, τὴν ποτέ μιν σῶς ἦλασε λευκῷ ὁδόντι
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας,
- 395 μητρὸς ἐῆς πάτερ' ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
 κλεπτοσύνη θ' ὄρκῳ τε: θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας: τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
 ἀρνῶν ἢ δ' ἐρίφων: ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
 Αὐτόλυκος δ' ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον
- 400 παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς:

- τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 παυομένῳ δόρποιο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 «Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο ὅττι κε θῆαι
 παιδὸς παιδὶ φίλῳ: πολυάρετος δέ τοί ἐστιν.»
- 405 αὐτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο φώνησέν τε:
 «γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω:
 πολλοῖσιν γάρ ἐγὼ γε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω,
 ἀνδράσιν ἡδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν:
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον: αὐτὰρ ἐγὼ γε,
- 410 ὀππότε ἂν ἡβήσας μητρῴον ἐς μέγα δῶμα
 ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασι,
 τῶν οἱ ἐγὼ δώσω καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.»
 τῶν ἔνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
- 415 χερσὶν τ' ἡσπάζοντο ἔπεσσί τε μειλιχίοισι:
 μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῶς Ὀδυσσῆϊ
 κύσσ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
 δείπνον ἐφοπλίσσαι: τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
- 420 αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον:
 τὸν δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
- 425 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἵσης:
 ἦμος δ' ἥλιος κατέδυσσε καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 βάν ῥ' ἔμεν ἐς θήρην, ἡμὲν κύνες ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
- 430 υἱέες Αὐτολύκου: μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦεν: αἰπὸν δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλη
 Παρνησοῦ, τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
 Ἥελιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας
 ἐξ ἀκαλαρρεῖταιο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο,
- 435 οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες: πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
 ἵχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἦισαν, αὐτὰρ ὀπισθεν
 υἱέες Αὐτολύκου: μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς:
- 440 τὴν μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 οὔτε μιν Ἥελιος φασέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 οὐτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές: ὥς ἄρα πυκνὴ
 ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἥλιθα πολλή.
 τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖν,
- 445 ὥς ἐπάγοντες ἐπῆσαν: ὁ δ' ἀντίος ἔκ ξυλόχοιο
 φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,

- στῇ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
 ἔσσυτ' ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
 οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
 450 γουνὸς ὑπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
 λικριφὶς αἶψας, οὐδ' ὅστέον ἔκετο φωτός.
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
 ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
 καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 455 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο,
 ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
 δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινὸν
 ἔσχεθον, αἶψα δ' ἔκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 460 εὖ ἰησάμενοι ἡδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες
 καρπαλίμως χαίροντα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμπον
 εἰς Ἰθάκην. τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 οὐλὴν ὅττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν
 465 ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι,
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἰάσιν Αὐτολύκοιο.
 τὴν γρη῏ς χεῖρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
 γνῶ ῥ' ἐπιμασασμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
 ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός,
 470 ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
 τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα, τῷ δέ οἱ ὅσσε
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ἀψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
 «ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἐγὼ γε
 475 πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.»
 ἦ καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
 πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
 ἦ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύναντ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
 τῇ γάρ Ἀθηναίῃ νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῇφι,
 τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσσον ἐρύσσατο φώνησέν τε.
 «μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
 τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 485 ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
 σίγα, μή τίς τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
 ὦδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅππότε ἂν ἄλλας
 490 δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 «τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.

- οἶσθα μὲν οἶον ἐμὸν μένος ἔμπεδον οὐδ' ἐπιεικτόν,
 ἔξω δ' ὥς ὅτε τις στερεῇ λίθος ἦε σίδηρος.
 495 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν:
 εἴ χ' ὑπὸ σοι γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναικάς,
 αἳ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἰὶ νηλείτιδές εἰσι.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 500 «μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεται; οὐδέ τί σε χρή.
 εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσοι' ἐκάστην:
 ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 οἰσομένη ποδάνιπτρα: τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
 505 αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
 αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
 θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια:
 «ξείνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή:
 510 καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὦρη,
 ὃν τινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων:
 ἥματα μὲν γὰρ τέρπομι' ὀδυρομένη, γοώωσα,
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ:
 515 αὐτὰρ ἐπὴν νύξ ἔλθῃ, ἔλθῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
 κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 ὀξείαι μελεδῶνες ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 ὥς δ' ὅτε Πανδάρεου κούρη, χλωρῆς ἀηδῶν,
 καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
 520 δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
 ἦ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
 παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθιοιο ἄνακτος,
 ὥς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 525 ἦ δὲ μένω παρὰ παιδί καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
 κτήσιν ἐμήν, δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα,
 εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
 ἧ ἤδη ἄμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.
 530 παῖς δ' ἐμὸς ἦρος ἔην ἔτι νήπιος ἡδὲ χαλίφρων,
 γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν:
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνει,
 καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 κτήσιος ἀσχαλῶν, τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
 535 ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον.
 χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
 ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα:
 ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης

- 540 πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
 ἄθροοι ἐν μεγάροις, ὃ δ' ἐς αἰθέρα διὰν ἀέροθη.
 αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρω,
 ἄμφι δ' ἔμ' ἠγερέθοντο εὐπλοκαμίδες Ἀχαιοί,
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 545 ἄψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάρω,
 φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε φώνησέν τε·
 «θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
 οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
 ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεδὸς πόσις εἰλήλουθα,
 550 ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.»
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδῆς ὕπνος ἀνῆκε·
 παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
 πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἦχι πάρος περ.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 555 «ὦ γύναι, οὐ πως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
 ἄλλη ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἡ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
 πέφραδ' ὅπως τελείει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος
 πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 560 «ξεῖν', ἡ τοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
 γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείζεται ἀνθρώποισι.
 δοίαι γάρ τε πύλαι ἀμενηγῶν εἰσὶν ὀνείρων·
 αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 τῶν οἳ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 565 οἳ ῥ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
 οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
 οἳ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὄϊομαι αἰνὸν ὄνειρον
 ἐλθέμεν· ἡ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
 570 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ἦδε δὴ ἡὼς εἴσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
 οἴκου ἀποσχίσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
 τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσιν
 ἵστασ' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
 575 στάς δ' ὃ γε πολλὸν ἄνευθε διαρρίπτασκεν ὀϊστόν.
 νῦν δὲ μνηστῆρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
 ὃς δέ κε ῥῆϊτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
 καὶ διοῖσ τεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 580 κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνὶ πλεῖον βιότοιο·
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὄϊομαι ἔν περ ὀνείρω.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·

- 585 πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 πρὶν τούτους τόδε τόξον ἐϋξοον ἀμφαφώνοντας
 νευρὴν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι
 590 τέρπειν, οὐ κέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
 ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν αὐπνους ἔμμεναι αἰεὶ
 ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν
 ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
 595 λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἦ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
 ὥχετ' ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
 ἐνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 ἦ χαμάδις στορέσας ἦ τοι κατὰ δέμνια θέντων.»
 600 ὥς εἰποῦς' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἷη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 ἐς δ' ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ραψωδία Υ'

- αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο διὸς Ὀδυσσεύς·
κάμ' μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπερθε
κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
005 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ
κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταῖ δ' ἐκ μεγάρου γυναικες
ῥῆσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
ἀλλήλησι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
010 πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἥ δὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
ἧ ἔτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὑστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
ὥς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα
015 ἄνδρ' ἀγνοίησας ὑλάει μέμονέν τε μάχεσθαι,
ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
στήθος δὲ πλῆξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
«τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.
ἥματι τῷ ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθιε Κύκλωψ
020 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο οἴόμενον θανέεσθαι.»
ὥς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καταπτόμενος φίλον ἦτορ·
τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
025 ὥς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλῃ, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὥς ἄρ' ὃ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων
ὄππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει
030 μοῦνος ἐὼν πολέσι. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη
οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί·
στή δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
«τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;

- οἶκος μέν τοι ὄδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ
 035 καί, πάϊς, οἶόν ποῦ τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες:
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 040 μοῦνος ἐών: οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω:
 εἴ περ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 045 «σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερσίωνι πείθεθ' ἐταίρω,
 ὅς περ θνητός τ' ἐστί καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν:
 αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἦ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοις, ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν:
 εἴ περ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 050 νῶϊ περισταῖεν, κτείνειν μεμαῶτες Ἄρηι,
 καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἵφια μῆλα.
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος: ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσσαι ἤδη.»
 ὣς φάτο, καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
 055 αὐτὴ δ' ἄψ ἐς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων.
 εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα:
 κλαίει δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
 60A ρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο διὰ γυναικῶν:
 «Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διός, αἶθε μοι ἤδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἔλοιο
 αὐτίκα νῦν, ἣ ἔπειτα μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἡερόεντα κέλευθα,
 ἐν προχοῇ δὲ βάλοι ἀφορροῦ Ὠκεανοῖο.
 ὥς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι:
 τῇσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί, αἱ δ' ἐλίποντο
 ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
 τυρῶ καὶ μέλιτι γλυκερῶ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ:
 070 Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
 εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἀγνή,
 ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδασε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 εὔτ' Ἀφροδίτη διὰ προσέστιχε μακρὸν Ὀλυμπον,
 κούρης αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο—
 075 ἐς Δία τερπικέραυνον, ὃ γάρ τ' εὔ οἶδεν ἅπαντα,
 μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων—
 τόφρα δὲ τὰς κούρας ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο
 καὶ ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν:
 ὥς ἔμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

- 080 ἤέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὑπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὅπποτε κέν τις
ἦματα μὲν κλαίῃ, πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
- 085 νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν—ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων,
ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ—
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἵκελος αὐτῶ,
τοῖος ἔων οἷος ἦεν ἅμα στρατῶ: αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 090 χαίρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.»
ὥς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως.
τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς:
μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
ἦδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῇφι.
- 095 χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
θῆκε θύραζε φέρων. Διὶ δ' εὗξατο χεῖρας ἀνασχών:
«Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὕγρην
ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μ' ἐκακώσατε λίην,
- 100 φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἐνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.»
ὥς ἔφατ' εὐχόμενος: τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς,
αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
ὕψοθεν ἐκ νεφέων: γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
- 105 φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἄλειτουργις
πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι ἦατο ποιμένι λαῶν,
τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες
ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν,
- 110 ἡ δὲ μί' οὐπω παύετ', ἀφαιροτάτη δ' ἐτέτυκτο:
ἦ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι:
«Ζεῦ πάτερ, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
οὐδέ ποθι νέφος ἐστί: τέρας νύ τεω τόδε φαίνεις.
- 115 κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλὴ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω:
μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἦματι τῷδε
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν,
οἱ δὴ μοι καμάτω θυμαλγεί: γούνατ' ἔλυσαν
ἄλφιτα τευχούσῃ: νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.»
- 120 ὥς ἄρ' ἔφη, χαῖρεν δὲ κληδόνι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ζηνός τε βροντῇ: φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας,
αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο, ἰσόθεος φῶς,
- 125 εἵματα ἐσάμενος: περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὦμῳ:

- ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεί· χαλκῶ·
 στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπε·
 «μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 130 εὖνῃ καὶ σίτῳ, ἣ αὐτῶς κείται ἀκηδής·
 τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ, πινυτή περ ἐοῦσα·
 ἐμπλήγηδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
 χεῖρωνα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμπει.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 135 «οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω.
 οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός,
 σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἶρετο γὰρ μιν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιό καὶ ὕπνου μιμνήσκειτο,
 ἣ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῇσιν,
 140 αὐτὰρ ὃ γ', ὥς τις πάμπαν οἷζυρός καὶ ἄποτμος,
 οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
 ἀλλ' ἐν ἀδεφῇτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἴων
 ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.»
 ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 145 ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
 βῆ δ' ἔμμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
 ἣ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο διὰ γυναικῶν,
 Εὐρύκλει', Ὀππος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
 «ἀγρεῖθ', αἰ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
 150 ῥάσαστέ τ', ἐν τε θρόνοις εὐποιήτοισι τάπητας
 βάλλετε πορφυρέους· αἰ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
 πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας
 καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταῖ δὲ μεθ' ὕδωρ
 ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θάσσον ἰοῦσαι.
 155 οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
 ἀλλὰ μάλ' ἤρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἐορτή.»
 ὥς ἔφαθ', αἰ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο.
 αἰ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,
 αἰ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
 160 ἐς δ' ἦλθον δρηστήρες Ἀχαιῶν. οἱ μὲν ἔπειτα
 εὔ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα, ταῖ δὲ γυναῖκες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης
 τρεῖς σιάλους κατὰγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
 καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
 165 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσήυδα μελιχίοισι·
 «ξεῖν', ἣ ἄρ' τί σε μάλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
 ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τὸ πάρος περ·»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 «αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λῶβην,
 170 ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται
 οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.»

- ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν.
 αἶγας ἄγων αἰ πάσι μετέρεπον αἰπολίοισι,
 175 δείπνον μνηστήρεσσι. δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
 καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι:
 «ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
 ἀνέρας αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
 180 πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὄϊω
 πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
 αἰτίζεις; εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.»
 ὥς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 185 τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πῖονας αἶγας.
 πορθμῆες δ' ἄρα τοὺς γε διήγαγον, οἳ τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
 190 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς:
 «τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
 δύσμορος, ἧ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι:
 195 ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
 ὅππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται ὀϊζύν.»
 ἧ καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε: γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσω
 200 ὄλβος: ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.
 Ζεῦ πάτερ, οὐ τις σείο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος:
 οὐκ ἐλεαίρεις ἀνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
 μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
 ἴδιον, ὥς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε
 205 μνησαμένῳ Ὀδυσῆος, ἐπεὶ καὶ κεῖνον ὄϊω
 τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρα φάος ἡελίοιο.
 εἰ δ' ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀῖδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
 210 εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δῆμῳ.
 νῦν δ' αἱ μὲν γίγνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
 ἀνδρὶ γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων:
 τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναί σφισιν αὐτοῖς
 ἔδμεναι: οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
 215 οὐδ' ὀπιδα τρομέουσι θεῶν: μεμάασι γὰρ ἤδη
 κτήματα δάσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
 αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι

- πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν υἱὸς ἐόντος
 ἄλλων δῆμον ἰκέσθαι ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
 220 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὖθι μένοντα
 βουσὶν ἐπ' ἄλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
 ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὄϊομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν
 225 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείῃ·»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
 γιγνώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἔχει,
 τοῦνεκά τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·
 230 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 ἧ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
 σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεται, αἳ κ' ἐθέλησθα,
 κτεινομένους μνηστήρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.»
 235 αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 «αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
 γνοίης χ' οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.»
 ὥς δ' αὐτως Εὐμαιὸς ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
 νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 240 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόνον τε
 ἤρτουον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
 αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 245 «ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἦδε γε βουλή,
 Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός·»
 ὥς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 250 οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἰγας,
 ἴρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
 σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δέ τε οἶνον
 κρητῆρσιν κερύωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
 σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 255 καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἐωνοχόει δὲ Μελανθεύς.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειᾶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
 ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδόν,
 δίφρον ἀεικέλιον καταθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν·
 260 πᾶρ δ' ἐτίθει σπλάγχχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 «ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
 κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω

- πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὗ τοι δῆμιός ἐστιν
 265 οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κείνος.
 ὑμεῖς δέ, μνηστήρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
 καὶ χειρῶν, ἵνα μή τις ἕρις καὶ νεῖκος ὄρηται.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδάξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
 270 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός:
 «καὶ χαλεπὸν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
 Τηλεμάχου: μάλα δ' ἤμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
 οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων: τῷ κέ μιν ἤδη
 παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.»
 275 ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος: ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
 κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστρ' ἰερῶν θεῶν ἑκάτομβην
 ἤγον: τοὶ δ' ἀγέροντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
 ἄλσος ὑπο σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
 οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 280 μοῖρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα:
 πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο
 ἴσην, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον: ὥς γὰρ ἀνώγει
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο.
 μνηστήρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 285 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 ἦν δέ τις ἐν μνηστήρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς,
 Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναίειν:
 ὃς δὴ τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς θεσπεσίοισι
 290 μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
 ὃς ῥα τότε μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα:
 «κέκλυτέ μευ, μνηστήρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἵπω:
 μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐπέοικεν,
 ἴσην: οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
 295 ξείνους Τηλεμάχου, ὃς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 ἡὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἡέ τῳ ἄλλῳ
 δμῶν, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο.»
 ὥς εἰπὼν ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ.
 300 κείμενον ἐκ κανέοιο λαβών: ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς
 ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν, μείδῃσε δὲ θυμῷ
 σαρδάνιον μάλα τοῖον: ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ:
 «Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ:
 305 οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον: ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
 ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάλλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
 καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
 ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 φαίνεται: ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

- 310 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηρα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες,
 μήλων σφαζομένων οἴνοιό τε πινομένοιο
 καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἓνα πολλούς.
 ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
- 315 εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτείνει μενεαίνετε χαλκῷ,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στυφελίζομένους δμῳάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.»
- 320 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 ὁπλὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 «ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξείνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
- 325 δμῶων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
 ἥπιον, εἴ σφωῖν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέροισιν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νύσσει
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
- 330 τόφρ' οὐ τις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν ἰσχύμεναί τε
 μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
 εἰ νόστησ' Ὀδυσσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὃ τ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατὰλεξον,
- 335 γήμασθ' ὅς τις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλείστα πόρησιν,
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷα πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων, ἢ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδ'·
 «οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατὴρ ἐμοῖο,
- 340 ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἦ ἐφθιται ἢ ἀλάληται,
 οὐ τι διατρίβω μητρὸς γάμον, ἀλλὰ κελεύω
 γήμασθ' ὃ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
 αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάρουο δῖεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.»
- 345 ὥς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὥρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτρίοισιν,
 αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὤϊετο θυμός.
- 350 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 «ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
 εἰλύεται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γούνα.
 οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί,
 αἷματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμοι·
- 355 εἰδῶλων δὲ πλεόν πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,

- ἱεμένων Ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἥλιος δὲ
 οὐρανὸν ἔξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς. »
 ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 360 «ἀφραίνει ξείνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθῶς.
 ἀλλὰ μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
 εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει. »
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 «Εὐρύμαχ', οὐ τί σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆς ὀπάζειν·
 365 εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω
 καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικῆς.
 τοῖς ἔξιμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὕμιν
 ἐρχόμενον, τό κεν οὐ τις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
 μνηστῆρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 370 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθε. »
 ὧς εἰπὼν ἔξηλθε δόμων εὖ ναιετάοντων,
 ἔκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρόωντες
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοισι γελῶντες·
 375 ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 «Τηλέμαχ', οὐ τις σείο κακοξεινώτερος ἄλλος·
 οἷόν μιν τινὰ τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
 ἔμπαιον οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτως ἄχθος ἀρούρης.
 380 ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
 ἀλλ' εἴ μοι τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 τοὺς ξείνους ἐν νηϊ πολυκλήϊδι βαλόντες
 ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι. »
 ὧς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
 385 ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ,
 ὅπποτε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
 ἦ δὲ κατ' ἀντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν.
 390 δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
 ἡδὺ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
 δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
 θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

Ραψωδία Φ΄

- τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίων τε σίδηρον
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
005 κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο οἷο δόμοιο,
εἴλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
καλὴν χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος,
010 χαλκός τε χρυσός τε πολύκιμητός τε σίδηρος.
ἔνθα δὲ τόξον κείτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
ιοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοί,
δῶρα τὰ οἱ ξείνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
015 τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιν
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος. ἦ τοι Ὀδυσσεὺς
ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
020 τῶν ἔνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
παιδνὸς ἐών· πρὸ γὰρ ἦκε πατήρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἳ οἱ ὄλοντο
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
αἷ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
025 ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,
ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσαστ' οὐδὲ τράπεζαν,
τὴν ἦν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν,
030 ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
τάς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι.

- τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 035 ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην
 γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
 040 ἤρειτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνήμα ξείνοιο φίλοιο
 κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἦς ἐπὶ γαίης.
 ἢ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
 οὐδὸν τε δρυῖνον προσεβήσετο, τὸν ποτε τέκτων
 045 ξέσσειεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
 ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς,
 αὐτίκ' ἄρ' ἢ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
 ἅντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἥ τε ταῦρος
 050 βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
 πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
 ἢ δ' ἄρ' ἐφ' ὕψηλῆς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοὶ
 ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἴματ' ἔκειτο.
 ἔνθεν ὀρεξάμενη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
 αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
 055 ἐξομένη δὲ κατ' αὔθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἀνακτος.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 060 τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀῖστοί.
 τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
 κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἀνακτος.
 ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
 065 στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον·
 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ τόδε δῶμα
 070 ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
 ἀνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
 μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
 ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
 075 θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θεῖοιο·
 ὃς δέ κε ῥῆϊτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
 καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἅμ' ἐσποιμήν, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὀϊομαι ἔν περ ὀνείρῳ.»

- 080 ὥς φάτο, καί ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἐδέξατο καὶ κατέθηκε:
κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἶδε τόξον ἀνακτος.
Ἄντινοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
- 085 «νήπιοι ἀγροιώται, ἐφημέρια φρονέοντες,
ἅ δειλῶ, τί νυ δάκρυ κατεΐβετον ἡδὲ γυναικί
θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνετον; ἦ τε καὶ ἄλλως
κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἡὲ θύραζε
- 090 κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
μνηστήρεσσι ἀέθλον ἀάατον: οὐ γάρ οἴω
ῥῆϊδίως τόδε τόξον ἐῦξοον ἐντανύεσθαι.
οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν: ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὀπωπα,
- 095 καὶ γάρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.»
ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐώλπει
νευρὴν ἐντανύσειν διοῖσ τεύσειν τε σιδήρου.
ἦ τοι οὔστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα
- 100 ἦμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἐταίρους.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο:
«ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων:
μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
ἀλλ' ἅμ' ἔψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα:
- 105 αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ καὶ τέρπομαι ἄφρονα θυμῷ.
ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνή κατ' Ἀχαιῖδα γαῖαν,
οὔτε Πύλου ἱερῆς οὔτ' Ἀργεὸς οὔτε Μυκῆνης:
οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης:
- 110 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε: τί με χροὴ μητέρος αἴνου;
ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε μῆδ' ἔτι τόξου
δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην:
εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοῖσ τεύσω τε σιδήρου,
- 115 οὐ κέ μοι ἀχθυμένῳ τάδε δῶματα πότνια μήτηρ
λείποι ἅμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.»
ἦ καὶ ἀπ' ὥμοιῖν χλαῖναν θέτο φοινικέεσσαν
ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
- 120 πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε: τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
ὥς εὐκόσμως στήσε: πάρος δ' οὐ πῶ ποτ' ὀπώπει.
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζε.
- 125 τρεῖς μὲν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,

- τρις δὲ μεθήκε βίης, ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ,
 νευρὴν ἐντανύειν διοίστευσιν τε σιδήρου.
 καὶ νῦ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένον περ.
 130 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο:
 «ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ ἄχικυσ,
 ἢ νεώτερός εἰμι καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 ἀλλ' ἄγεθ', οἳ περ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
 135 τόξον πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.»
 ὧς εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμαῖζε,
 κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
 αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
 ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
 140 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός:
 «ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,
 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἶνοχοεύει.»
 ὧς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,
 145 ὃ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
 ἵζε μυχοίτατος αἰέν: ἀτασθαλῖαι δέ οἱ οἴῳ
 ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν:
 ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν,
 150 οὐδὲ μιν ἐντάνυσε: πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
 ἀτρίπτους ἀπαλάς: μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν:
 «ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
 πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι
 155 τεθνάμεν ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἔνενκ' αἰεὶ
 ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἡμάτα πάντα.
 νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ
 γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεὺς παράκοιτιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται ἠδὲ ἴδῃται,
 160 ἄλλῃν δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῖάδων εὐπέπλων
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος: ἦ δέ κ' ἔπειτα
 γῆμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.»
 ὧς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ ἔο τόξον ἔθηκε,
 κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
 165 αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
 ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
 «λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε, —νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων—
 170 εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.

- οὐ γάρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
οἶόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ οὔστων·
ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.»
- 175 ὥς φάτο, καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
«ἄγρει δῆ, πῦρ κῆον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
πᾶρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
- 180 τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.»
ὥς φάθ', ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
πᾶρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
- 185 ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
ἄρχοι μνηστῆρων· ἄρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
- 190 ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
ἀλλ' ὅτε δῆ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
φθηγξάμενός σφε ἔπεσσι προσηύδα μελιχίοισι·
«βουκόλε καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
ἧ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
- 195 ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
ᾧδε μάλ' ἐξαπίνης καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι;
ἧ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἧ Ὀδυσσῆϊ;
εἵπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.»
τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
- 200 «Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσεται ἐέλδωρ,
ὥς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
γνοίης χ' οἷα ἐμῇ δύναιμι καὶ χεῖρες ἔπονται.»
ὥς δ' αὖτως Εὐμαιοὺς ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
- 205 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
ἐξαυτίς σφε ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
«ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογήσας
ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
γινώσκω δ' ὥς σφῶν ἐλδομένοισιν ἱκάνω
- 210 οἴοισι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπὸ τροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι.
σφῶν δ', ὥς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσσω
- 215 οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
εἰ δ' ἄγε δῆ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,

- ὄφρα μ' εὖ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
 οὐλήν, τήν ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 220 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἷασιν Αὐτολύκοιο.»
 ὥς εἰπὼν ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
 τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 κλαῖον ἄρ' ἄμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους
 225 ὥς δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
 καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε:
 «παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μὴ τις ἴδῃται
 ἐξελθὼν μεγάραιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.
 230 ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μῆδ' ἅμα πάντες,
 πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὕμμες: ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω:
 ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἥδ' ἐφαρέτρην:
 ἀλλὰ σύ, δῖ' Εὐμαιο, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον
 235 ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, εἰπεῖν τε γυναιξὶ
 κληῖσαι μεγάραιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
 ἣν δέ τις ἦ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι θύραζε
 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργω.
 240 σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱῆλαι.»
 ὥς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας:
 ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη:
 ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἵτην θείου Ὀδυσῆος.
 245 Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 θάλπων ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρός: ἀλλὰ μιν οὐδ' ὥς
 ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ:
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶρος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 «ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων:
 250 οὐ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ:
 εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
 ἀμφιάλω Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν:
 ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
 ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὃ τ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
 255 τόξον: ἐλεγχείῃ δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.»
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός:
 «Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται: νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
 νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἐορτὴ τοῖο θεοῖο
 ἀγνὴ: τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἔκῃλοι
 260 κάτθετ': ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
 ἐστάμεν: οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἴω,
 ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,

- ὄφρα σπείσαντες καταθείμεν ἀγκύλα τόξα:
 265 ἦῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
 αἶγας ἄγειν, αἶ πασι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
 ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ
 τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.»
 ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 270 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 275 «κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης:
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει:
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
 λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε,
 νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν:
 280 ἦῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
 ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε τόξον ἐϋξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
 χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, ἥ μοι ἔτ' ἐστὶν
 ἴς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ἧ ἦδ' ἡ μοι ὄλεσεν ἄλῃ τ' ἀκομιστίη τε.»
 285 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
 δείσαντες μὴ τόξον ἐϋξοον ἐντανύσειεν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν:
 «ἅ δειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί:
 οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἔκῃλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
 290 δαίνυσσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεται, αὐτὰρ ἀκούεις
 μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
 ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
 βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
 295 οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
 ἄας' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ': ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἶνω,
 μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο:
 ἦρωας δ' ἄχος εἶλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
 300 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλεῖ χαλκῷ
 ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες: ὁ δὲ φρεσὶν ἦσιν ἀασθεὶς
 ἦϊεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφροني θυμῷ.
 ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
 οἳ δ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὔρετο οἶνοβαρείων.
 305 ὥς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
 ἐντανύσης: οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 ἡμετέρῳ ἐνὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νηῖ μελαίνῃ
 εἰς Ἑχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 πέμφομεν: ἔνθεν δ' οὐ τι σαώσεται: ἀλλὰ ἔκῃλος

- 310 πινέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «Ἄντινο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται:
 ἔλπεαι, αἶ χ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
 315 ἐντανύσῃ χερσὶν τε βίηφί τε ἤφι πιθήσας,
 οἴκαδ' ἐμ' ἄξεσθαι καὶ ἐγὼ θήσεσθαι ἄκοιτιν;
 οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε:
 μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
 ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.»
- 320 τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἤυδα:
 «κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 οὐ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι οἰόμεθ': οὐδὲ ἔοικεν:
 ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,
 μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
 325 ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
 μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐὔξοον ἐντανύουσιν:
 ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 ὥς ἐρέουσ', ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.»
- 330 αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «Εὐρύμαχ', οὐ πῶς ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 ἔμμεναι οἷ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
 ἀνδρὸς ἀριστῆος: τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
 οὗτος δὲ ξείνος μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπηγής,
 335 πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι υἱός.
 ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐὔξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
 ὦδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
 εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δῶη δέ οἱ εὐχος Ἀπόλλων,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
 340 δώσω δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
 καὶ ξίφος ἀμφηκεῖς: δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ' ὄππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.»
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα:
 «μητέρα ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὐ τις ἐμεῖο
 345 κρείσσων, ᾧ κ' ἐθέλω, δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
 οὔθ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 οὔθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο:
 τῶν οὐ τίς μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἶ κ' ἐθέλωμι
 καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
- 350 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἱστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι: τόξον δ' ἄνδρεςσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί: τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.»
 ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει:
 355 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.

- ἐς δ' ὑπερῶ' ἀναβάσσει σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὕφορβός·
 360 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
 ὦδε δέ τις εἶπεν νέων ὑπερηγορόντων·
 «πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
 οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
 365 ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.»
 ὣς φάσαν, αὐτὰρ, ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,
 δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
 «ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις
 370 μὴ σε καὶ ὀπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δῖωμαι,
 βάλλων χερμαδίοισι· βίῃφι δὲ φέρτερός εἰμι.
 αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασι,
 μνηστήρων χερσίν τε βίῃφι τε φέρτερος εἶην·
 τῷ κε τάχα στυγερώς τιν' ἐγὼ πέμψαμι νέεσθαι
 375 ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.»
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
 μνηστῆρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
 ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
 380 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 «Τηλέμαχος κέλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
 κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
 ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι θύραζε
 385 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.»
 ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
 κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
 σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
 κλήισεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
 390 κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
 βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδρησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·
 ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
 πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 395 μὴ κέρα ἱπες ἔδοιεν ἀποικομένοιο ἄνακτος.
 ὦδε τις εἶπεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 «ἦ τις θηητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπῆς ἔπλετο τόξων·
 ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται
 ἦ ὃ γ' ἐφορμάται ποιησέμεν, ὥς ἐνὶ χερσὶ
 400 νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.»
 ἄλλος δ' αὖ εἶπεν νέων ὑπερηγορόντων·

- «αἶ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν
 ὥς οὐτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.»
 ὥς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 405 αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἶδε πάντη,
 ὥς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδῇ,
 ἄψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἴος,
 ὥς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 δεξιτερῇ ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
 ἦ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδῇ.
 μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρώς
 ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 415 ὅττι ῥά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω·
 εἶλετο δ' ὠκὺν οἴστόν, ὃ οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τοῖ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρῃς
 κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
 τὸν ῥ' ἐπὶ πῆγῃ ἐλὼν ἔλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 420 αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἴστόν
 ἅντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 πρώτης στείλειῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
 ἰδὼς χαλκοβαρῆς· ὃ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
 «Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 425 ἦμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον οὐδέ τι τόξον
 δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
 οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 νῦν δ' ὦρῃ καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
 ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐφιάσθαι
 430 μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.»
 ἦ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὃ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
 ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἔγχρῃ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 παρ' θρόνον ἐστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

Ραψωδία Χ'

- αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιδὸν ἥδ' ἐφαρέτρην
ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν:
005 «οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται:
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐ πῶ τις βάλεν ἀνὴρ,
εἴσομαι, αἶ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.»
ἦ καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν οἷστόν.
ἦ τοι ὁ καλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε,
010 χρύσειον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίῳ οἶνιοι: φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο: τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
015 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ,
ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἦλυθ' ἀκωκή.
ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομέοιο: θοῶς δ' ἀπὸ εἵο τράπεζαν
020 ὥσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε:
σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δῶμαθ', ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους:
025 οὐδέ πη ἀσπίς ἔην οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἐλέσθαι.
νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσι:
«ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι: οὐκέτ' ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις: νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ' ἄριστος
030 κούρων εἰν Ἰθάκῃ: τῷ σ' ἐνθάδε γυῖπες ἔδονται.»
ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι: τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὥς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.

- τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 035 «ὦ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι
 δήμου ἅπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
 δμῳῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάξεσθε βιαίως,
 αὐτοῦ τε ζώντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 040 οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι·
 νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφήπται.»
 ὧς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν·
 πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
 Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν:
 045 «εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας,
 ταῦτα μὲν αἵσιμα εἶπας, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
 πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπείηλεν τάδε ἔργα,
 050 οὐ τι γάμου τόσσον κεχρημένος οὐδὲ χατίζων,
 ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
 ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύοι
 αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχίσας.
 νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφταται, σὺ δὲ φεῖδες λαῶν
 055 σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὀπισθεν ἄρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
 ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισι,
 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
 χαλκὸν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰς ὃ κε σὸν κῆρ
 ἱανθῇ· πρὶν δ' οὐ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.»
 060 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 ὅσσα τε νῦν ὕμμι' ἐστὶ καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 οὐδέ κεν ὧς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 065 νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἥδ' ἐμάχεσθαι
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
 ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι ὄϊομαι αἰπὺν ὄλεθρον.»
 ὧς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις:
 070 «ὦ φίλοι, οὐ γὰρ στήσῃ ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους,
 ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐϋξοὸν ἠδὲ φαρέτρην,
 οὐδοῦ ἅπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰς ὃ κε πάντας
 ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
 φάσγανά τε σπάσασθε καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
 075 ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
 ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
 ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστνυ, βοῇ δ' ὤκιστα γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.»
 ὧς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ

- 080 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἀμαρτῇ διὸς Ὀδυσσεύς
 ἰὼν ἀποπροΐει, βάλε δὲ στῆθος παρὰ μαζόν,
 ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρηδῆς δὲ τραπέζῃ
 085 κάμπεσεν ἰδνωθείς, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε
 καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
 θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
 λακτίζων ἐτίνασσε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.
 Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰείσατο κυδαλίμοιο
 090 ἀντίος αἶψας, εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
 εἰ πῶς οἱ εἴξειε θυράων. ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ
 Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ
 ὦμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασεν·
 δοῦπῃσεν δὲ πεσών, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 095 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
 αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δῖε μὴ τις Ἀχαιῶν
 ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειε
 φασγάνῳ αἶψας ἢ προπρηγνέα τύψας.
 βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
 100 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε
 καὶ κυνέην πάγχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν
 αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτῃ
 καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.»
 105 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «οἶσε θέων, ἦός μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοι,
 μὴ μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.»
 ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
 βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
 110 ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ
 καὶ πίσυρας κυνέας χαλκῆρεας ἵπποδασείας·
 βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ' δύσετο χαλκόν·
 ὥς δ' αὐτως τῷ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
 115 ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
 αὐτὰρ ὃ γ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί.
 τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
 120 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάρου
 ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
 αὐτὸς δ' ἀμφ' ὥμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμον,
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχτον ἔθηκεν,
 ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 125 εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.

- ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ,
 ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
 ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
 130 ἐσταότ' ἄγχι αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγνεται ἐφορμή.
 τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
 «ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἂν ὀρσοθύρην ἀναβαίη
 καὶ εἴποι λαοῖσι, βοῇ δ' ὤκιστα γένοιτο;
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.»
 135 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 «οὐ πως ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
 καὶ χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
 140 ἐκ θαλάμου· ἔνδον γάρ, οἶομαι, οὐδέ πη ἄλλη
 τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.»
 ὧς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 εἰς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥώγας μεγάροιο.
 ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα
 145 καὶ τόσσας κυνέας χαλκῆρεας ἵπποδασείας·
 βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκεν.
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὡς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα χερσὶ τε δοῦρα
 μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 150 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «Τηλέμαχ', ἦ μάλα δῆ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἢ Μελανθεύς.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδεν·
 «ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον—οὐδέ τις ἄλλος
 155 αἷτιος—ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
 κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο
 καὶ φράσαι ἢ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τάδε ῥέζει,
 ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἶω.»
 160 ὧς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 οἷσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
 αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
 «διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 165 κείνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ, ὃν οἶόμεθ' αὐτοί,
 ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
 ἢ μιν ἀποκτείνω, αἶ κε κρείσσω γε γένωμαι,
 ἦε σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἴν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ.»
 170 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «ἦ τοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς

- σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαώτας.
 σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
 ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὀπισθε,
 175 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχει·»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο,
 βᾶν δ' ἵμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
 180 ἦ τοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα,
 τῷ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 τῇ ἐτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον, πεπαλαγμένον ἄζχῃ.
 185 Λαέρτεω ἦρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε·
 δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·
 τῷ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἐλέτην ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
 κουρίξ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ,
 σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγεί δεσμῶ
 190 εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὥς ἐκέλευσεν
 υἱὸς Λαέρταο, πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν πέλασάν τε δοκοῖσι.
 τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 195 «νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις,
 εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·
 οὐδέ σέ γ' ἡριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
 λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἥνικ' ἀγινεῖς
 αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.»
 200 ὥς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεῖς ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῶ·
 τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαιρινήν,
 βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
 ἔνθα μένος πνείοντες ἐφρέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
 τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
 205 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ μῦθον ἔειπε·
 «Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνησai δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικίην δέ μοι ἔσσι.»
 210 ὥς φάτ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.
 μνηστήρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι·
 πρῶτος τὴν γ' ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 «Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεὺς
 μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῶ.
 215 ὦδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω·
 ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱόν,
 ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς

- ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῶ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις.
 αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,
 220 κτήμαθ' ὀπόσσα τοί ἐστι, τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρῃφι,
 τοῖσιν Ὀδυσσεύς μεταμίζομεν· οὐδέ τοι υἱας
 ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἔασομεν, οὐδέ θύγατρας
 οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.»
 ὧς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μάλλον,
 225 νείκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 «οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσσεῦ, μένος ἔμπεδον οὐδέ τις ἀλκή
 οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ εὐπατερεΐῃ,
 εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμῆς αἰεὶ,
 πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,
 230 σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
 πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν τε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
 ἅντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ἴδε ἔργον,
 ὄφρ' εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν
 235 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.»
 ἦ ῥα, καὶ οὐ πω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
 ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
 ἡμὲν Ὀδυσσεύς ἡδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
 αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
 240 ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλῃ ἄντην.
 μνηστήρας δ' ὥτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτόλεμός τε,
 Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης Πόλυβός τε δαΐφρων·
 οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
 245 ὅσσοι ἔτ' ἔζωνον περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο·
 τοὺς δ' ἡδὴ ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
 τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
 «ὦ φίλοι, ἦδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
 καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμῆματα εἰπών,
 250 οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
 τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά,
 ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσας, αἷ κέ ποθι Ζεὺς
 δῶν Ὀδυσσεῖα βλῆσθαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
 τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.»
 255 ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευεν,
 ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη,
 τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
 βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
 ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 260 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 «ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἵποιμι καὶ ἄμμι
 μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἱ μεμάασιν

- ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.»
 265 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
 ἅντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
 Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
 οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὁδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας,
 270 μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
 τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχρ' ἔλοντο.
 αὗτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
 ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
 τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὖσταθέος μεγάροιο
 275 βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἄραρυϊαν·
 ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχρ' μακρῷ
 280 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
 τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 μνηστῆρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
 ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
 285 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
 βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
 «ὦ Πολυθερσεΐδῃ φιλοκέρτομε, μή ποτε πάμπαν
 εἰκῶν ἀφραδίσῃ μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
 μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
 290 τοὔτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὃν ποτ' ἔδωκας
 ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.»
 ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχρ' μακρῷ.
 Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὔτα
 295 δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσαν·
 ἥριπε δὲ πρηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευ
 ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίγηθεν.
 οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὥς ἀγελαῖαι·
 300 τὰς μὲν τ' αἰόλος οἷστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
 ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἥματα μακρὰ πέλονται.
 οἱ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
 ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι·
 ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
 305 οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
 γίγνεται οὐδὲ φυγὴ· χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη·
 ὥς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
 τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὠρνυτ' ἀεικῆς
 κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἶματι θῦε.

- 310 λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«γουνούμαί σ', Ὀδυσεῦ: σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον:
οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον: ἀλλὰ καὶ ἄλλους
315 παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἅπο χεῖρας ἔχεσθαι:
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἑοργῶς
κείσομαι, ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων:
» 320
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
«εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεαι εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπένσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι:
325 τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.»
ὥς ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος: τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
330 Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν,
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἔσθι δ' ἐν χεῖρεσσὶν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
ἄγχι παρ' ὀροσθύρην: δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἣ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν
335 ἐρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκηναν,
ἧ γούνων λίσσοιτο προσαιῖξας Ὀδυσῆα.
ᾧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἄφασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
340 ἧ τοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροῦλου,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαιῖξας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«γουνούμαί σ', Ὀδυσεῦ: σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον:
345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
πέφνης, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀεῖδω.
αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
παντοίας ἐνέφυσεν: ἔοικα δέ τοι παραεῖδειν
ὥς τε θεῶ: τῷ με λιλαίεο δειροτομήσαι.
350 καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱός,
ὥς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας,
ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.»
ὥς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,

- 355 αἶψα δ' ἔδ' ὃν πατέρα προσεφώνεον ἐγγυς ἐόντα:
 «ἴσχεο μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ:
 καὶ κήρυκα Μέδοντα σιώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος,
 εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἡ δὲ συβώτης,
 360 ἡ δὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.»
 ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς:
 πεπτηγὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοεῖην
 365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὃδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο εἰπέ δὲ πατρί
 μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξεί χαλκῷ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἳ οἱ ἔκειρον
 370 κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.»
 τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «θάρσει, ἐπεὶ δὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
 ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἅτάρ εἴπησθα καὶ ἄλλῳ,
 ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.
 375 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔζεσθε θύραζε
 ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος αἰοιδός,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χροή.»
 ὣς φάτο, τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε,
 ἐξέσθην δ' ἄρα τῷ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
 380 πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένῳ αἰεὶ.
 πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἔδ' ὃν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
 ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
 πεπτεῶτας πολλούς, ὥστ' ἰχθύας, οὓς θ' ἄλιῃς
 385 κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
 δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῶ: οἳ δέ τε πάντες
 κύμαθ' ἄλδος ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται:
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν:
 ὡς τότ' ἄρα μνηστήρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 390 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἴπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.»
 ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπεῖθετο πατρί,
 κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν:
 395 «δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῖ παλαιγενές, ἣ τε γυναικῶν
 δμῳάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων:
 ἔρχεο: κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπη.»
 ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
 ὥϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
 400 βῆ δ' ἵμεν: αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.

- εὔρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσιν,
 αἶματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥστε λέοντα,
 ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο:
 πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθός τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
 405 αἵματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὧπα ιδέσθαι:
 ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
 ἦ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἶμα,
 ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον:
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένην περ,
 410 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυξε:
 οὐχ ὅσῃ κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα:
 οὐ τίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 415 οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο:
 τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
 αἳ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλείτιδές εἰσιν.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια:
 420 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 δμῳαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 εἰρία τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι:
 τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 425 οὔτ' ἐμὲ τίουσαι οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἐ μήτηρ
 σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμῳῇσι γυναιξίν.
 ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
 εἶπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.»
 430 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 «μή πω τήνδ' ἐπέγειρε: σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξίν
 ἐλθέμεν, αἳ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανώωντο.»
 ὡς ἄρ' ἔφη, γρηῷς δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
 435 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 εἰς ἔκαλεσσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας:
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 440 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε,
 δμῳὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰς ὃ κε πασέων
 ψυχὰς ἐξαφέλῃσθε καὶ ἐκλελάθωντ' Ἀφροδίτης,
 445 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρη.»
 ὡς ἔφαθ', αἳ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,

- αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,
 καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
 450 ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
 αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταῖ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἡδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβώτης
 455 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
 ξυῖον· ταῖ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 δμῳᾶς δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγῆς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 460 εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐ πως ἦεν ἀλύξαι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
 «μὴ μὲν δὴ καθαροῦ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῖραν
 μητέρη θ' ἡμετέρῃ παρὰ τε μνηστῆρσιν ἵαυον.»
 465 ὥς ἄρ' ἔφη, καὶ πείσμα νεὸς κυανοπρώροιο
 κίονος ἐξάψας μεγάλης περιβάλλε θόλοιο,
 ὑφ' ὅσ' ἐπεντανύσας, μή τις ποσὶν οὔδας ἵκοιτο.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἦ κίχλαι τανυσίπτεροι ἢ πέλειαι
 ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἐστήκη ἐνὶ θάμνῳ,
 470 αὐτὸν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος,
 ὥς αἳ γ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 δειρῆσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
 ἦσπαιρον δὲ πόδεςσι μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δὴν.
 ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
 475 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
 τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὦμά δάσασθαι,
 χεῖράς τ' ἡδὲ πόδας κόπτον κεκοτητόι θυμῷ.
 οἳ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε
 εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον·
 480 αὐτὰρ ὃ γε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 «οἷσε θεεῖον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,
 ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
 πάσας δ' ὄτρυνον δμῳᾶς κατὰ δῶμα νέεσθαι.»
 485 αὐτὲ προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 «ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω,
 μῆδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
 ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴῃ.»
 490 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.»
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθῃσε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,

ἦνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
495 γρη῏ς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους
500 χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἱμερος ἦρει
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίγνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Ραψωδία Ψ'

- γρηῦς δ' εἰς ὑπερῶ' ἀνεβήσετο καγχαλόωσα,
δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν:
- 005 «ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅφρα ἴδῃαι
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τά τ' ἔλδεαι ἥματα πάντα.
ἦλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὀφέ περ ἐλθῶν.
μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἳ θ' ἐὼν οἶκον
κῆδεσκον καὶ κτήματ' ἔδον βιόωντό τε παῖδα.»
- 010 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
«μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἳ τε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἳ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμῃ ἦσθα.
- 015 τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν
ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδῃσε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ῶχετ' ἐποφόμενος Καιοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
- 020 ἀλλ' ἄγε νῦν κατὰβηθι καὶ ἄψ' ἔρχευ μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἳ μοι ἔασι,
ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἡγγεῖλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρεν,
τῷ κε τάχα στυγερώς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὐτίς ἔσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.»
- 025 τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
«οὐ τί σε λωβεύω, τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἥδεεν ἔνδον ἐόντα,
030 ἀλλὰ σαοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκλυθεν,
ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορέοντων.»
ὥς ἔφαθ', ἥ δ' ἐχάρη καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῖ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἦκεν:

- καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
- 035 «εἰ δ' ἄγε δὴ μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἐνίσπες,
εἰ ἐτεδὸν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμεινον.»
- 040 τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια:
«οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα
κτενομένων: ἡμεῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπῆκτων
ἦμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι,
πρίν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος: τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
- 045 εὐρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
ἐσταθθ': οἱ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὗδας ἔχοντες,
κειάτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν: ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης.
νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
050 ἀθρόοι, αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περικαλλές,
πῦρ μέγα κηάμενος: σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται:
- 055 ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωδὸς ἐφέστιος, εὔρε δὲ καὶ σὲ
καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι: κακῶς δ' οἱ πέρ μιν ἔρεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.»
- τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
«μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
060 οἴσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱέϊ, τὸν τεκόμεσθα:
ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις,
ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
- 065 οὐ τίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφρέας εἰσαφίκοιτο:
τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ᾤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ᾤλετο δ' αὐτός.»
- τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια:
070 «τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
ἢ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ οὐ ποτ' ἔφησθα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι: θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
οὐλήν, τήν ποτέ μιν σῶς ἦλασε λευκῷ ὀδόντι.
- 075 τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῇ
εἰπέμεν: ἀλλὰ με κείνος ἐλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυῖδρεῖσιν νόοιο.
ἀλλ' ἔπευ: αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
αἶ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστω ὀλέθρῳ.»
- 080 τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια:

- «μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
 δῆνεα εἴρουσθαι, μάλα περ πολυῖδριν ἐοῦσαν.
 ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἴδωμαι
 ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἦδ' ὅς ἔπεφνεν.»
 085 ὥς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα: πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 ὠρμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεεῖνοι,
 ἥ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
 ἦ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
 ἔξετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίη, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 090 τοίχου τοῦ ἐτέρου: ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
 ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι
 ἰφθίμη παρᾶκοιτις, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 ἦ δ' ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν:
 ὄφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως ἐσίδεσκεν,
 095 ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα.
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαξε:
 «μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 τίφθ' οὔτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μεταλλάς;
 100 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἄνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν:
 σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 105 «τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν,
 οὐδέ τι προσφάσθαι δύνάμην ἔπος οὐδ' ἐρέεσθαι
 οὐδ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἐτεδὸν δὴ
 ἔστ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἥ μάλα νῶϊ
 γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον: ἔστι γὰρ ἡμῖν
 110 σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.»
 ὧς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «Τηλέμαχ', ἦ τοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 πειράζειν ἐμέθεν: τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.
 115 νῦν δ' ὅττι ρυπόω, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
 τοῦνεκ' ἀτιμάζει με καὶ οὐ πω φησὶ τὸν εἶναι.
 ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 καὶ γὰρ τίς θ' ἓνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
 ᾧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
 120 φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν:
 ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλῃος ἀπέκταμεν, οἱ μέγ' ἄριστοι
 κούρων εἰν Ἰθάκῃ: τὰ δὲ σε φράζεσθαι ἄνωγα.»
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε: σὴν γὰρ ἀρίστην
 125 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
 ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.

- ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἐφόμεθ', οὐδέ τί φημι
 ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύνάμεις γε πάρεστιν.»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 130 «τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
 δμῳάς δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἐλέσθαι·
 αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
 ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
 135 ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων,
 ἢ ἂν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἷ περιναιετάουσι·
 μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
 ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 ἀγρόν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 140 φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦδ' ἐπίθοντο
 πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας,
 ὄπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεῖος ἀοιδὸς
 φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὥρσε
 145 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
 τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
 ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 ὦδε δὲ τις εἶπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
 «ἦ μάλα δὴ τις ἔγῃμε πολυμνήστην βασίλειαν·
 150 σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίιο
 εἶρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἥος ἵκοιτο.»
 ὥς ἄρα τις εἶπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρίσεν ἐλαίῳ,
 155 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
 αὐτὰρ κακὰ κεφαλῆς κάλλος πολὺ χεῦεν Ἀθήνη
 μεῖζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καὶ δὲ κάρητος
 οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 ὥς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 160 ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελεῖει·
 ὥς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 ἅψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
 165 ἀντίον ἥς ἀλόχου, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 «δαιμονίη, περί σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
 κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὦδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογῆσας
 170 ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 λέξομαι· ἦ γὰρ τῇ γε σιδήρεον ἐν φρεσὶ ἦτορ.»

- τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «δαιμόνι', οὐτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι οὐτ' ἀθερίζω
 175 οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ οἶδ' οἶος ἔησθα
 ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
 ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 ἐκτὸς εὖσταθέος θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίει:
 ἔνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος ἐμβάλετ' εὐνήν,
 180 κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.»
 ὧς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κεδνὰ ἰδυῖαν:
 «ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες:
 τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 185 καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥῆϊδίως ἐθέλων θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
 ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ' ἥβων,
 ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
 ἐν λέχει ἀσκητῶ: τὸ δ' ἐγὼ κάμον οὐδέ τις ἄλλος.
 190 θάμνος ἔφω τανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντός,
 ἀκμηνὸς θαλέθων: πάχετος δ' ἦν ἡὔτε κίων.
 τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα,
 κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
 195 καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκοιφα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης,
 κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν ἀμφέξεσα χαλκῷ
 εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃν ἵθυνα,
 ἐρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 200 δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἥδ' ἐλέφαντι:
 ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς φοῖνικι φαεινόν.
 οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι: οὐδέ τι οἶδα,
 ἦ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἧέ τις ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.»
 205 ὧς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνούσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς:
 δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσηύδα:
 «μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
 210 ἀνθρώπων πέπνυσο: θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν,
 οἱ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
 ἥβης ταρπῆναι καὶ γήραος οὐδὸν ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο μῆδὲ νεμέσσα,
 οὔνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὦδ' ἀγάπησα.
 215 αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 ἐρρίγει μὴ τίς με βροτῶν ἀπάφοιτο ἔπεσιν
 ἐλθῶν: πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούουσιν.
 οὐδέ κεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,

- 220 ἀνδρὶ παρ' ἄλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ.
 εἰ ἤδη ὁ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν
 ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐμελλον.
 τὴν δ' ἦ τοι ῥέξαι θεὸς ὥρορεν ἔργον ἀεικές:
 τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἐὼ ἐγκάτθετο θυμῷ
 λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
 225 νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
 εὐνῆς ἡμετέρης, ἦν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
 ἀλλ' οἷοι σύ τ' ἐγὼ τε καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,
 Ἀκτορίς, ἦν μοι δῶκε πατήρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
 ἢ νῶϊν εἵρουτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
 230 πείθεις δὴ μευ θυμόν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.»
 ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἱμερον ὤρσε γόοιο:
 κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδνὰ ἰδυίαν.
 ὣς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
 ὧν τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 235 ῥαίσῃ, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ:
 παῦροι δ' ἐξέφυγον πολίῃς ἀλὸς ἡπειρόνδε
 νηχόμενοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλμη,
 ἀσπᾶσι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες:
 ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ,
 240 δειρῆς δ' οὐ πῶ πάμπαν ἀφίετο πῆγχε λευκῷ.
 καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἥω δ' αὖτε
 ῥύσαςτ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 245 ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
 Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἳ τ' Ἥω πῶλοι ἄγουσι.
 καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 «ὦ γύναι, οὐ γάρ πῶ πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
 ἦλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὀπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
 250 πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
 ὣς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίαο
 ἥματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἀΐδος εἴσω,
 νόστον ἐταίροισιν διζήμενος ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 ἀλλ' ἔρχεο, λέκτρονδ' ἵομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
 255 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.»
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια:
 «εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότε ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
 σῶ ἐθέλῃς, ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκέσθαι
 οἶκον ἐὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν:
 260 ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καὶ τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ,
 εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὀπισθεν, οἴω,
 πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὐ τι χέρειον.»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις

- 265 εἰπέμεν· αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἅστε' ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἐρετμόν,
εἷς ὃ κε τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
- 270 ἄνδρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω·
ὀππότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
- 275 φήγῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμόν,
ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἄρνειόν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
- 280 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
γῆρας ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται· τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι..»
- 285 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
«εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι..»
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
- 290 ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσai,
γρηῦς μὲν κείουσα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει,
τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
ἐρχομένοισι λέχουσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
- 295 ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο·
αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβώτης
παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας,
αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
- 300 τῷ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότῃτος ἐταρπῆτην ἐρατεινῆς,
τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε,
ἡ μὲν ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναῖκων,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον,
οἳ ἔθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας καὶ ἵφια μῆλα,
- 305 ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος·
αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ὅσα κήδε' ἔθηκεν
ἀνθρώποις ὅσα τ' αὐτὸς οἴζυσας ἐμόγησε,
πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
- 310 ἦρξατο δ' ὥς πρῶτον Κίονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα

- ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείραν ἄρουραν·
 ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
 ἰφθίμων ἐτάρων, οὓς ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν·
 ἦδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο
 315 καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι
 ἦγν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρειν βαρέα στενάχοντα·
 ἦδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανε,ν,
 οἱ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ ἐυκνήμιδας ἐταίρους
 320 πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηϊ μελαίνῃ·
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,
 ἦδ' ὡς εἰς Αἶδεω δόμον ἦλυθεν εὐρώεντα,
 ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαιο,
 νηϊ πολυκλήϊδι, καὶ εἵσιδε πάντας ἐταίρους
 325 μητέρα θ', ἣ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
 ἦδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
 ὡς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας δεινὴν τε Χάρυβδι
 Σκύλλην θ', ἣν οὐ πώ ποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
 ἦδ' ὡς Ἡελίοιο βόας κατέπεφνον ἐταῖροι·
 330 ἦδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε φολόεντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
 ὡς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον νύμφην τε Καλυψώ,
 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 335 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν ἠδὲ ἔφρασκε
 θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 ἀλλὰ τοῦ οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐπειθεν·
 ἦδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
 οἱ δὴ μιν περὶ κῆρι θεὸν ὥς τιμήσαντο
 340 καὶ πέμψαν σὺν νηϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθιῆτά τε δόντες.
 τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
 ἦ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 345 ὁππότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
 εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 αὐτίκ' ἀπ' Ὀκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
 ὦρσεν, ἴν' ἀνθρώποισι φόως φέροι· ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
 350 «ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
 ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 κλαίουσ'. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἰέμενον πεδάσσκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
 νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνὴν,
 355 κτήματα μὲν τά μοι ἔστι, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι,
 μῆλα δ' ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,

- πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
δώσουσ', εἰς ὃ κε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὸν ἔπειμι,
360 ὀφόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ ἐούσῃ·
αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
365 ἦσθαι, μηδὲ τινα προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε.»
ἦ ῥα καὶ ἅμφ' ὥμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά,
ῶρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἐλέσθαι.
οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
370 ὥϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦιον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα, τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληρος.

Ραψωδία Ω'

- Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
καλὴν χρυσεῖην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώνοντας ἐγείρει·
- 005 τῇ ῥ' ἄγε κινήσας, ταῖ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
ὥς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν
ὀρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται,
ὥς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
- 010 Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
πάρ δ' ἴσαν Ὀκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
ἡδὲ παρ' Ἥελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
ἦσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
ἐνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἶδωλα καμόντων.
- 015 εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐδαο
ὥς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὀμίλειον· ἀγχίμολον δὲ
- 020 ἦλυθ' ἔπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχθυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῶ
οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος·
«Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σ' ἔφαμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
- 025 ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἥματα πάντα,
οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶϊ παραστήσεσθαι ἔμελλεν
μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὐ τις ἀλεύεται ὅς κε γένηται.
- 030 ὥς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἧς περ ἄνασσες,
δῆμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἡδέ κε καὶ σῶ παιδὶ μέγα κλέος ἦρα' ὀπίσσω·

- νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.»
 035 τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο:
 «ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ἐκάς Ἄργεος: ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄριστοι,
 μαρνάμενοι περὶ σείο: σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
 040 κείσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων.
 ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἧμαρ ἐμαρνάμεθ': οὐδέ κε πάμπαν
 παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνεΐκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 045 κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροά καλὸν
 ὕδατι τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι: πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ κείροντό τε χαίτας.
 μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτης ἀλΐησιν
 ἄγγελίης αἴουσα: βοῇ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
 θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς:
 050 καὶ νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή:
 ὃ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
 «ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν:
 055 μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτης ἀλΐησιν
 ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιώσωσα.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί:
 ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος
 οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἔσσαν.
 060 Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ
 θρήνεον: ἔνθα κεν οὗ τιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων: τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
 ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἧμαρ
 κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἄνθρωποι:
 065 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρί, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἔλκας βοῦς.
 καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῷ
 καὶ μέλιτι γλυκερῷ: πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
 070 πεζοὶ θ' ἱππῆές τε: πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἦγνυσεν Ἥφαιστοιο,
 ἠῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι: δῶκε δὲ μήτηρ
 χρύσεον ἀμφιφορῆα: Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 075 φάσκει ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο.
 ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο θανόντος,
 χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τίες ἀπάντων
 τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.

- 080 ἄμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
 χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν
 ἄκτῃ ἔπι προὔχουσῃ, ἐπὶ πλατεὶ Ἑλλησπόντῳ,
 ὥς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
 τοῖς οἷ νῦν γεγάσι καὶ οἷ μετόπισθεν ἔσονται.
- 085 μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα
 θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
 ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένοιο βασιλῆος
 ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα:
- 090 ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θηήσαιο θυμῷ,
 οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 ἀργυρόπεζα Θέτις: μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 ὥς σὺ μὲν οὐδὲ θανῶν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ,
- 095 αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσας;
 ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον
 Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος ἀργεῖφόντης,
- 100 φυχᾶς μνηστῆρων κατὰγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων,
 τῷ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην.
 ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαιο
 παῖδα φίλον Μελανῆρος, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα:
 ξείνος γάρ οἱ ἔην Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
- 105 τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαιο:
 «Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
 πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
 κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
 ἦ ὕμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
- 110 ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
 ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
 βοῦς περιταμνομένους ἢ δ' οἴων πῶεα καλὰ,
 ἦ ἐπεὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἢ δὲ γυναικῶν;
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ: ξείνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
- 115 ἦ οὐ μέμνη ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
 μηνὶ δ' ἄρ' οὖλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
 σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον.»
- 120 τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος:
 «Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 μέμνημαι τάδε πάντα, διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις:
 σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
- 125 μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα:

- ἢ δ' οὐτ' ἤρνεϊτο στυγερόν γάμον οὐτ' ἐτελεύτα,
 ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
 ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε:
 στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 130 λεπτὸν καὶ περίμετρον: ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε:
 «κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
 ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὀληται,
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 135 μοῖρ' ὅλοῃ κατέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο,
 μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῖάδων νεμεσῇσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.»
 ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὕφαινεσκεν μέγαν ἱστὸν,
 140 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθείτο.
 ὣς τρίετες μὲν ἔλῃθε δόλῳ καὶ ἐπειθεν Ἀχαιούς:
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπῆλυθον ὦραι,
 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,
 καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἥ σάφα ἦδη,
 145 καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστὸν.
 ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
 εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστὸν,
 πλύνασ', ἡελίῳ ἐναλίγκιον ἢ σελήνῃ,
 καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤγαγε δαίμων
 150 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
 ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
 ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηϊ μελαίνῃ:
 τῷ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε
 ἵκοντο προτὶ ἄστνυ περικλυτόν, ἧ τοι Ὀδυσσεὺς
 155 ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε.
 τὸν δὲ συβώτης ἤγε κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἢ δὲ γέροντι
 σκηπτόμενον: τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο:
 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα
 160 ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν,
 ἀλλ' ἔπεσιν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἢ δὲ βολῇσιν.
 αὐτὰρ ὁ τῆρος ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσι
 βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ:
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νοός αἰγιόχοιο,
 165 σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' αἰείρας
 ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας,
 αὐτὰρ ὁ ἦν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
 τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
 ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
 170 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.

- ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσεύς μέγα τόξον,
 ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλόμεν ἐπέεσσι
 τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πολλ' ἀγορεύοι:
 175 Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ῥήϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἦκε σιδήρου,
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστοὺς
 δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 180 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
 ἄντα τιτυσκόμενος· τοῖ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
 γνῶντων δ' ἦν ὃ ῥά τις σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν:
 αὐτίκα γὰρ κατὰ δῶματ' ἐπισπόμενοι μένει σφῶ
 κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὦρνυτ' ἀεικῆς
 185 κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 ὧς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
 σώματ' ἀκηδέα κείται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσσεύς:
 οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δῶμαθ' ἐκάστου,
 οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων
 190 κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.»
 τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαιο:
 «ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἧ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
 ὧς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
 195 κούρῃ Ἰκαρίου· ὧς εὖ μέμνητ' Ὀδυσσεύς,
 ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται
 ἧς ἀρετῆς, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
 ἀθάνατοι χάριεσσιν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
 οὐχ ὧς Τυνδαρέου κούρῃ κακὰ μήσατο ἔργα,
 200 κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
 ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
 θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἧ κ' εὐεργὸς ἔησιν.»
 ὧς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἐσταότ' εἰν Αἴδαιο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης:
 205 οἳ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
 καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
 ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,
 ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἡδὲ ἵαυον
 210 δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῷς πέλεν, ἧ ῥά γέροντα
 ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλῃος.
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεὶ μῦθον ἔειπεν:
 «ὕμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω,
 215 δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε ὅς τις ἄριστος:
 αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
 αἶ κέ μ' ἐπιγνώῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,

- ἤέ κεν ἀγνοιῇσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.»
 ὥς εἰπὼν δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 220 οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσπον ἱεν πολυκάρπου ἄλωϊς πειρητίζων.
 οὐδ' εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 οὐδέ τινα δμῶων οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοί γε
 αἵμασιᾶς λέξοντες ἄλωϊς ἔμμεναι ἔρκος
 225 ὥχοντ', αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευε.
 τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐὺκτιμένην ἐν ἄλωϊ,
 λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα
 ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 κνημίδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτὺς ἀλεείνων,
 230 χειριδᾶς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἑνέκ'· αὐτὰρ ὕπερθε
 αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 γήρᾳ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἶβε.
 235 μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
 κύσσαι καὶ περιφῶναι ἐὸν πατέρ', ἡδὲ ἕκαστα
 εἰπεῖν, ὥς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 ἧ πρώτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιο.
 ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 240 πρῶτον κερτομίους ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
 τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
 ἧ τοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε·
 τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 «ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
 245 ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
 οὐ φυτόν, οὐ συκὴν, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
 οὐκ ὄγχην, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ
 αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
 250 λυγρὸν ἔχεις αὐχμείς τε κακῶς καὶ ἀεικέα ἔσσαι.
 οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἑνέκ' οὐ σε κομίζει,
 οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
 εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
 255 εὐδέμεναι μαλακῶς· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 τεῦ δμῶς εἷς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ,
 εἰ ἐτερόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
 260 οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
 οὐ τι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
 εἰπεῖν ἢ δ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέεινον
 ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ἧ που ζῶει τε καὶ ἔστιν

- ἤ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
 265 ἔκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον:
 ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
 ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα, καὶ οὐ πω τις βροτὸς ἄλλος
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα:
 εὐχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 270 Λαέρτην Ἀρκεσιδάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 ἐνδουκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
 καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐώκει.
 χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἐπτὰ τάλαντα,
 275 δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
 δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
 τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
 χωρὶς δ' αὐτὲ γυναιίκας, ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ὅς ἥθελεν αὐτὸς ἐλέσθαι.»
 280 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἵβων:
 «ξεῖν', ἦ τοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις, ἦν ἐρσεῖνεις,
 ὕβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν:
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρί' ὀπάζων:
 εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ,
 285 τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε
 καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ ἢ γὰρ θέμις, ὅς τις ὑπάρξῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξεινισσας ἐκείνων
 σὸν ξείνον δύστηνον, ἐμὸν παιῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
 290 δύσμορον; ὃν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 ἡέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'; οὐδέ ἐ μήτηρ
 κλαῦσε περιστείλασα πατὴρ θ', οἳ μιν τεκόμεσθα:
 οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 295 κώκυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐὼν πόσιν, ὥς ἐπεώκει,
 ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα: τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ:
 τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;
 ποῦ δὲ νηῦς ἔστηκε θοή, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο
 300 ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
 νηὸς ἐπ' ἄλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;»
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «τοιγὰρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δῶματα ναίω,
 305 υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος:
 αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος: ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα:
 νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

- 310 ἐξ οὗ κείθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
 δῦσμορος· ἧ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνων,
 χαῖρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
 μίξεσθαι ξενίῃ ἢ δ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.»
- 315 ὥς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
 χεῦατο κακὰ κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναχίζων.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμός, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 δρμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
- 320 κύσσε δέ μιν περιφύς ἐπιάλμενος, ἡδὲ προσηύδα·
 «κείνος μὲν τοι ὅδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάξ,
 ἧλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμψης·
- 325 μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 λῶβην τινύμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.»
 τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 «εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς πάϊς ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδές, ὄφρα πεποιθῶ.»
- 330 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 «οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
 τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
- 335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολὼν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
 εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἄλωϊν
 εἵπω, ἃ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἥτερόν σε ἕκαστα
 παιδὸν ἐών, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
- 340 ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα καὶ δέκα μῆλέας,
 συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὦδ' ὀνόμηνας
 δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν—
 ὁππότε δὴ Διὸς ὦραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεν.»
- 345 ὥς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνόντος τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχσε· τὸν δὲ ποτὶ οἷ
 εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρεθι,
- 350 ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
 «Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥα ἔτ' ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 εἰ ἐτεδὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
 ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακῆσιοι, ἀγγελίας δὲ
- 355 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.»

- τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 «θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται:
 360 ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἡδὲ συβώτην
 προὔπεμψ', ὥς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.»
 ὥς ἄρα φωνήσαντε βάτην πρὸς δώματα καλά.
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
 εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἡδὲ συβώτην
 ταμνομένους κρέα πολλὰ κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.
 365 τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν καὶ χρίσεν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν: αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
 370 μείζονα δ' ἢ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ: θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
 ὥς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην:
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 «ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
 375 εἰδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.»
 τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα:
 «αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 οἷος Νήριον εἶλον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
 ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
 380 τοῖος ἐὼν τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
 τεύχε' ἔχων ὥμοισιν, ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
 ἄνδρας μνηστήρας: τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
 πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἐγῆθεις.»
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
 385 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε:
 ἔνθ' οἱ μὲν δεῖπνῳ ἐπεχείρουν, ἀγχίμολον δὲ
 ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος,
 ἐξ ἔργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
 μήτηρ γρηῦς Σικελή, ἣ σφεας τρέφε καὶ ῥα γέροντα
 390 ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
 οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον φράσσαντό τε θυμῷ,
 ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μειλιχίους ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν:
 «ὦ γέρον, ἴζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλεάθεσθε δὲ θάμβευς:
 395 δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
 μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεῖ.»
 ὥς ἄρ' ἔφη, Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
 ἀμφοτέρας, Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 400 «ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν
 οὐδ' ἔτ' ὀιομένοισι, θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,

- οὐλέ τε καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ,
ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
405 νοστήσαντά σε δεῦρ', ἣ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.»
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
«ὦ γέρον, ἦδη οἶδε: τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;»
ὥς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
ὥς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
410 δεικανόωντ' ἐπέεσσι καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο,
ἔξείης δ' ἔζοντο παραὶ Δολίον, πατέρα σφόν.
ὥς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο:
Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ὥχετο πάντη,
μνηστήρων συγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
415 οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
μυχμῶ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος,
ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον καὶ θάπτον ἕκαστοι,
τοὺς δ' ἐξ ἀλλάνων πολίων οἴκόνδε ἕκαστον
πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες:
420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Εὐπειθὴς ἀνά θ' ἴστατο καὶ μετέειπε:
παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς:
425 τοῦ ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
«ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδ' ἐμήσατ' Ἀχαιούς:
τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς:
τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους,
430 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἰκέσθαι
ἢ καὶ ἐς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπείοι,
ἴομεν: ἦ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσσόμεθ' αἰεὶ:
λῶβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
435 τισόμεθ'. οὐκ ἂν ἐμοί γε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
ζώμεν, ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκείνοι.»
ὥς φάτο δάκρυ χέων, οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιούς.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος αἰοιδὸς
440 ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφεας ὕπνος ἀνήκεν,
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι: τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς:
«κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἴθακήσιοι: οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
445 αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
ἐγγύθεν ἐστήκει καὶ Μέντορι πάντα ἐώκει.
ἄθánατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος

- φαίνεταιο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
 θῦνε κατὰ μέγαρον: τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.»
 450 ὥς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ἤρει.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρωες Ἀλιθέρσης
 Μαστορίδης: ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω:
 ὃ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε:
 «κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω:
 455 ὑμετέρη κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο:
 οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
 ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων,
 οἳ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
 κτήματα κείροντες καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
 460 ἀνδρὸς ἀριστῆος: τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
 καὶ νῦν ὧδε γένοιτο. πίθεσθέ μοι ὥς ἀγορεύω:
 μὴ ἴομεν, μὴ ποὺ τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.»
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ
 ἡμίσεων πλείους: τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μῖμονον:
 465 οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
 πείθοντ': αἴψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,
 ἀθρόοι ἡγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόριοι.
 τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέησι:
 470 φῆ δ' ὅ γε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίῃ Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα:
 «ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
 475 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
 τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;»
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς:
 «τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεια ἡδὲ μεταλλᾶς;
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
 480 ὥς ἦ τοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
 ἔρξον ὅπως ἐθέλεις: ἐρέω τέ τοι ὥς ἐπέοικεν.
 ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὄρκια πιστὰ ταμόντες ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ,
 ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
 485 ἔκλησιν θέωμεν: τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων
 ὥς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνῃ ἅλις ἔστω.»
 ὥς εἰπὼν ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
 οἳ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 490 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς:
 «ἔξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.»
 ὥς ἔφατ': ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐκέλευεν:
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν ἔσιδε πάντας:

- αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
 495 «οἷδε δὴ ἐγγὺς ἔασ': ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.»
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίιοιο:
 ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 καὶ πολλοὶ περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
 500 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,
 ὦϊζάν ῥα θύρας, ἐκ δ' ἦϊον, ἄρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.
 505 αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἷον:
 «Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
 ἀνδρῶν μαρναμένων ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
 μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἷ τὸ πάρος περ
 ἀλκῇ τ' ἠγορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.»
 510 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ῥῆδα:
 «ὄφεια, αἶ κ' ἐθέλησθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ
 οὔ τι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὥς ἀγορεύεις.»
 ὥς φάτο, Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε:
 «τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω:
 515 υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.»
 τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη:
 «ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,
 εὐξάμενος κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος.»
 520 ὥς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη
 εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου.
 ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός,
 525 δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
 τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
 καὶ νύ κε δὴ πάντας ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
 εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 530 ἦϋσεν φωνῇ, κατὰ ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα.
 «ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακῆσιοι, ἀργαλέοιο,
 ὥς κεν ἀναιμωτί γε διακρινθῆτε τάχιστα.»
 ὥς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλεν:
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
 535 πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὅπα φωνησάσης:
 πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
 σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οἴμησεν δὲ ἀλεις ὥς τ' αἰετὸς ὑψιπετής.
 καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,

- 540 καὶ δ' ἔπεσε πρόσθε γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
δὴ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
«διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοῖ' οὐ πολέμοιο,
μή πως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.»
- 545 ὥς φάτ' Ἀθηναίη, ὃ δ' ἐπέιθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
ὄρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.